

De historie van de distructie van Troyen, hoe sy lest-werf van de Griecken verdestrueert is : mitsgaders de historie van de groote liefde van Trylus, Pryamus soone, en de schoone Bresida

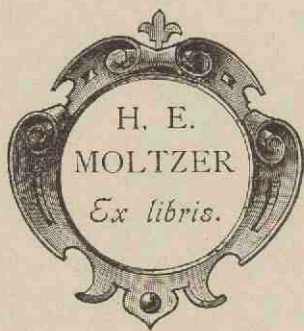
<https://hdl.handle.net/1874/360638>

er.

PLA

De tyd en heeft noyt wegghenomen

So blinckt hun dengt voor iedereen.

Den naam en 't overschot der vromen

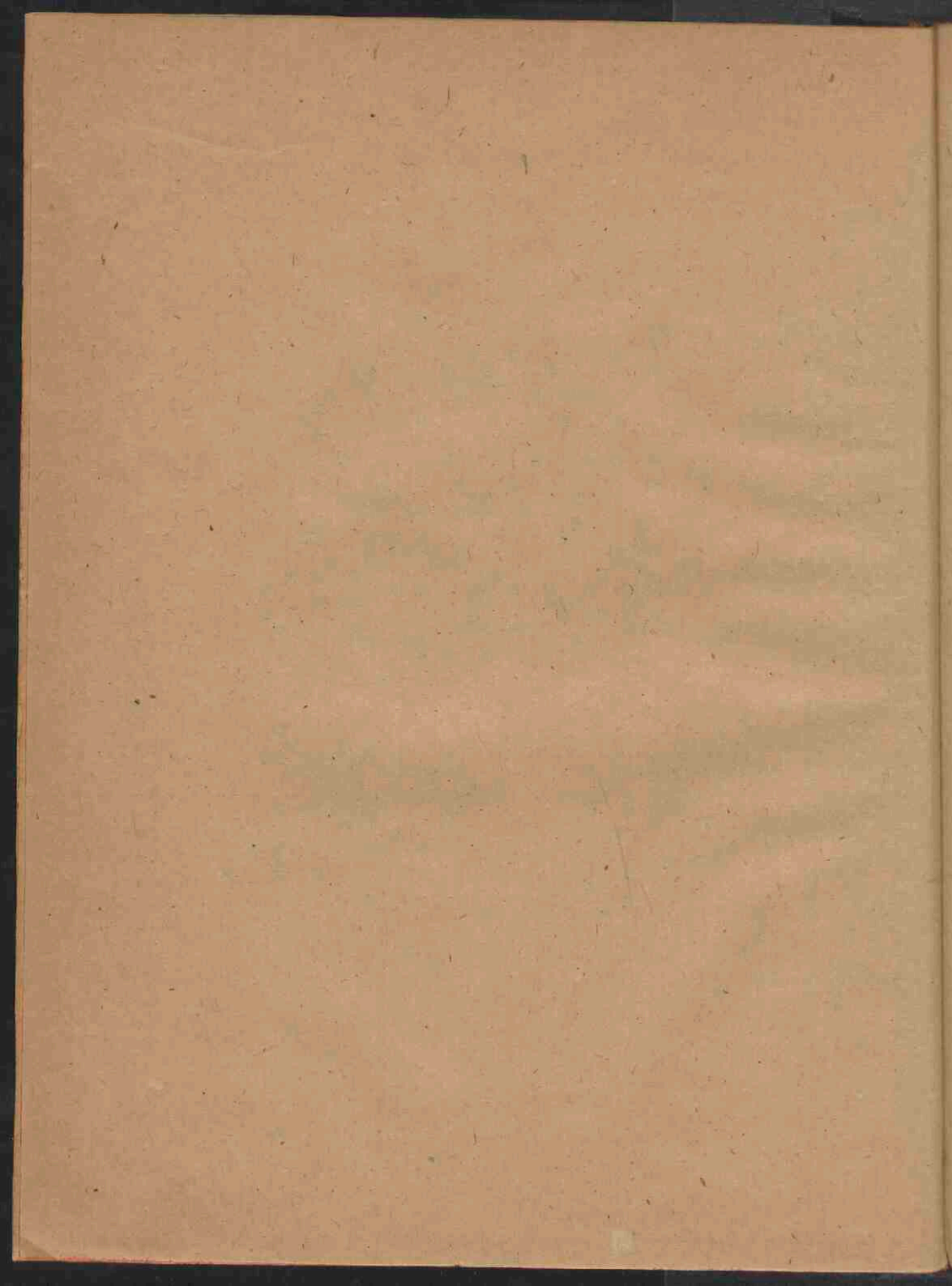
Want nadat zy zijn overleên

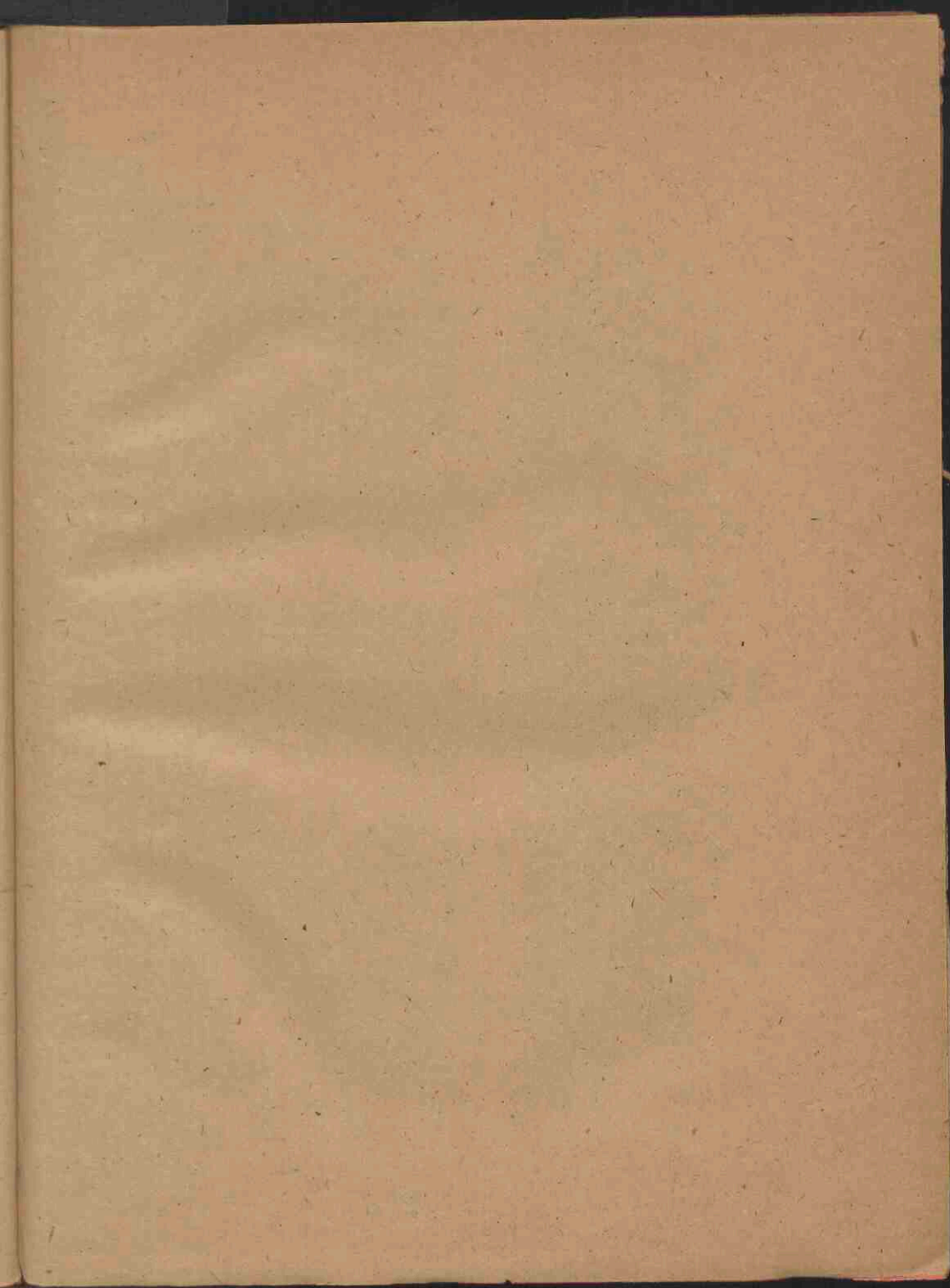

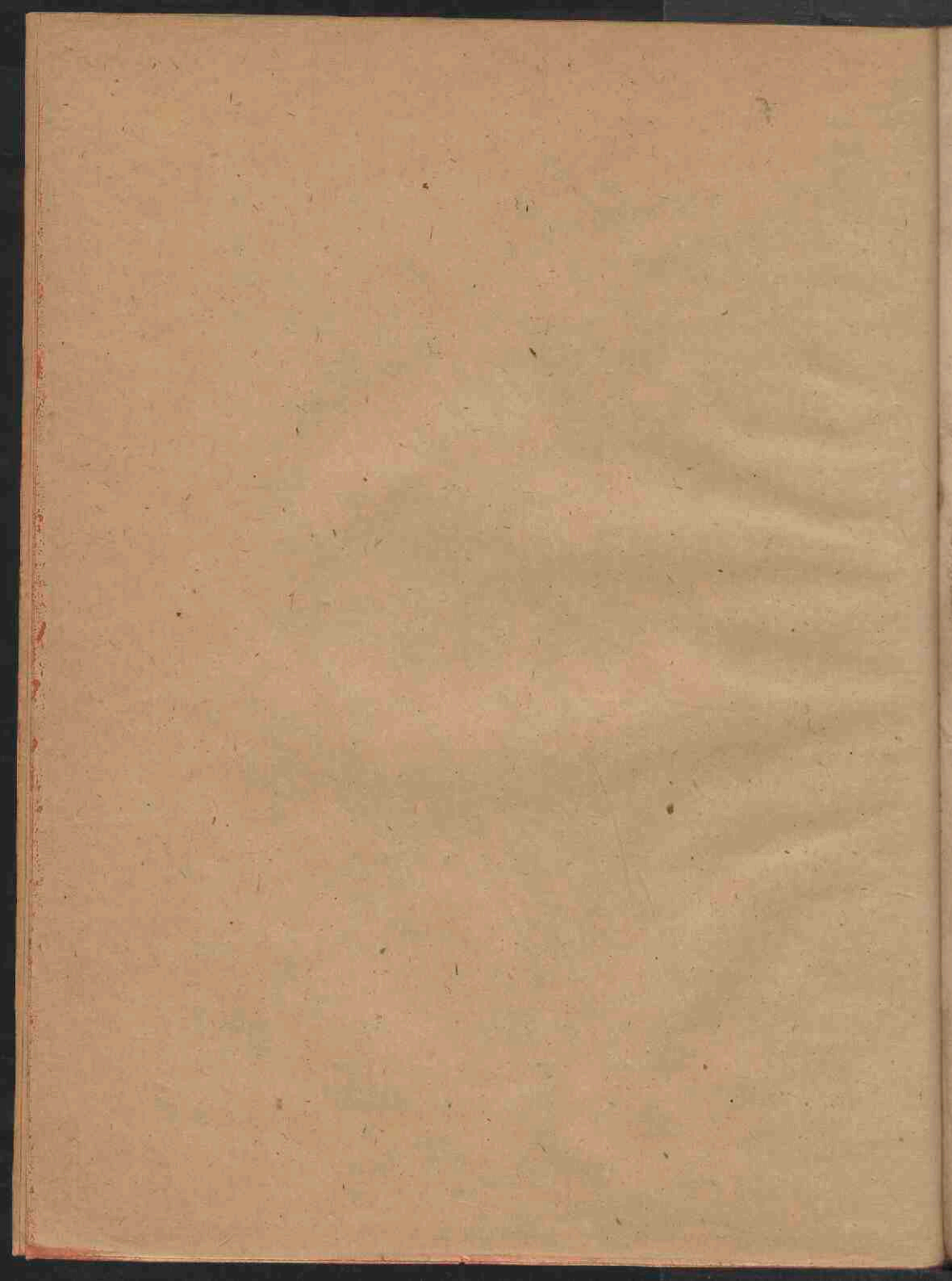
BM

Kst. VI, A. 15

Mullaly

DE
HISTORIE
VAN DE
Distructie van Troyen / hoe sy

Nest-wers van de Grieken verdestruueert is:

Uitgaders de Historie van de groote Liefde van
Troilus / Pyramus Soone / en de schoone Bysida.

Seer Playfant voor Liefhebbers om te Lesen, en van Nieuw oversten

Amsterdam. By GYSBERT de GROOT KEUR, Boek-berkoper op de Nieuwen-
Dijk / het derde Huis van de Arm-seech / in de Grootte Spels. 1743.

VOOR-REDEN.

Als men wil insien den loop deser Werelt: Soo sal men bevinden, dat niet alleene nu, maer bykans van allen tijden, de begeerlijckheyt der Oogen oorlaecke is geweest van 't verderf veler Personagien, soo wel onder Christenen als Heydenen, en om hier van alle de Exempelen by te brengen, en is mijn voornemen niet, want deselve in veele Boecken niet en souden kunnen vervat worden: Alleenlijk sal u genoeg wesen te bedencken of David (een Man na Godts herte genoemd) daer door niet zwaerlijk gefondigt en heeft: De twee oude Raets-Heeren oock niet tot verderve gekomen zijn: Ende den vroomen Sampson van gelijcken oock niet door de begeerlijckheyt des Gefigts van Delida bedrogen en is geweest; Ende alsoo en is 't oock niet te verwonderen dat Paris (door het aensien ende de groote liefde van de schoone Helena) oorlaecke geweest is van soo veele Inconvenienten die daer door gekomen zijn, alsoo gy in 't Lesen der Historie sult mogen vinden, ja selve zijn Doodt daer door vervordert heeft. Daerom (beminde Leser) laet u dese Geschiedenisse tot een Exempel wesen, niet om deselve in 't quade na te volgen, maer om daer door u selven te leeren bedwingen, ende de begeerlijckheyt der Oogen ende des Herten tegen te staen, want hy Spiegelt hem zagt die hem aen een ander Spiegelt, ende also doende sal u het Lesen deses Boecks nut en profijt in-brengen, neffens dat gy (deselve Lesende) daer in veele fraeye Feyten sult vinden, waer in de Deugdt altijdt gepreesen, ende d' Ondeugd't altijdt mispreesen wordt.

Blijfe Godt bevolen.

Historie van de Ieste Distructie van Trojen: En de Liefde van Troilus en Briseida.

Hoe Koningh Pryamus, Soone
van Laomedon de Sead van Trojen wederom dede
op bouwen, en wat voor Kinderen hy hadde,

Het I. Capittel.

Laoemedon Koning van Trojen / en der om-leggende Steden en Landen / zijnde gekomen tot goeden ouderdom / hadde twee Kinderen / eenen Sone genoemt Pryamus / ende een Dochter Erione / die seer schoon / wijs / en voorzigtig was. Ende also dese Kinderen in alle geschicktheit opgevoert werden / so heeft Pryamus getrouwt met bewillinge zijner Ouders / een vrome / schone / en deugtsame Sedele Vrouw / genoemt Hecuba / hy dewelcke hy acht kinderen kreeg / te weten / 5. Sonen / en 3. Dogteren / alle begaest met sonderlinge gratie. Den eenen was genaemt Hector / wesende sterck en kragtig: den tweeden Paris / boven maten schoon zijnde: den derden Phebus / seer wijs van rade: den vierden Helenus / seer geleert in de seven byz konstien: ende den vyf den Troilus / van hem selven seer minnelijck / nochtans seer stout ende onvertsaegt in 't strijden.

De oudste Dochter was genoemt Crisasa / wijs en voorzigtig / en wert na de meeninge van sommige Eneas wijs: Cassandra was begaest met gelijcke gaben als haer broeder Helenus / erbaren in de seven byz konstien / ende de derde was Polyxena genoemt / dewelcke de natuere oock niet vergeten en hadde / maer hadde die voorzien met sulcken schoonheyt ende goede gracie / dat men wepnigh haers ge-

lijcken bont. Boven dese acht voornoemde Kinderen hadde desen Pryamus noch dertig Sonen / alle vrome ende kloeke Jongelingen / die hy aen diverse Vrouwen gewonnen hadde. Den Koningh Laomedon / zijnde dan also in ruste en voorspoet / siende zijn kinderen alle in goeden doen / achte hem selven de gelukkigste der Werelt / maer gelijck het gemeenlijck gebeurt met de Princen deser Werelt / hoe sy hooger verheeben zijn / hoe haer val des te meerder is / alsoo is 't oock geschiet met dese oude Laomedon: want alsoo zijn Sone Pryamus met zijn Wijs en Kinderen te Delt getrocken was met een groote Magt van Volck / om sommige landen en steden wederom onder de subiectie zijns Vaders te brengen / die rebelligh ende of walligh gewoorden waren / so zijn de Grieken daeren-tusschen den Koningh Laomedon met groot geweld toe gekomen / ende en hebben niet alleene hem met alle zijn volck / die hun te weer stelden omgebracht / maer oock de Stadt van Trojen gantschelijck verdestruuert / ende zijn dochter Erione gebanckelijck mede genomen / en alsoo met groten roof en rijchdom wederom gekeert.

Pryamus dese droevige tijdinge verstaen hebbende / is grotelijck ontstelt getoest / als wel te dencken is / en verlatende een kasteel dat hy belegert hadde: Als hem dese tijdinge voorsz quam / is hy wederom na Trojen getrocken / en bindende deselve alsoo bedorven en verdestruuert / meynde hy onsinning te worden / siende dese verwoesting der Stadt / en bedenckende de doode zijns Vaders ende der Inwoonders. Maer ten lesten tot hem selven gekomen

zijnde / heeft hy booz-genomen de Stad wederom op te doen bouwen / veel kostelijcker en grooter als sy te booten geweest hadde / ende dat ter eeren van Neptuneus / die de Heydenen houden booz den Godt des Waters ende der Zee. Om dan zijn boozmeinen te volbrengen / heeft hy van diverse Landen ontboden seer veel Bouwmeesters / van de konstighste die hy heeft weten te bekomen / also dat hy de Stadt (booz de geoorde menigte der Werk-lieden) in korten tijdt wederom op-gerecht / ende veel vermeerderd heeft / soo dat haren omgangh dzie dag reysens was: De muypren waren gemaecht van blinkende marmersteen / scaep en konstigh upt-gehoutwen / 200 Cubites hooge / op de welke noch gestelt waren (niet wijdt van mallianderen) sterke toornen tot beschermingh der Stad / ende hadde ses schoone / sterke ende geweldige Doozten als Bozelen / daer de Meesters hunne konsten wel aen betoefen hadden / want elck om het kostelijst en scaepste was: d' eene hiet Cardamides / d' ander Elboria / de derde Helias / de vierde Ceras / de vijfde Tropanna / en de sesste Anthenamades. De Hupsen van binnen waren ook niet slegtelijst op-getrocken / maer meest al gestigt vart upt-gehoutwen Marmer-steenen / ende tsestigh Cubites hooge: De straten waren breedt en effen geplavept / aen welcks hoecken seene bogen op twee of meer Marmer-Calommen geregt waren / so dat het Volck daer onder konde schupen booz wint / regen / sneutwende Sonne-schijn. Midden dooz de Stadt liep een lustige Riviere Kantes geheeten / dewelke de Stadt in twee deilde / en veel Water-meulens deden omgaen / den Bozgeren seer dienstigh: Ende ober de Riviere waren gemaekt veel schoone steene Buingen. Maer het kostelijste van alle / was het Palleps / 't welch den Koningh Pyramus booz hem selven had doen bouwen /

genoemt Ilion / begriepende 1500 schieden / zijnde de Muypren van blinkende snee-witte steenen: De Vensteren als oock de Cantellen van synen blinkende Cristalle / de Coorens so hoog verheben / datse de Wolcken schenen te raken / ende van binnen soo scaep berclert / datter niet aen en ontzackt / insonderheyt in de geoorde Zale / welcher Calommen van klaren witten Marmer-steen was / oberwelst met Cederen-hout / ende het plabeptsel van verscheyde gecolentde Steenen / ende rontom niet scaepe upt-gehoutwen Geschiedenissen aen de Muypren. Aen 't hoog-eynd deser Zalen stont des Coninghs Cooren / en den Sitplactse / met eenige trappen seer kostelijck gemaecht ende verheben / ende onder aen de trappen noch bescheyden Gestoelen. Somma deser Stadt / niet alle datter in was / was so kostelijck dat haers gelijcke niet en was / soo datse terstont berwoont wiert van vele groote Heeren ende Prinzen die dagelijcks by den Coningh te Houten quamen / ende hem bergeselschappen / wepnigh denckende op de versedene Bestructie / maer leefden in alle wellustigheden: hoewel den Koningh nochtans niet en vergat zijn Suster Exione / om dewelke hy booz hem nam niet zijne Dzienden te sprecken.

Hoe Koningh Pryamus Anthenor als Ambassac in Grieken sond, om zijn Suster Exione te hebben.

Het 11. Capittel.

ALs nu Coningh Pyramus een tje-laugh in boozspoect geseten hadde / so en konde hy hem niet gerust houden / maer docht dat de Grieken hem al veel en grootelijcks te kort deden / zijne Suster Exione by hen te houden / en dattet hem niet toe en stont sulks te sijden / daerom heeft hy zijne Heeren / Dzienden en kinderen by-een doen bergaderen / en tot hun

hun aldus gesproocken: Gy Heeren ende
gy mijn Vrienden / u-lieden is noch in-
dachtig / ende en hebt noch niet vergeten
(son ick meymen) de groote schade ende
schande / ons van den Grieken aengebaen /
het welcke alsoo te laten passeren / sonder
wzaecte daer ober te doen / mijnen raed
en advijs niet en is / doch om dat wy als
noch soo geheel sterck niet en zijn om onse
inlandtsche tegen-partije / soo hebet my
goet gedoocht dat wy Athenoz na Grie-
ken senden / om met vrientschap ende
minne mijne Suster Crione wederom te
krijgen / ende daer-en-tussen onse rebellen
mozgen ons onderdaen maken / is daer-
om mijn begeeren dat gy-lieden bedenckt
of die mijn voornemen goet is of niet. De
Heeren ende Oversten des volcks en der
Gemeynten sulcks ober-lepdt hebbende /
hebben 't goet gebonden / ende alle't samen
bestemt / dat des Konings voornemen
goet was. Soo is dan Athenoz met dit
bevel t' Schepe gegaen als een Ambas-
saet met veel geselschaps / ende het gene
hem van noden was : ende komende in
Cessalien / is hy by den koning Pelius
gegaen / en heeft hem des konincs Pyra-
mi begeerte te kennen gegeven / te weten
dat hy hem (om alle vrientschap't onder-
houden ende 't voorzgaende te vergeeten)
zijne Suster Crione wederom soude ge-
ven / ofte anders soude hy gedwongen we-
sen deselve met geweld wederom te halen.
Pelius dese boodschap verstaen hebbende /
heeft hem sulcken antwoort gegeven / dat
hy sonder langer verreckt geroepst is na
den koning Chelamon / die de Princesse
Crione by hem hadde : en hy den koning
Chelamon gekomen zijnde heeft hy de oor-
saeck zijner komste verklaert. Chelamon
zijn Legaetschap verstaen hebbende / heeft
hem al laechende geantwoort : Ick ben
verwonderd over de slechbeerdigheyt utus
Heeren ende Konings / dat hy meymt so

lichtelijck met woorden ofte dreyngementen
weder te krijgen / 't gene wy in perijckel
onser levens met groote moeyten verkre-
gen hebben / daerom keert weder en segt
uwen koningh dat wy in geen verbonot
met hem en zijn / ende op zijne vrientschap
niet en achten : ende dat hy Crione / die
sehoon wijs ende verstandigh is / ende my
soo lief en woert (overmits haere deug-
den en goede gratten) niet weder krijgen
en sal / ten ware metten zweerde ende met
gewelt / daer toe wy hem niet kloeck ge-
noegh en kennen / oock dunckt my dat gy
qualicken bedagt zijt sulken Legaetschap
aen te nemen / in de Landen ende Heerlij-
heyt der gener die u ende alle de uten van
herten vbandt zijn / daerom vertrecht ter-
stont van hier / al-eer u erger hier van ko-
me. Athenoz is niet 'er haest van daer ge-
trocken te Achapen by Castoz en Polux /
verhopende van hun beter beschept en ant-
woort te krijgen als van de voorzgaende :
maer hadde hy kleyn beschept gehad van
Pelius en Chelamon / dese gaven hem nog
milder en erger antwoort : want na dat
hy hun zijne boodschap verklaert hadde /
antwoorde hem Castoz in deser manieren :
Uwen Heer ende koning Pyramus laet
hem booz-staen dat hem groot ongelijck-
geschiedt is / maer laet hem bedencken oft
zijn Vader Laomedon sulcken ongeluck
als hem over-komen is / hem selven niet
aen-gedaen en heeft / door het leet en ver-
dziet / 't welck hy den Grieken sonder reden
noch oorsaeke aen-gedaen hadde / so dat wy
meer zijne openbare en blyckelijcke vyan-
schap begeren / als zijne gebeynsde vrient-
schap : 't schijnt oock dat u leven hem niet
veel woert en is / u met alsulken boodschap
her waerts ober te senden / by de geene die
geen oorsaecke en hebben / om hem ofte den
zijnen goet te gunnen : Daerom versiet u
van hier / opdat u daer door geen schade
noch schade en geschiede. Athenoz doer

des antwoorde half verbaest zijnde / is ter-
stondt wederom t' Scheep gegaen na den
Lande Philon / in 't welck Nestor met
meer andere Griekse Prinsen woonden /
die hem dazegghde aen een boom te hangen /
soo hy niet terstondt ten Lande upt-croch.
Als Anthenor anders geen beschept kon
krijgen als dzeppementen / soo is hy niet
haest wederom na Croten gezept / waer
dat hy met veel moeyten ober Zee aen-ge-
komet is / ende zijn sacrificie gedaen heb-
bende / is hy rechte na des Konings Pal-
leys gegaen / die hem vriendelijck ontling /
verhoopende goet beschept te verstaen / en
ontbiedende alle zijn Heeren / hiet hy An-
thenor zijn antwoorde door hun allen te
verklaren. Anthenor dan zijnde voor den
Koningh ende zijn Raden / septe aldus :
O Machtige Heere en Koningh / het hadde
heel beter gewest / aen hun niet gesonden
te hebben / so en soude uw Majesteijt sich
daer ober niet ontsetten / want den eersten
daer ick by quam / namentlijck Koningh
Pelus / gaf my sulken antwoort / dat ick
blijde was upt zijn oogen te wesen : Ende
Chelamon Koningh van Chelalien / by
de welke Crione uwe Majesteijts Su-
ster is / septe my / haer niet te willen ver-
laten / om leben noch om sterben / ten wa-
re hy door geweld gedwongen wierde /
daer hy uwe macht niet kloek genoegh toe-
steit / oock en paste hy op uwe vriendtschap
niet / noch oock Castor of Pollux / welke
hun lieten door-staen noch gelijck te heb-
ben / en niet genoegh vergolden te hebben /
het ongelijck hun van Koningh Laomedon
den haren aen-gedaen. Koningh Nestor
met veel andere Heeren by hem zijnde /
dazegghde my te doen hangen / door mijne
hoedt'schap / so ick aldaer noch wat vertoest
hadde / alsoo dat ick geenen middel en sie
om uwe Sister de schoone Crione weder-
om te krijgen / ten ware niet geweld / op 't
welke uwe Majesteijt te letten heeft. De

Koningh Pryamus dit antwoort verstaen
hebbende / was niet wel te bzeeden / doch
hielt zijn gramschap bedeckt / gebiedende
alle de Omstanders des anderen-daeghs
wederom by hem te komen / om t' samen
te raden wat sp best soude mogen doen om
zijn Sister wederom te krijgen / ende soo
zijn sp dien dagh gescheyden / gaende elck
na zijn Logijs.

Hoe Koningh Pryamus raedt

hielt met zijne Heeren over 't antwoort der Grie-
ken, aen Anthenor zijnen Ambassaer gedoen.

Het III. Capittel.

De Koning Pryamus hadde van al
den nacht niet wel konnen slapen /
ende dat door d' antwoorde van de
Griekse Heeren en Dozsen / hem door An-
thenor gesonden. Daerom / so haest het dag
wert is hy opgestaen / ende ten Hove in de
Sale gegaen / alwaer hy alreede oock meest
alle zijne Edelen / Heeren ende Vrienden /
als oock zijne Kinderen ofte Soonen ver-
gadert vont. Ende sittende op zijnen ko-
nincklijcken stoel / sprak hy tot hun in dese
manieren. Gy Heeren en Vrienden / gy
lieden hebt wel verstaen de spijtige ende
verdrietelijke antwoorde / die de Grieken
gegeven hebben onsen getrouwen Am-
bassaet Anthenor / daer door 't wel blijke-
lijck is (gelijck sp oock wel opentlijck seggen)
met ons geene vriendtschap te willen hou-
den / maer veel eer onse vanden te willen
zijn ende blijven / ende veel min mijn Su-
ster Crione willen wederom senden / met
de welke sp in Doerdom ende ongeschicht-
heyt leben / hebben oock my ende mijnen
Ambassadeur betaecht ende verwozpen /
ende met veele dzeppementen tot mijnen
spijte doen vertrecken : welck alles my niet
te lijden staet / maer ven van sinne / ende
hebbe gedagt datter beter is in hun Land
te vallen / ende dat te bederben ende te de-
strueren /

verueten / dan hun alhier te verwachten /
also hi ons dzengen. Het is nu (de Goden
hebben lof daer van) niet ons also dat on-
se Landen in eenigheyt zyn / ende niet min-
der / maer wel merder macht by een kon-
ten dzengen als onse Vyanden / soo van
Vidders als van Doet-volk v' Overblo-
digheyt der Dictallen en ontzoeckt ons
niet / als oock niet den middel ofte schepen
van hun te versoecken: daerom gy Croya-
nen / het is nu tijt u selven over de Moor-
denaers uwer Ouders / Hups-vrouwen
ende kinderen te wreken / ende u-lieden upt
de slaerupe te verlossen / in dewelcke sy u
wel souden willen dzengen / het welcke ons
eenwigh verderf ende groote schande soude
wesen / daer wy soo veel ende machtige
Princen in ons verbondt hebben / die ons
alle bystant doen sullen / soo dat gy niet be-
hoeft hiepnertig te wesen om die Victorie /
diese in onse absentie behaelt hebben / het
welk splichtelijck te doen hadden / hebben-
de klepne resistentie; en oock heeft de Fro-
tupne als doen niet hun gewest: twijffelt
niet / ofte onse Goden sullen als nu niet
ons wesen / ende ons booz-staen / aensien-
de onse gerechticheyt / ende hunne onge-
rechticheyt.

De Heeren ende Princen dese woorden
huns Conincs horende / hebben daer dooz
alsoo gemoed geweest / datse alle van ge-
lijcke opinie waren / ende hebben hem be-
doost al t' samen met gaentlicher macht by
te staen ende getrouwt te wesen / waer ober
hy hun alle bedankten / begeerende datse
hare Beloften souden volbrengen / datse
hunne macht by een dzengen. Ende alsoo
zijne alle naer hups geheet / behalven zij-
ne kinderen en Bastarden / dewelcke nu
alle kloetche Mannen waren / tot dewelcke
hy aldus gesproken heeft. Mijn kinderen /
gy-lieden hebt ghehoort ende verstaen mijn
booz-nemen ende meynthige / ende zyn daer
keens gesint / te meer / om den doot uws

ouden Groot-Vaders te wreken / als oock
d' oncere die uwe Moeye ende mijn Suster
aen-gedaen wort; ende aengohien gy-
lieden alle kloet ende gefont zyt / soo fon-
det u alle groote schande wesen sulchs niet
te doen / daer om gy Hectorz mijn Sone die
den oudtsien ende stercksten zyt / sult desen
last aen-nemen in mijn plaetse / die alrede
oudt ben / ende uwe Broeders sullen u ge-
lijckelijck by staen / ende onderdaen wesen /
als hunnen Capiteyn ende Obersten / en-
de van gelijken oock de andere Heeren / en-
de Dozsten des gaentchen Lants / want ik
u daer ober stelle. Hectorz dese woorden
horende / heeft zyn Vader hooghtijck be-
dankt van de Ere die hy hem aen-bede /
hem kiesende tot Oberste ende Leptzman
van dese Orloge / doch gaf hem dese ant-
woorde: Mijn beminde Heer ende Vader /
daer is niemant onder onse Gebroeders /
ofte sy zyn alle genegen u begeerte te vol-
brengen / ende principelijck komt het my
toe (die den oudtsien ben) mijn Boozsaten
te wrecken van het ongelijck hun aen-ges-
daen zijnde / het welck de nature oock ver-
eyst / ende en is den Princen oft Edelbarn
niet wel voegende / hun ongelijck te laten
geschieden / sonder t selve te wreken / op
datse niet bloode ende klepne-hertigh ge-
scholden en worden / nochtans mijn Heere
en is t niet genoech op het beginsel ende aen-
banck eeniger saken te letten / maer prin-
cipelijck ende booz-al op het eynde ende
d' upkomst / want hy meynt somtijts die
sacit: soo dat my dunckt geraedt samet te
wesen een sake naer te laten / daer van het
eynde sozgelijck ende perckuuser is / dan de-
selve metter haest en onbedachtelijck aen-
te beerden / sommige hebben wel het on-
gelijck ende de onere hun aen-gedaen wil-
len wreken / die daer dooz veel meer onge-
lucks ende schande op hun ende op haere
Nakomelingen ghaelt hebben: ende nu so
hebben u de Goden so heerlijcken begaest /
ende

ende hoogh verheeven / dattet my beter
dunct in ruste ende stilheyt te blijven / als
andere ongerustheyt aen te doen / ende eenen
slapenden hondt te wecken: want wie
en weet niet (als men immers de waer-
heyt bekennen wil) ofte de Grieken zijn
machtiger van Widders ende van Volck
als de Tropanen / hebbende onder hun ge-
bled ende subjectie heel Europen ende A-
frica / soo wel her sien van byzondere Widders
ende groote Schatten / sulken dan soo veel
Edele Tropanen hun lijf en goet avontu-
ren om eene Erione / die nusschen maer
eenen kleynen tijdt te leven en heeft: daer-
om mijn Heer ende Vader / bedencht inden
gy van sinne zijt u te wreken / dat de Grie-
ken van gelijcken oock Mensen zijn / ende
die han oock wel sulken wrecken / altoer
noch over vele Jaren / so dat dese Landen
alsoo nimmermeer sonder Oorloge en sul-
ken zijn. Ende denckt niet mijn Vader / dat
si dese redenen dooz blooheyt sprecke / oft
om u onderdanigheyt te weggeren / het
welcke alsoo niet en is / daer toe ick de Go-
den tot getuygen neeme / maer alleentijck
om dattet my in beelot / dat wy dese Oor-
loge volduerende / ons selven sulken ver-
branden / om andere te waerschoutwen:
want ick mijn leven noch eere booz u wil
sparen / maer uwe eere voozstaen / soo lan-
ge ick aessen in 't lijf hebbe. Dese wooz-
den gesprocken hebbende / herst Hector
gezwagen / verwachtende de antwoorde
zijns Daders.

Hoe Paris Hector zijns Broeders

raecht om siet, ende zijn Visioen van drie Godin-
nen zijnen vader verklaerde, daer door den Kon-
ningh zijnen raede volghde, en hem tot Oversten
maecte.

Het IV. Capittel.

Hector zijn reden vol-eynt hebbende /
en heeft Paris zijn Broeder niet ge-
toeft tot dat den Konningh Dynamus
antwoorde / maer alsoo hem zyn Broeders

propooften niet behaeghden / seyde hy tot
zijnen Vader: Mijn Heer ende Vader / de
redenen ende het seggen mijns Broeders
Hector / en zijn soo geheel onbillick niet /
maer alsoo ick dooz een Visioen / 't welck
ick gehadt hebbe / verseeckert ben dooz de
Goden dat wy Prijs ende Eere sulken be-
halen / soo sal den Konningh believen zijn
booznemen te volboeren: Ende indien u
bellest my in Grieken met volck te senden /
ick sal maken dat de Grieken hun niet en
sulken hebben te beroemen over de Dictorie
die sy certijts gehadt hebben / ende sal ma-
ken te krijgen een van de Edeelste ende
schoonste Vrouwen van geheel Grieken /
het welcke my oock toe-gesept is / booz de
welcke men Erione wel sal wederom
krijgen.

Ende op dat uwe Majesteit dit beter
geloost / sal ick u de geschiednisse verkla-
ren.

Alsoo ick onlangs dooz u bebel in kleyn
Indien getrocken was / soo gebeurde
dat ick in 't beginnel van de May-maend
op eenen Deydagh 's morgens vroegh /
met noch andere Eedelen ter Nacht reedt /
en niet en speurde dat my behaeghde booz
een ure na middagh een schoonen grooten
Hert / het welck ick so snelijken ver volgh-
de / dat ick alle mijn geselschap achter liet /
ende quam in 't dichtste des Forests Ida
aen de Fonteyne / daer ick het Hert ver-
looz / ende niet langer en konde ver vol-
gen / dooz dien den avond aen quam / het
welck my verdroot / doch niet beter kom-
de / bond ick mijn Heert aen eenen boom /
by de Fonteyne / ende stelde my tot rusten /
soo dat ick dooz beemoeytheyt terstont in
slaep biel / hebbende mijnen Voogh ende
Dijste neffens my / en slapende aldus by de
Fonteyne / quam my een Visioen te boren
van drie Godinnen / namelijk van Pallas /
Juno en Venus / de welke waren twiffen-
de in presentie van Mercurius / om eenen
koste-

kastelijcken Appel van goude / die hebben
moeste de schoonste van hun zien / ende
om dat elck de schoonste wilde wesen om
den Appel te hebben / seyde Mercurius
tot my: Paris dese drie Godinnen hebben
u tot eenen Richter gehoren / om te oorde-
delen welke van hun zien de schoonste is /
den welken gy desen Appel geven sult / en
elck heeft u een besondere gave toe-geseyt:
indien gy hen Juno geeft / soo sal sy u rijck
maeckien: geeft gy hen Pallas / soo ver-
krijgt gy wijsheydt daer voor / ende soo gy
den Venus geeft / soo sal sy u doen hebben
het schoonste Wyf van heel Grieken. En
om dit Dornisse gerechtelijck te geven /
was mijn begeren dat sijn alle drie naecht
wilde sien / het welck al soo geschiede. Doen
docht my het Venus de schoonste te wesen /
ende gaf daerom de Sententie / aen haer en
niemant anders den Appel gerechtelijck
toe quam / dies sy seer blijde was / ende be-
loofde my / dat ik verkrigen soude 't geene
Mercurius my beloofd hadde. En doen
verschoot dat Bisioen / ende ick wiert ter-
scondt wakker. Daerom mijn Vader en
twijffelt niet ofte dit sal alsoo geschieden /
want de Goden niet liegen noch bedriegen
en konnen. Den derden Broeder Dyphe-
bus was hier in met Paris / seggende:
Indien Paris eenigh Edel Wyf uyt
Grieken met hem byenge / soo sullen wy
lichtelijck onse schoone Erione voor dese-
ve weder krijgen. Dit hoorende Helenus
den vierden Soone / (die de wetenschap
had van toe-komende dingen te voor-seg-
gen) heeft geraden dat men na Grieken
niet trecken soude: want indien dat Paris
(seyde hy) na Grieken treckt / ende daer
eenige schade doet / soo zijt versekerd / dat
dese Stadt van Trojen / ende wy al 't sa-
men verdestueert sullen worden: Maer
zijnen raedt en wiert niet verhoort / want
Cropsus en meest alle de andere spottend-
der mede / soo dat den Coningh (gelowonde

5
hem selven en den meesten hoop) besloot
dat men na Grieken baren soude / ende
heeft daerom Paris ende Dyphebus na
Pannonien oft Hongarpen gesonden / om
aldaer veel Ridders ende ander Volck aen
te nemen.

Hoe Paris en Dyphebus na

Grieken voeren, ende hoe Paris Helena ont-
schaeckte.

Het V. Capittel.

Paris en Dyphebus in Pannonien
zijnde / vergaderen aldaer vier duysent
Ridders / dewelcke met hare Schild-
knegten tot Trojen quamen / daer geko-
men zijnde / heeft den Coningh Pyramus
terstont veel Schepen laten toe-rusten / en
die doen versien ende besorgen van alles /
dat tot sodanigen reyse noodigh was. Als
deselbe al veerdig waren / heeft hy Anthe-
nor ende Eneas beboolen mede toeficht
over zijn Sonen ende het Veyt te hebben /
vermanende hem datse den Wyant souden
laten gewaer worden / datter soo goede
ende beter Ridders te Trojen waren /
als in Grieken / ende hun vromelijck ende
kloekelijck te dragen / op dat hun naem en
saem mocht door de gantsche Werelt ver-
breyt worden. Doen zijn Paris en Dye-
phebus met hun volck 't zepl gegaen / ende
komende in Romanien / zijns van daer
voort-gebaren aen een Eylandt Cytharea
nu Cypers genoot / maer onder wegen
ontmoeten sy een Bloot Griekische Sche-
pen / in den welcken Menelaus was met
zijns Wifs-vrouwde schoone Helena Su-
ster van Coningh Castor en Pollux: maer
de Trojanen zeplden hun voor-by. De
Trojanen voor Cytharea gekomen zyn-
de / hebben sy de Ankers uyt-geworpen / en
zijn den meesten-deel aen Landt gebaren /
alwaer sy enen tempel gebonden hebben /
die de Godinne Venus geconsacreert was /
in den welcken vele Lieders van daer ont-
trent

teent hare offerhande quamen doen / gelijk
Paris met zijn geselschap (kostelijck ver-
ciert zijnde) ook deden / en dat so rijckelij-
cken en heerlijcken / dat des gelijcks noyt ge-
sien en was / so dat hun de Griecken groot-
telijcks daer ober verwonderden / ende niet
en konden bedencken wie desen schoonen
Jongelinc was / maer ten lesten hebben
sy vernomen dattet Paris des koninghs
van Tropens Sone was / daer gekomen
zijnde om zijns Vaders Suster de schoone
Eryone te verkrijgen. De same zijnder
schoonheit ende kostelijckheit is soo bezre
gekomen / dat de schoone Helena / Hups-
vrouw des boorz. Menelaus sulcks ver-
staen heeft / en lust hebbende Paris te sien /
is fraey toe-gemaectt oock na desen tem-
pel gecrept / niet uyt devotie / maer om te
sien ende gesien te worden / gelijk het he-
dens-daerghs noch wel geschiedt / dat vele
meer te Kercken komen om gesien te wor-
den als uyt devotie. Helena dan in den
tempel gekomen zijnde / heeftse hare of-
ferhande seer kostelijcken en heerlijcken ge-
daen / maer sy hadde altyt v' oogen gesla-
gen meer op de schoonheyt van Paris /
als op den Nutaer / 't welke haer niet en
betaemde. Ende haer offerhande gedaen
hebbende / heeft sy Paris vriendelijcken ge-
groet ende minlijcken aen-gesien / in 't wel-
ke Paris haer niet schuldighen bleef / nes-
sens dat hy schoon was boven maten / soo
was hy oock seer beleest ende courtoys / so
dat dese groethingen hunder beyder herten
also verwoon / datse op malckanderen ver-
leest wierden. Paris van haer zijnde / heeft
hem met zijne Broeders en andere Heeren
beraden / begeerende hunnen bystant om
dese schoone Helena met haer Volk te ont-
schaken / want (sepde hy) ick en weet niet
dat de Griecken meerder leet soude mogen
aengedaen worden. So hebben sy besloten
datse dien selven nacht al gewapent in den
tempel gaen souden / en nemen al meede

het gorie sy daer blinden souden / het welke
sy also deden: want also den nacht aen-ge-
komen was / zijn sy met geweldt in den
tempel gevallen / ende niet alleen meede
gelept die daer in waren / maer oock den
tempel geheel ende al berooft van al de
kostelijckheden ende cieraeden daer in zyn-
de / het welke ter ooren komende van de
Griecken / die daer by op een Casteel woon-
den / zijns al gewapent op de Tropanen
gevallen / meynden hun den roof weder af
te nemen / maer 't was te vergerfs / want
de Tropanen waren so geweldigh / datse
meest alle de Griecken om-brachten / die 't
niet ontbliden en konden / en zijn soo met
hunnen roof te Scheppe gekomen / ende de
Zeplen op-halende / quamen sy met goe-
den boorzpoet tot Tropan in de Stadt / al-
waer sy blijdelijk van den koning ontfan-
gen wierden / verstaende datse de schoonste
Vrouw van heel Griecken mede brachten.
Paris nu gefieert zijnde / heeft de schoone
Helena niet willen verlaten / maer heeft
deselve twee ofte drie dagen na zijn aen-
komste met groote blijdschap getrouwt:
maer wy sullen hun blijde laten zijn / ende
keeren tot de Griecken en Menelaus / die
ober dese ontschakinge geheel ontsfeldt
waren.

Hoe Menelaus zijne klachten de-

de aen de andere Grieckse Koningen ende Vorsten,
ende van de groote vergaderinge van Volck, die sy
te samen brachten om na de Stede van Troyen
te trecken.

Het VI. Capittel.

De Tropanen met haer roof al weg
aen veretrocken zijnde / is de tijdinge
aen Menelaus gekomen / dat de
Tropanen zijn wijf weg gevoert en Venus
tempel gantselijcken berooft hadden /
waer door hy so onpatientigh was / dat hy
zijn sinnen meynde te verliefen / en doende
zijne klachten aen alle de andere Grieckse

Koningen ende Dozken / heeft hy so veel te weeg gebracht / datse mallianderen beloofden alle hulpe en bystant / en booz hun namen de onereer hem aengedaen / te wreken / oft selve daer liever te blijven. Ende om hoort te maerken / sy hebben alsulken neersigheyt gedaen / datse in 't leste der maendt Februarij by-een brachten booz Athenen twaelf hondert en vier-en-dertigh Schepen oft Zeplen / so groote als kleyne / van de welcke sy Agamemnon den Obersten maerkten. Onder hun waren Lxxij. soo Koningen als Hertogen / sonder alle de Groaven / Edelen / Ridders ende andere Volck van Wapenen / 't welck ontelbaer was. Alsse nu al veerdigh waren om na Trojen te varen / so hebbense Achilles en Patroclus na den tempel van Athenen gesonden / om hunne Af-godt sacrificie te doen / en om hem te vraghen oft hunne reyse oock boozspoedig soude wesen of niet.

Dese twee Griekische Princen komende in Apollus kostelijcken en wel verricden tempel / deden hunne sacrificie na haere gewoonte / ende vragende hem van hun boornemen / antwoorde den quaden gest dooz hunnen Af-godt: datse na veel bloetstortinge ende groote moeyte na thien Jaeren de Stadt in-nemen souden / ende daer Meester van worden. Dese goeder antwoort-habben waren sy seer blijde. Ende alsoo sy meynen na hunne Schepen te keeren / so is 'er een Tropaen Calcas genoemt / oock in den tempel gegaen / daer gesonden zijnde van den Koningh Priamus / om oock van desen Af-god antwoort te hebben / hoe de Sozloge tusschen hem ende de Grieken vergaen soude: maer desen Calcas wiert van den Af-godt geseyt / dat hy niet weder na Trojen keeren en soude / maer by de Grieken blijven / overmits de Stadt in 't thende Jaer der belegeringe in handen van den Grieken vallen soude.

Calcas dit verstaen hebbende / is gegaen by Achilles en Patroclus / die noch in den tempel waren / en heeft hun de antwoort des Af-gods verclaert / waer ober sy hen noch meer verblijden / ende hebben Calcas met hun genomen / ende in den Leger gezeycht / alwaer sy heerlijken ende wel ontfangen wierden / ende Achilles seide hem d' antwoort die hy ende Patroclus gehad hadden / als oock die van Calcas / die daer van alle de Heeren verblijt waren / endeden straks alle de Zeplen op-halen / om na Trojen te varen / maer alsoo sy wepnigh rijts gebaren hadden / fronter sulcken onweert op / dat de Schepen niet en wisten waer sy hun bergen souden / ende alle in groot verjckel waren van te verdrincken: maer Calcas gaf hun raet / datse de Godinne Diana offerhande soudden doen / het welcke sy deden / waer dooz de Zee gestilt wiert / ende sy behouden bleven.

Hoe de Grieken na 't Koninck-rijck van Trojen voeren, ende aldaer twee Calceen in namen.

Het VII. Capittel.

ALs nu den temperst ober was / dooz de offerhande van Agamemnon de Godinne Diana gedaen / zijn de Grieken wederom boozt gezeyt na 't Koninckrijk van Trojen / alwaer sy ten lesten aen-gekomen zijn in een schoone Haven / by dewelcke een sterck Casteel stont / wel versien van Volck / dewelcke de Tropanen vernomen hebbende / zijns uyt-geballen om den Grieken te beletten aen Landt te komen / maer alsoe de Grieken in groote menigte waren / hebben sy de Tropanen op de blugt gedreven / ende 't Casteel ingenomen / ende verbrant met alle die 'er noch op waren. Dit gedaen zijnde / zijns weder blijdelijck te Schepen gegaen / ende zijn gezeyt na de Haven van Chenadon / alwaer sy hun Anckers uyt-gewoopen hebben / en

meest te Lande gegaen zijn om hun te be-
 verſchen: maer also ſp wat die per te Lan-
 de waerts in-troocken / ſagen ſp daer een
 ſtraep en ſterck Caſteel / rontom wel be-
 woont / liggende maer ſes mijlen van de
 Stadt. Die van 't Caſteel de Griecken
 gewaer wordende / zijns met hulpe van
 hun Inwoonders den Griecken aen-ge-
 vallen / en hebbender in 't aenkomen veel
 verſlagen / maer dese Victorie en duerde
 niet lange / want de Griecken door de groo-
 te menigte hun ſoo overbleven / datter niet
 eenen van de Tropanen af en quam / ende
 hebben met eenen 't Caſteel beklommen en
 beſozmt / alwaer de Griecken oock groote
 ſchade deden: want hoewel daer niet veel
 Tropanen op gebleven waren / ſoo weer-
 den ſp hun nochtans ſoo lange alſe op hun
 beenen ſtaen konden / en niet meer kon-
 nende den Griecken wederſtaant doen / heb-
 ben ſp 't Caſteel ingenomen / al omgebracht
 datter op was / en daer na oock 't ſelve in
 bzant geſeken. Van daer zijns voorts te
 Lande in-getrocken / bzandende en bla-
 kende alwaer ſp omtrent quamen / ver-
 ſlaende de Lant-lieden / en roofden al wat
 hun aen ſtont / ende bzogten 't al in de ſche-
 pen / die noch in de Haven van Cenedon la-
 gen / derwiche den Coningh Agamemnon
 upt-depde / eick na dat hy hun kloeckelijck
 gehouden hadde: ende hebbende dus alle
 dingen na hun wenſchen / gebooden Co-
 ningh Agamemnon / dat alle de Overſten
 s zunderdaegs by-een ſoude komen om
 't ſamen te raetſlagen / 't welck gedaen zyn-
 de: ende na vele redenen beſloten ſp datſe
 Ambaſſaten aen den Coningh Pryamus
 ſenden ſouden / om te hooren / of hy met
 bzientſchap ende goetheyt de Coninginne
 Helena wilde wederom leveren: maer wy
 ſullen nu wat van de Griecken zwiigen / en
 ſpreken van den Coning Pryamus / ende
 de zijne.

Hoe Koning Pryamus met alle

zijne Edelen ende Borgeren in den Tempel der
 Godinne Pallas ginck om offerhande te doen:
 Ende hoe Troylus verliest werp op Bredida Calcas
 Dochter.

Het VIII. Capittel.

Als dan den Koning Pryamus ver-
 nam dat hem de Griecken ſo na wa-
 ren / en zyn Lant aen d' een zijde in
 bzant geſeken ende verdozben hadden / ſo
 dede hy een gebod / dat eick een hy wate edel
 oft onedel / oudt ofte jonck / arm oft rijk /
 hem ſoude begeben veertich dagen lang in
 den tempel der Godinne Pallas / en daer
 ſacrificie doen / op dat hun de Goden mog-
 ten byſtaen / ende van de Griecken (die daer
 in grooten getale waren) bezijden. Dit
 gebod verſpreet zijnde / verſaemde ſp alle
 in den tempel / Koningen / Koninginnen /
 Hertogen / Gaven / Ridders / Edelen /
 Knechten / Bozgeren / ende alles wat in de
 Stad was / doende hume offerhande / eick
 na zyn vermogen / de ſommige upt debotie
 om van de Opanden verloft en ontſlagen
 te worden / d' ander om van hun quate ver-
 lief te ontſlagen te worden / eick een na dat
 hem den noodt dwong / ende ſoo hy te moe-
 de was. Troylus ſende onder dese me-
 nigte / een hoop Jongelingen met de leſe-
 de gequelt zijnde / hadder geneugten in / en
 daer mede ſpottende / ſepde hy tot een van
 zyn Ridders Pandro genoemt: Och! be-
 ſiet doch eens dees jonge Sotten / hoe ſp
 ſuchten en kerren ende in Venus ploegh
 geſpannen zyn / ſietſe hun oogen op ſlaen /
 begeerende ende verſoekende trooſt ende
 conſoort van hunne Bernade / zijns niet
 wel geſtelt om de Opanden te bebechten /
 die hume kracht ſo laen beneinen van de
 verteerde Jonckbzouten: Den Ridder
 dit hoorende / antwoorde hem aldus: O
 Trople mijn Peere dat is niet recht van
 u geſept / want door de leſe de en wozt de
 kracht der Jongelingen niet benomen /
 maer

maer vermeerdert deselve in hun groote-
lijks / so dat selve de bloohtertige daer door
stout ende onbertsaegt wozden / wissende
ende soeckende ter liefde haer Aptverko-
ren eenig byoom seyt te bedrijven / om also
te beter in haer gratie te komen : wel is
waer dat hy geluckigh is / die daer mede
niet gequet is / maer wepnigh komende
tot den Houwelijcken staet / of sy en woz-
den eerst al Venus Scholieren : Daerom
soo gy in de Schole noch niet gestudeert en
hebt / siet toe dat ghy in de Lesse niet en
blijft streken. Naewelijcks hadde Pan-
dyo die wooydt upt den mond / ofte ten
gebeurde dat de schoone Bzesda haere
offerhande volbragt hebbende van den Au-
taer wederom keerde / en elk een in 't booz-
by gaen eer en reberentie betwees / gelijck
hy oock dede booz Croplus ende Pandyo /
maer also Croplus haer groote schoonheyt
aensag / ende bemerkte hare zedighyt en
goede gratien / wiert hy soo seer met haer
liefde ontficken / dat hy niet wist wat be-
ginnen / ende en doost zijn goeden Vriendt
Pandyo 't selve niet te hemen geven / door
dien hy maer sraechs te voren met andere
(van gelijck sieckte sieck zijnde) gespot en
gesocht hadde / daerom septe hy by hem
selven aldus :

Och oogen 't gesigte sal u verblinden /
In 't aenschouwen van haer die de schoo-
ste Persoon is /
Van oopt alle die mijn sinnen kinderen /
Gelijck de Moose die booz alle Bloemen
schoon is.
Mijn herte dunckt dattet in 's Hemels
Thoon is / (presen.
Door 't schonwen der Broutwe booz al ge-
Der natueren werck in haer soo schoonen
toon is /
Datse geen Mensch en schijnt maer En-
gels wesen.
Och groot begeerten / hoogh ongemeten /
Hoe gy meer siet de schoone Engiene /

7
Van haer daer gy op zijt verbleten /
Hoe gysse noch meer begeert te siene.
Och herte wat staet u te gesehene /
Den dienst des Tempels is al gedaen :
Deckt u secretelijck om 't ontbliene /
Dat niemant in Lijden en kan verstaen :
't Is meer dan tijt / ik wil van hier gaen.

Als Croplus hem selven aldus ongerust
vont met dese nieuwe sierte ende pijn /
hadde gy geerne deselve wederstaen / ende
hoe hy dese gedachten meer upt zijn herte
mepte te stellen / hoese hem meer te voren
quamen / so dat hy ten laetsten gedwongen
was te gaen liggen / ende op zijn bedde
zijnde / septe hy by hem selven aldus :

Ongetempeerden blakenden gloet /
Die mijn herte so tozmenteert :
O schoonste Bzesda / o Beelde saet /
Die my 't Lijf dus inflammeert /
O schoonste / ende had gecomplexioneert /
Van Helena / Paris mijn Broeders
Broutwe /
Soeter dan Aurora / die van den Doutwe /
Godinne was / wijser dan Diana /
Venus genoot / boete booz routwe /
Wierigh als de Sonne / klaerder als de
Mare /
Schoonste gefozmeerde / reynste gedane /
Hebt Compassie met mijn dangier :
Send my water van confoort 't ontfane /
Ost ick en sagh 't niet te volstane :
En ick sal nu moeten verbroepen hier /
In utwer gloepender Minne-lier.

Aldus was Croplus vast sichte ende
klagende / en dat alleenlijck door het aen-
sien der schoone Bzesda / die hy te voren so
grootelijcks mispreeken hadde in andere
Jongelingen dese dwaese liefde ende affec-
tien / so dat hy dagh noch nacht rust had-
de : daerom elck een neme exempel aen de-
sen Croplus / ende bedwinge zijn gesigt /
op dat hem niet gebeure als 't met desen
armen Minnaer gegacn is / dewelcke doch
door dese ongesonderde liefde / een mis-
ca-

raete door stierf / also gy hier na noch sult
mogen verstaen.

Hoe Pandro Troylus vertrooste,

en hem beloofde met Bredida te doen spreken.

Het XI. Capittel.

Pandro siende Troplum zijn Vriendt
zwaer-moedig en vol gepeynsen / en
dat hy dagelijck af nam en inagerder
wert / ja sieck te bedde bleef liggen / is
by hem gekomen / ende hem vriendelijck
goetende / heeft hem gebzaegt d' oorzaeck
zijns lijdens. Troplius antwoorde: Lie-
be Pandro en wilt my sulchs niet vragen /
want het is beter dat ick mijn verdriet al-
leen dzage / dan met deselve mijn Vriendt
noch te quellen. Pandro braegde hem: of
hy sulchs aen hem verdient had door eenige
ontrouwt? Troplius antwoorde: neen gy
sekerlyk / maer te contrarie / soo weet ick
geen trouwer Vriendt ter werelt / en daer-
om is mijn begeren dat gy u in mijn lijden
niet en bedroeft / maer my alleen laet hou-
den / want 't is in uwe macht niet my te
helpen: doch so veel wil ick u wel seggen /
dattet niet en is dooz 't beleg van Tropen /
noch geweld van wapenen of diergelychs /
maer 't gene my nog de doot sal aen doen /
lept my in 't hert. Dit geseyt hebbende /
wrende hy bitterlijck. Pandro siende zijn
Vriendt aldus benautot / bad vriendelijck
hem zijn verdriet te openbaren / belobende
hem alle hulp / al sou 'er zijn leven aen h. in-
gen: dazom seyde hy / liefste Trople geeft
my uwe saecken te kennen / beter konnen
twee eenen zwaren last dzagen als een al-
leen. Troplius hoorende aldus zijnen ge-
troutwen Vrient spreken / seyde hem: Lief-
ste Vrient Pandro / dewijl gy my altijd soo
getrouwt geweest zijt / ende so begeerlijck
zijt om d' oorzaecke mijns verdriet ende lij-
dens te weten / soo sal ick 't u te kennen ge-
ben / op conditie nochtans dat gy dat me-
naut ter werelt en openbaert sonder mijn

begeren / 't welck hem Pandro beloofde:
Doen seyde Troplius: Het is u noch wel
indachtigh lieve Vrient Pandro (dewijle
het niet lange geleden en is) dat gy en ick
zijnde in den tempel van Pallas / aldaer
offerhande gedaen hebbende / oock aen-
sagen de andere hun Sacrificie doen / onder
de welcke vele Jongelingen waren / de
Godinne offerhande doende met klagen
ende sugten over hunne Wijfsters ende Ge-
lieben / met de welcke ick grootelijchs spot-
tede / hen verachtende / om datse hun selven
also de Jonck-vrouwen onderdaen maecht-
ten / achtende sulchs maer een gewillige
ende onbedwongen rasernge. Nu of het de
Godinne Dennis verstaen heeft / ende my
daer ober heeft willen plagen / ofte wilde
dat my sulchen ongeluck oock stont te ge-
schieden / so is 't dat onder andere eene hee-
rende van hare Sacrificie / my aensende
met gesichte / soo gequet ende mijn herte
dooz-wont heeft / dat ik minnermeer daer
van en dencke te genesen / ten zy de Goden
daer in versien / ende dit seyde hy met soo
sichtens / dattet seheen dat hem de ziele uut
het Lichaem gebaren soude hebben. Pan-
dro was grootelijchs verwonderd / hooren-
de dat de lief de de eenige oorzaecke zijns lij-
dens was / ende heeft hem gebzaegt wie
sy was / om dewelcke hy dus treurde /
Troplius antwoorde hem: Dewijle ick u
een deel heb beginnen te verklaren / so sal
ick niet na-laten u de rest te laten weten:
dese Princesse mijns herten / lieve Pan-
dro is uwe Richte de schone Bredida / de-
welcke mijn herte also berooft heeft / dat
mijn Lichaem niet en leeft als dooz klepne
hope / betrouwen hebbende op de vriende-
schap tusschen u en my / dat gy so veel om
mijnent wille sult doen / en geben haer de-
se mijn smerte (die ick om harent wille
lijde) te kennen / en haer te beraden mijn-
der te ontfermen.

Pandro het begeren zijns Vrients ver-
staen

staen hebbende / antwoorde hem: **d** Croplius / is het mijn **Nichte** **Bzesida** die u dus suchten doet? doozwaer gy hebt groot ongelijck my dat niet eer verklaert te hebben / en hebt mijne vrientschap t' uwaerts heel kleyn geacht: **A**ndewijle het mijn **Nicht** is die my lief ende weert is / gelijck ick oock haer ben / ende veel om mijnent wille doen sal / soo hebt voortaan goeden moedt ende leeft in ruste / want ick in uwe sake handelen sal / als oft mijn selver aenigh: ende en acht niet dat dese liefde u dooz accident toe-gekomen is / ofte dat de **Godinne Demus** u tot straffe dese in 't herte geprent heeft / want al is 't dat gy een **Koninghs Sone** zijt / so en is sy oock niet on-edel ende boven dien (al is 't saecke dat ick 't selver segge) soo beleet ende schoon / datse een groot **Heer** ende **Prince** weerdigh is; soo dat ick anders niet en dencke / oft de **Goden** en hebben her **Houtwelyck** tusschen u ende haer besloten. **E**nde op dat gy van nu voortaan in vzeugden soud leben / soo sal ick terstont haer gaen besoecken ende haer gemoed onder-tasten / offe op niemant anders verliest en is / want soo sulcks ware / soo en soude uwe sake geenen voortganck hebben. **M**et dese woorden is **Pandzo** van **Croplius** gescheiden / en gegaen ten huysse van zijn **Nichte** **Bzesida** / hem gelatende als of hy haer hadde komen besoecken / en onder andere redenen die hy voortwonden van de jonckheyt ende jeught der **Stadt** die malhanderen benindden / vzaeghde hy haer of sy niet upverkoren en hadde; maer **Bzesida** die noch jonck was / en onoverbaren in sulke ende diergelijcke redenen / antwoorde haren **Hebe** alus: **H**oe **Hebe** / ick die maer upt mijne klintsheyt en trede / soud ick my bekwamen niet saken daer de vol-jarige (soo ick wel gehoozt hebbe) qualijk dooz konnen geraecken? **O**ch neen: ock heb ick liever in stillheyt ende geustheyt te leben / als in ongestheyt ende

sozghuldigheyt / gelijck men seyt van die gene die hem met lief de quellen: maer laet dese **propoosten** blijven / ende segt my / of ick ende de onse niet dwaerselick aengesien en worden / dooz het achter blijven mijns **Vaders** **Calcas** / dewelke (so ick verstaen hebbe) hy den **Giecken** is. **A**en gy seerkerlijck mijn **Nicht** / maer ter contrarie van dien zijnder van de meeste van **Tropen** die u soo behertigt hebben / datse haer selven niet al hun goedt u wel soud en willen op-offeren / alsse alleenlijck een weynigh uwer gratien mochten verwerben. **Bzesida** dese woorden gehoozt hebbende / vzaeghde hem wie den genen was / die haer soo gunstigh was ende soo veel noch op haer docht.

Pandzo antwoorde haer den persoon is u genoeg bekent / hoewel niet zijn herte / het welcke u gantschelijck toe-gedaen is: ende is den vromen **Croplius** / **Koningh** **Pypamus Sone** / van wiens schoonheyt / manterlijckheyt ende deugt / ick u niet veel en behoeve te seggen / dooz dien hy u so wel als my bekent is / ja heeft zijn herte alsoo t' uwaerts gestelt / dat hy dag noch nacht rusten en kan / ende in perijckel zijns persoon ende lebens is / ten zy lieve **Nichte** / dat gy hem wat sateurs ende goede gunstighheyt bewijst / het welcke ick niet en segge van hooren seggen / maer heb het selve met mijne oogen gesien / dat tusschen hem ende de doadt weynigh versckil was / ende dat alleen dooz de vperige ende vbandende liefde die hy u toedraegt: hierom beminde **Nichte** en zijt hem niet rebel maer goedertieren / op dat gy geen oorzake en zijt van 't verderf ende verlies van eenen soo vromen **Widder** ende **Conink** **Sone** / den welken niet en soekt in 't leben te blijven / als om u alleenlijck alle dienst ende vrientschap te bewijzen. **Bzesida** verstaen hebbende de woorden die **Pandzo** haer **Hebe** tot woortdeel / en van wegen **Croplius** haer

berklaert hadde / antwoorzen hem aldus :
Hoe mijn Hebe Pandzo / t' zedert waanneer
hebt gy desen staet aen-genomen van son-
ge Maeghden dooz schoone woorden te
wollen verleyden en tot schande ende on-
eere te brengen / ende dat noch dooz andere
hebt gy oopt aen my bespeurt / daer dooz
gy oorzake had my anders als eerbaer te
achten ? sekerlijck sulcks en hadde ik noyt
van u verwacht / maer mijn vertrouwen
was / dat (soo ick my selven ende mijn ge-
slachte ergens in eenige schande of on-
eere aen-gedaen hadde) gy my niet alleen-
lijck vermaent en soude hebben / maer wel
zwaerlijcken gestraft. Is by u (gy die
een Ridder zijt) d' eere so sleyn geacht / dat
gy om de wellustigheyt eens anders / u
ende mijn gantsche geslachte tot schande
soudet willen brengen / ende tot spot der
gantscher Gemeente te maken ? dat sy
verze : daerom beminde Hebe / indien gy
niet en wilt dat ik u voorten blide ende
myde als een peste / so en spreek my niet
meer van sulken sake : ende dit wil ick wel
dat gy weet / so nemant anders als my
sulcke propoosten gehouden hadde / datter
hem niet wel vergaen en soude. Pandzo
die niet groote verwonderinge zijn Nigte
Bresida aldus hoorde spreken / was in-
wendigh grootelijck verheugt ober hare
wijsheyt ende kloekmoedigheyt / doch om
dat sy hem niet houden en soude in booz
sulken als sy wel met woorden te hemmen
gegeven hadde / sprach tot haer aldus : O
Bresida liebe Nigte / ik en kan u niet mis-
prijzen in utwe antwoort / als de saeke also
waer gelijk gy die bediet ende uyt-legt /
maer neen / dit en is Panderos meyninge
niet / noch oock oopt geweest / dat ick die
(mijns Ridderschap halben) verobligeert
ben / en beloofst hebbe alle Dochters ende
Jonckvrouwen in deugden en eeren booz
te staen / als oock alle gerechtigheyt / sulken
quaet soude soeken te verbozderen / want

sulcks doende / mocht men my niet reden
onberstandiger ende booser agten als ee-
nige onredelijcke beesten / die haer jongen
booz geen andere gedierde en sal brengen
om die van deselve te laten verslinden /
maer ter contrarien / so eenige andere bee-
sten haer jongen wilde leet doen / soude
haer met gantscher macht daer tegen stes-
len / ja liever haer leven daer booz te laten :
daerom en denkt niet dat sulken boosheyt
in my is ; oock soo en is de meyninge des
geuen daer ik van sprek niet om u in on-
eeren te betrimmen / maer met eynder her-
ten ende oprechte liefde.

Ick weet dat gy u selven acht van te
leegen staet / om van een Conings Sone
bemint te worden / ende dat gy daerom
meynt dat sy u aneere socht / maer sulcks
en siet gy aen hem niet bebinden : sy en
is oock den eersten noch hundersten niet
van die gene die de Jonckvrouwen van
ninderen state / bemint ende getrouwt heb-
ben / gelijk vele en verscheyden Historien
daer van getuygenisse geben : ende al
waert 't soo dat gy van de segste afkom-
ste van de Stadt waert / so verdienen utwe
schoonheden en goede gracen den groot-
sten Prince des Lants : is daerom noch
eens mijn hert-grondigh bidden (liebe
Nichte) den jongen Prince niet te berach-
ten / als oock niet zyne liefde / want soo de
liefde tussen hem en u tot perfectie komt /
also ick wel verhoope / soo en sult gy niet
alleen / maer oock alle ons geslachte daer
dooz bereert en verbetert zijn. Bresida de
redenen van Pandzo verstaen hebbende /
en heeft hem niet terfonde geantwoorzd /
maer over-legendende de selve in haer herte /
seyd hem aldus : Beminde Hebe / gy segt
dat Troplus op my verliest is / ende daer
dooz veel sinerte ende pijn ljd / het welke
my verwondert / ende oock geen vast son-
dament en kan hebben / want sy my noyt
van sulcks aengesproken heeft / en indien
de

de liefde soo groot waer als gy segt / hy soude immers eenigh gelaet daer van getoont hebben / so dat ik anders niet en kan bedencken / oft 't en is maer een vliegert vper / hy komt dagelijks by Edeider ende schoonder als ik ben / met dewelke hy zijn lust wel verhoelen sal / ende my vergeten ende in ruste laten. **Richte** (antwoorde Pandzo) de sake en is also ofte so licht niet als gy die acht / ende waert dat gy hem gesien ende gehoozt had soo wel als ick doe / ick en twijffel niet / ofte gy en soudt zyndet ontfermen / ende medelijden met hem hebben / ende dewijl ick bemerkte dat selfs sien meer beweegt / als hooren seggen / soo en suld gy immers niet weygeren hem sprake te houden / het welcke gy doch niet alder eeren doen meugt / ende indien gy hem sulcks wepgeret / ende ick hem sulken rapport doe / so en denckt anders niet ofte hy en sal 't betreuren. **Mijn Heer** ende **Hebe** / sepde **Besida** / 't soude my van gantscher herten leet wesen / dat penant om mijnent wille in 't verdriet soude komen / als ick 't (behoudens mijn eere) konde beletten / principalijk van **Troilus** oft zijns gelijck / daerom (my betrouwende op uwe verseckeringe) ben ick te vreden dat hy met my spreekte / doch niet alsulke offentken ende boozsichtigheit / dat niemant daer op pet te spreekken en hebbe / want ik veel liever mijn leven als mijn eere / ende goeden naem verliesen soude. **Tonkzouwe** / antwoorde **Pandzo** / laet ons daer booz sorgen / hy is wijs ende boozsichtig genoeg / ende en soude u niet willen verdoornen om al 't goet van de werelt / en ick wil hem hier mede gaen verblijden / want ick weet na hem een uwe hondert jaren durekt. Ende aldus is hy van **Besida** geschieden ende na **Troilus** gekeert : naer wy sullen **Troilus** wat beter gemoed laten / door de antwoorde van **Pandzo** / ende totten **Grieken** keeren / de welke

bestoten **Gefanten** uyt te senden om **Helena** wederom te krijgen.

Hoe Vlisses en Diomedes van de

Griekische Heeren gevonden wierden aen den **Konink Pryamus** / om **Helena** wederom te hebben / en de antwoorde des **Konings Pryami**.

Het X. Capittel.

DE **Griekische** **Dozzen** ende **Coningen** / liggende met hare macht in de **Steden** van **Chenedon** / alsoo boven verhaeit is / hebbende (volgens hun booznemen) uyt-gemaakt **Blisses** ende **Diomedem** / om met den **Coning** van **Troyen** **Pryamus** te spreken / ende van hem te begreeden de schoone **Helena** / ende de wederoprechtinge van de schade der **Troyanen** in **Grieken** gedaen. **Soo** zijn dan dese twee **Ambassaten** na **Troyen** getrocken om met den **Coning** te spreken / en komende aen de **Doort** / hebben sy de wachters sulks te kennen gegeven / dewelke aen den **Coning** gesonden hebben / om te weten of men hun in-laten soude of niet / die hun onthood / dat mense by hem soude laten komen. **Als** nu dese twee **Grieken** in de **Stad** waren / zijn sy gelept tot aen des **Coninks** **Palleys** / ende gaende door twee oft drie lustige verclerde **Kamers** / zijnde ten laetsten gekomen in de groote zale alwaer den **Coning** **Pryamus** in zijn **Troon** sat / met sulke magnificentie / en onder so veel groote **Heeren** / dat zy desgelijks noyt gesien en hadden / noch ook so kostelijken **Palens** : Ende zijnde voor den **Coning** / heeft **Blisses** / den hoogmoedigen **Griek** (sonder eenige eerbiedinge en reberente) tot hem aldus gesproken: **Heer** **Coning** **Pryamus** **Coning** **Agamemnon** met alle de ander **Griekische** **Koningen** ende **Dozzen** / onse **Heeren** ontbieden u door ons humne **Onderdanen** / dat gy (om alle bozder schade ende onminne te verhoeden) den **Konink** **Menelaus** / wederom send zijne **Wysvrouwe** **Helena** / dewelcke uwen **Sone**

Daris niet gewelbiger haant haten Man
ontvoert heeft / daer beneffens dat gy op-
rechtet de schade by hem enden zynen ge-
daci / berovende onsen Tempel der God-
dinne Venus / 't welck u veel liechter om
doen sal wesen als te liden / de verbestre-
ringe niet alleene van uwen landen ende
heerlijckheden / maer oock van dese Stadt
van Tropen selve met alle d' Inwoonders /
't welck alsoo geschieden sal / indien gy niet
onse Heeren niet en accordeert ende hunne
begeerte en bewilliget. Den Koningh
Pyramus verstaen hebbende de redenen
deser Ambassaten / heeft hun geantwoort
in deser manieren: Mijn vrienden ick ber-
wonder my grootelijck ober de onrede-
lijckheyt uwer Heeren / die aen een ander
verfoecken 't gene zy-lieden selve niet doen
en willen: zyn zy-lieden selve niet de ooz-
saock van dit quaet? Ick hebbe mijne Ge-
santen aen hem gevonden om gelycke sacke
als gy-lieden aen my gevonden wort / na-
melijck / mijn Suster Erione met vrient-
schap wederom te hebben / die sy lieden in
hoerdom by hun houden / 't welck alsoo niet
behoorde te geschien / aengesien zy een Ko-
nink's Dochter is / ende alsoo behoorde te
blijven / ende so sy mijne Suster wederom
gevonden hadden / soude ick vergeten ende
hun vergeven hebben niet allen de de-
structie deser Stadt / maer oock ('t welck
wel het meeste is) de Vermoording mijner
Ouders en Vrienden / als oock het wegh-
voeren mijner Vorgers / ende overmatige
grootte schande in dese Landen gedaen / om
alsoo met malkanderen in ruste en vrede te
leven: Maer in plaetse van den vrede aen
te willen nemen / en mijn Suster Erione
wederom te senden / hebben sy mijne Am-
bassat Anthenor / met schandelijker doot
gedreygt te doen sterben / my ontbedende
dat niet my noch met mijne vrient'schap
niet te doen en hadden: Het welck ick ver-
staen hebbe mijnen Soone Daris in Gyl-

ken gevonden om niet hem te leven ende te
handelen / gelyck zy niet my doen: soud' ik /
dan mijne magt en mogentheyt soo kleyn
achten en soo veel te kort doen / dat ick hem
hare Helena wederom soude doen hebben
ende sy mijn suster Erione behouden? dat-
se hun alsulck niet en laten voozstaen: lie-
ver heb ick mijn kroone daer booz te wa-
gen / ja mijn selven met alle mijn kinde-
ren en Vrienden dan sulcken oneere te lij-
den / ende verhope met de hulpe onser Go-
den / hun so wel te ontfangen / dat den mee-
stendeel hier in 't Lant blijven sullen / en
wepnige wederom keeren: ten waer sachte
dat gy lieden Ambassaten waert / ik soud
u doen geboelen de gerechtige gram'schap
eens Konink's / ober 't ongelijck hem aen-
gedaen. Diomede's dit hoorende / lachter-
mede / en septe tot den Koning / Heer Ko-
ningh / indien gy u ontfest ende 't onvreden
maecht het seggen en de presentie van twee
uwe ontwapende Vpanden / hoe sult ghy
u dan ontfetten / siende vooz dese Stad kom-
men / soo veel duppenden wel getwapende
Mannen uwe gezworene Vpanden / om u
met alle de uwe om te brengen en te ver-
nielen / van het welke noch u getwelt / nog
de hooghte deser Stadts-Mueren noch u-
we Goden u beschermen / noch dat belet-
ten sullen. De Heeren des Konink's Py-
medes verstaende / souden hem doot-gesla-
gen hebben / maer den Koning sulck's be-
merkende / beval hun hare handen aen de
Ambassaten niet te slaen / noch huy in 't
minst pet te misdoen / want septe hy / sy
verhondigen huy Heeren bevel / en doent
huy woort / en so sy dwaeslijck spreken so
komt 't den wijzen niet toe haer dwaese re-
denen te beantwoorden / oock had ik liever
dat my of de mijne pets mis-quame / dan
te gedogen dat eenige Goden in mijne pre-
sentie overlaf soude geschieden / daerom
sie alle wederom neder / en elk behoude zyn
plaet-

plaetse. Eneas en konde de spijtige ende
dyeppende woorden niet wel verdragen/
maer stont op ende sprack: Mijn Heere sal
mij niet quajlich afnemen dat ik een woort
of twee in dese sake spreke: Dese Griecken
wozt toe-gelaten vermetelijck ende verag-
telijck te spreken / maer so ik oft peniant
van den onsen het tiende deel soo veel tegen
uwe Majesteit seyden (die uwe Vyanden
zijn) het en soude ons alsoo niet vergaen /
waerom soude dan dese om hunne verme-
telhent niet gestraft worden / uwe Maje-
steit te na sprekende? Ende ten waere ick 't
meer liete om u eerbiedigheyt te bewijfen /
als ander sintz / hy / die deser redenen ge-
spoochen heeft / en soude alsulcken relaes
niet meer doen door eenige groote Heeren:
daerom vade ick hem door 't heste / weder
na zijn Heeren te keeren / den wogch die hy
gekomen is / eer hem wat anders daer
van come / of dat hy voorzachtelijcker en
met meerder wijsheyt spreke. Diomedes
en ontfelde hem niet seer ober de woorden
die Eneas tot hem gespooken had / maer
heeft hem aldus geantwoort: Doorwaer
Eneas / den koning Pyramus is wel ge-
luckig alsulcken wijfen ende boozsigtigen
taetsman te hebben als gy zijt / en hebbe
u hooglijck te bedanken der goeder recom-
mandatie / die ick u wel soude wilde lonen
met de scherpte mijns zwerfts / soo gy en
ick ter plaetse waren daer toe bequaem en
gelegen zijnde. En alsoo Diomedes noch
meer meynde te sprecken / heeft Vlisses
sulcks belet (hem wenckende dat hy zwij-
gen soude) ende sprack tot den koningh
Pyramus aldus: Heer Coningh wy heb-
ben uwe antwoort ten rechten ende wel
verstaen / ende sullen deselve getrouwelijck
onsen Heeren ober-dragen ende verhandi-
gen. Dit geseyt hebbende / zijne met alle
eerbiedigheyt van den koningh geschep-
den / ende wederom na der Griecken Leger
gekeert / alwaer sy van den koning Aga-

memnon / ende andere Heeren en Princen
wel onthaelt wierden. Ende na dat Co-
ning Agamemnon alle de Oberste by-
een had doen komien / hebbende Vlisses en Dio-
medes de antwoorde des konings Pyra-
mi booz hun allen van woorde tot woo-
de verhaert. De Grieckische Princen dan
dese antwoorde verstaen hebbende / heb-
ben niet eenen daer ober raedt gehouden /
hoe sy niet de saecken boozt souden baren:
maer wy sullen hun 't samen wat laten be-
raden / ende sprecken wat van de statuere
der principale Capiteynen en Hoof-
den van dese twee Natien / ende meest in
dese Historie vermeld.

De Namen en Proportien van

de principaelste Heeren ende Edelen, soo van de
Griecken als van de Troyanen, door de welke de
meeste vromigheden (geduyrende 't Belegch van
Troyen) gelicht is, ende daerom meest ver-
haelt worden.

Het XI. Capittel.

Also de namen der volgende Perso-
nagien dichtwils verhaelt worden /
en den Leser sou mogen denken dat
het maer slegte perticuliere Persoonen wa-
ren / so heeft 't myn goet gedogt te schryben /
hun statuere en gemoed / maer niet hun af-
komst in 't besonder / 't welck te veel moep-
ten in sou hebben / en dit na 't beschryben
van Parisus en Frigus hebde van Cra-
sen / die doen ten tijde in 't leven waren / en
oock mede dese Strijden gesien en beschre-
ven hebben. Deser Persoonagien statuieren
hebben zy beschreven ten tijde als het Be-
stant was / en by in den Grieckischen Le-
ger mogten gaen ende keeren. De namen
van de Grieckische Dozsten waren dese:

Koning Agamemnon was van middel-
bare lengte / ende samelijstien schoon van
colour / doch moedigh en vroom in de wa-
penen.

Achilles was van schoonder gedaente / hy
hadde gont geel gekruilt hapt / groote O-

gen / ende een manlijck gesichte / hy was
breet van borst en van schouderen / hadde
grootte dicke armen / ende was stercker als
eenige van de Grieken / seer strijdtbaer /
oerbloedigh ende mildt in alle dingen.

Tantalus was seer groot en sterck van
lijbe / van rooder bertwen / ootmoedig / ha-
zende lasteringe en gekijf / doch begeerigh
der rechtbeerdiger Sozogen.

Ajaxolen was groot van Lijbe / hadde
bzeede schouderen en lange armen / was
haestigh in 't spreken / nochtans blode / ende
glinck altyt kostelijck en fraey gekleedt.

Thelamon Wyas Hebe / was van seer
schoner gedaente / hadde gekruilt hary / een
lustige en heldere stemme / ende daerom
seer bzolijck en lieflijck van sange / hy was
ooch kloekmoedigh en vroom in 't scrijden /
ende misprees de hobaerdye.

Viltes was de schoonste onder alle de
Grieken / hy en was niet bitter of strange
/ maer upter-maten subtyl / wijs ende
verstandigh / en die hem wel te behel-
pen met kinchtige ende spottige redenen /
soo datter zyns gelijcken onder de Grie-
ken niet en was.

Diomedes was seer hoog en lang / breet
ende dick van borsten en van schouderen /
sel van gesicht / bedrieglijck in zijne belof-
zen / vol ongerechtigheits / seer moeylijck /
en lastigh die hem dienen / ende daer bene-
ben seer lincuriens en onkuyfisch / soekende
zijn eppen vleesch en wellustheden te be-
hagen : Hy was ooch meede in de Wape-
nen seer strange / ende van vele menschen
gebbeest ende ontsien.

Hertoge Nestor was seer langh van ge-
staltenis / breet en grof van leden / als ooch
van armen / soet van sprake / gevende al-
tijt goeden raet / getrouw / seer lichtelijck
vertouwt / maer dit en dierde niet lange.

Protheseus was van tamelijcke gedaen-
te / schoon ende seer strange / moedig en ha-
estigh in de Wapenen.

Neptologius was groot van Lijbe /
zwaert-haprig / groot van oogen met grote
zwarte Wijn-brauten / breet van schoude-
ren en van borste : Hy stamde wat in het
spreken / doch hy was wel geleert / ende in
hunnie Wet wel gefondeert.

Pallamides Koning Daulus Sone was
seer schoon van gedaente / ende moedig in
den strijt / bequaem van woorden / ooch seer
heus / oerbloedigh ende mildt in 't geben.

Polbarius was gants grof / dick en bet /
soo dat hy qualijck alleen konde gaen / seer
rechtbeerdigh / maer ooch hobaerdig ende
opgeblasen / selden bzolijck en blijde / maer
altijt besigh en bekommet niet veel saken
ende wonderlijcke bzeemde dingen.

Der Perlen Koning / na de beschrijbinge
Darap / was ooch seer lang / hebbende een
bet-achtige en sproet-achtigh aensicht.

Volgen de Namen der Troyanen ende
eenige Vrouwen.

PRyanus Koning van Tropyen / was
seer lang en schoon / geneuchelijck en
bzolijck / beminde de Buzijcke en lief-
lijckheyt des gesangs / principelijck d' amo-
reuse Liedekens / hy was rechtbeerdigh in
zijne sacken / hatende de smeeckingen der
menschen / at en dzonck des abonts geet-
ne veel / ende was stout ende onbertsaegt
in den Welde.

Hector Pyramus oudsten Soone was
seer groot ende sterck van leden / seer kloek /
stout ende hoen / en konde grooten en zwa-
ren arbeydt verdzagen sonder moede te
worden / soo datter zyns gelijck binnen
Tropyen in zynen tijde niet en was / noch
noyt eenigh Prince oft Heere die van zijn
Ondersaten soo hemint wiert / want hy
was vriendelijck / minnelijck en seer ge-
schickt : Hy en ontzag hem ooch niet tot
eenigen strijt te gaen / hoe verwinens den
selven ooch mochte wesen.

Paris was seer schoon ende hadde 't hary
blinc-

blinckende als gout / was oock kintigh / lustigh ende vrolijck / ende seer konstigh om metten Dage te schieten / ende in den strijd vroom ende strange.

Dyephebus ende Helenus waren van ren gedaente / en geleeken malkanderen so wel dat mense qualijck konde onderscheyden / des gelijcks de Vader die alleen om zijn ouderdom te kennen was / want sy waren alle drie eben langh en van gelijcke proportien. Dyephebus was kloeck / dapper en strang in de wapenen / maer Helenus seer erbaren en welgeleert in de vrye kosten.

Troilus en was niet groot van Lichaem doch niet-te-min moedigh en groots van herten / daer door hy krachtigh was ende groot gewelt kon doen / soo dat hy zijn Vaeder Hector in kloekheyt van strijden gelijck was. Hy was oock seer discreet doch bescheyden in zijne saecken / en seer bemint van verke jongs Maeghden / ende dat om zijne zedigheyt ende beleeftheyt.

Eneas was kortachtig van per soon / dog breecht van bozst / seer discreet / verstandig / wijs en voorzigtig / wel ter sprake / subtyl ende wel geleert / hy hadde een bli gelaet / en schoone oogen / en was de rijckste naest den Coning in heel Asien / want hy hadde veel Casteelen en Dorpen daer hy Heer over was / ende hem alleen toe quamten.

Anthenor was langer / doch oock wijs ende voorzigtigh in woorden en in werken / subtyl van geest / en seer bemint van den Koningh Pyramus.

Polidamus Anthenors Soon was seer schoon / zedig ende bequaem van lichaem / krachtigh in 't strijden / strange in de wapenen / ligtelijck vertoont / luttel van woorden / maer waerachtigh.

Menon den Koningh was seer schoon ende fraey van staturere / goet ende sierek van lichaem / breecht van schouderen / grof van armen / hebbende gekrult haer op zijn hooft / was vrolijck van aensigt / kloeck in

de wapenen te hanteren / en een stout vinder / die in de strijden booz Tropen veel loslijcke ende groote septen van wapenen dede tegen de Grieken. De twee boorz. Nuthouven hebben van meer andere beschreyden / maer alsoo ons booznemen maer is van de strijden en andere materie te spreken / sullen wy 't met dese boorzschreyden laten blijen / beschrijvende alleenlijck doch wat van sommige Drouwen.

HEcuba de Koninginne / Pyramus Hups-vrouwte was langh van lijf / en hadde een manlijcke sozme ende gedaente seer subtyl / wijs ende geleert.

Andromeda Hectorz Wijs was seer schoon en lanchachtig / wolt van berwe en blank als melck / hadde schoone blinkende oogen / bloosende wangen en roode lippen / het haer haers hoofts was blinckende en geluwe als gout / sy was boben alle vrouwen eerbaer / wijs / vroet / ende discreet in al haer doen / ootmoedigh / goedertieren / rechtveerdigh / haren Man onderdanig / bennimmende rust en vrede / hatende alle twist / gekijf ende eerbaerheyt.

Bresida Caleas Dochter was seer supber en schoon / niet te kort noch te langh / minnelijck van sprake / sy had veel Wyers ende Beminders / maer en hadde geen vastigheyt ofte gestadigheyt in 't Minnen.

Callandra was tamelijck van gedaente / klaer ende supber van berwe / maer hadde wat sproeten in 't aengesicht / sy beminde de supberheyt / en repnijgheyt / was erbaren in Astronomp / daer door sy toekomende dingen wist te boorzseggen / ende hadde boorzsept de onderganck ende de destructie van Tropen / dog sy en wiert niet gehoorst oft geloost / maer wiert door bevel haers Vaders in-eenen Kercke betwaert.

Pollexena haer Suster / was seer treder ende schoon boben maten / so dat de natuer aen haer niet vergeten en had / maer hare schoonheyt en heeft haer niet wel bekomen /

men / want sy wiert noch van Achilles
Soon deerslyck om-gebracht / ende ont-
hoost / also ga in 't lesse deser Historie nog
hooren sult: haer zedigheyt ende maner-
lyckheyt en waer niet om te vertellen / en-
de was soo deugdelijck / datse alle pbeshe-
den ende lichtbeerdigheyt haete ende ver-
smade.

Hoe dat veele Koningen, Her-

zogen, Princen en Graven, met veel Ridders en
ander Volck, Koninck Pryamus te hulp quamen.

Hier XII. Capittel.

Hier boren hebt gy verstaen de ver-
gaderinge der Grieken / Koningen
en Heeren / om Koning Pyramus
met zijn Stad en Landen te verdestrueten /
't welck verschepebene Koningen verstaen
hebbende / Vrienden van Koningh Pyra-
mus / hebben van selfs hun Ridders ende
Volck by-een vergadert in grooten getale /
en zijn met alle neerfligheyt getrocken na
Troyen / om den Koningh Pyramus by
te staen / ende zijns Stadt te helpen bescher-
men / soo datse alle te samen by-een brag-
ten meer dan 3000. Ridders / sonder de
gemeyne Ridders ende het Doet-volck /
't welck by-na ontallijck was / ende behal-
ven noch de Tropanen en de Ridders / die
upt kleyn Indien gekomen waren / soo dat
men niet kan bevinden in eenige Schrif-
ten / of Kronijcken / datter opt (so lange als
de Werelt gestaen heeft) soo veel vzoome
Koningen / Princen / Ridders ende Edele
Jongelingen by-een geweest zijn / soo bin-
nen als buyten Troyen / als ten den tijde /
want de fleur en de beste Ridders van de
geheele Werelt daer by-een waren. De
Koningen ende Princen die de Tropanen
te hulpe quamen / zijn dese na-volgende:
In den eersten Coningh Pandarus / Co-
ningh Sabar ende Coningh Adalus / elck
met duysent vzoome ende wel-gewapende
Ridders / sonder veel ander gemeyne Sol-
daten. Daer na vier Coningen upt de

grootte ende vijfte Probittie van Trolophon /
met duysent kloecke Ridders / ende veel
Doet-volck / den eenen genaemt Caras /
den anderen Pmasus / den derden Me-
stoz / ende den vierden Amphimachus. Van
Licien / quam den machtigen Koningh
Glauchon / Pyramus Hebe / met zjuen
stercken en vzoome Soone Sarpedone / en
vier duysent kloecke Ridders. Upt Lavi-
cia / quamen de twee gewaldige Koningen /
den eenen den grooten Coning Hpon / ende
den anderen Coningh Euplannus genaemt /
met vijftien hondert Ridders.
Van Semborea / quam den magtigen Co-
ning Nemis / met vier duysent Ridders /
en in zijn geselschay waren vier Hertog-
gen en seben Graven / gewapent met een-
delken Wapenen / om dat nense upt den
anderen in 't streyden niet en souben mogen
onder-kennen / ende se waren d' Obersten
over dit Oepz. Upt Thyacia Ostwaerts
liggende / quam Koning Piller met som-
wige Hertogen / en elf hondert Ridders.
Upt Pannonien oft Hongaren / quam
Coningh Premecheses met zijn Swager
Hertogh Stuper / met duysent Ridders.
Upt Bohemien quamen de drie Hertogen /
met twaelf hondert Ridders. Van Be-
rentium / oock Ostwaerts liggende / het
welck vol gewapende Mannen is / quam
Koning Boetes / ende Koning Ephefus /
met drie duysent Ridders. Van Paltom-
nia / liggende in 't uytterste van Orien-
ten / quam den grooten ende rijcken ko-
ning van Gout ende Gesteenten / Phile-
menis genaemt / die soo groot was als
een Reuse / ende bracht seer veel Ridders
met hem. Upt Ethiopien / quam Koning
Perseus / met Koningh Menon ende Ko-
ning Fignon / met veel Hertogen en Gra-
ven / alle onder hem zijnde / met grooten
magt van Volcke. Van Agresta quamen
twee Koningen / met twaelf hondert Rid-
ders. Van Lusinnia / liggende boven het
Co-

Coninckrijck van Amasonen / quam een
oudt / wijs en geleert Coningh in de wyse
konsten / Epistropus genaemt / welke
hem bracht duysent Ridders en eenen
Centaurum / die seer wonderlyk was om
aen te sien / want van de Nabel opwaerts
was hy als een Mensch / maer bedeckt
met een harsachtigh ende rouw bel / heb-
bende de oogen glinsterende als yper / en-
de van daer neerwaerts was hy als een
Beert / ende desen Centaurum was so snel
ende deerdig in 't schieken / datter zyns ge-
lijck niet was / noch niemandt die zyn ge-
sicht konde weder-staen / soo dat hy vele
grome ende kloeke Ridders van Grieken
om-bracht. Alle dese machtige Heeren zyn
Coningh Pyramus te hulpe gekomen /
niet alleenlyck om den Grieken tegen te
staen / maer om deselve te berdyghen ende
in hun Lant te vallen: maer het en quam
soo haere niet / wantse meest al in dese strijt
ende belegh verslagen bleuen / alsoo gy hier
na noch hooren sult / ende dat al ynt soo
Weynen quaet / als d' ontvoeringe van de-
ser mee onsalige Broutwen Erlone en Hele-
na / om dewelcke soo meenigh duysent Rid-
ders ende groote Heeren omgebracht wer-
de / ende hun leven lieten / soo dat men wel
sien kan dat ynt een kleyn vouchje ypers
wel eenen grooten getoridigen brandt kan
komen / het welke een pegelijck wel be-
hoorde te bedencken / ende hem van quaet-
doen ende sondigen te mijden / want dick-
wils ynt een kleyn quaet een veel meerder
spruyt. Wy sullen dan dese groote macht
by een laten / ende heeren wederom tot de
Grieken.

Hoe Palamides met ruygh Sche-
pen de Grieken te hulpe quam / en hoe de Griec-
ken na veel beraden na Troyen voeren.

Het XIII. Capitael

Al so de Grieken noch in de Haven van
Athenedon lagen / dagelijcks raedt
houdende / hoe sy de Stadt van Troyen

souden mogen beleggen / soo is hy huij ge-
komen Palamides des Koninck's Nau-
lus Sone met tachtig Schepen / vol gela-
den met Ridders en kintgen / waer over
de Griekische Princken seer verblijdt wa-
ren / ende hem groote eere bewesen / doch
hem wiert geseyt / dat hy wel eer hadde
mogen komen / ende datse tot Athenen
lange na hem gewacht hadden / maer hy
wist hem soo wel te ontchuldigen / datse
wel te vreden waren / dertijle hy enen tijdt
langh in groote krankte gelegen hadde.
Desen Palamides wiert van huij in groo-
ter eeren gehouden / want hy was van de
grootste af konste van heel Grieken / fer-
rijck ende machtigh van volck / wijs / raet
ende bescheyden in alle zyn saken / om
welcke oorsaecke sy hem kofen tot een van
hunne Raets-mannen / het welke hy geer-
ne aen-nam. Ende alsoo sy alle op enen
dag by den anderen versamelt waren / en
raet hielden om niet hunne saken voort
te baren ende Troyen te beleggen / so beslo-
ten sy datse op enen nacht daer na toe zep-
len souden / ende hun Volck aen Lant set-
ten / eer het de Tropanen getwaer wiert-
den / maer eer sy noch scheyden was desen
aenslagh weder te niet / door dien hun de
zanden en platen die der veel aen de Haven
voort Troyen lagen onbekent waren / en
alsoo sy nacht varende / hun selven met de
Schepen om hals soude brengen. Ende
alsoo sy dus over-leggende waren als nu
een sake / als dan een ander / so is Diome-
des op-gestaen ende begeerende zilentie
ende gehoor / heeft hy aldus tot huij allen
gesproken: gy Heeren / Coningen / Hertog-
gen / Graven / so als wy dan zyn / de Tro-
panen hebben wel groote reden ende oor-
sake om met ons te spoeten / ende ons te
honden voort een deel bloshertige ende ver-
teerde Jonckers / dienende meer om den
Conetisaen by de Jonckvrouwen te spelen /
als om Gorioge te voeren en de wapenen

te hanteren / bewijle wy nu herwaerts in
't Landt meer als een Jaer geweest heb-
ben sonder het verhalens / niet eens upt en
hebben doozen trecken / om de Stadt eens
van buyten te besien / daer dooz wy ons
selven groot achterdeel gedaen hebben /
dooz dien die van Tropen daer-en-tussen
tijt ende middel gehad hebben / niet alleen
om van alle kanten Volck ende by-stant
te ontbieden / maer doech om hurre Stadt
van alles te versien / en te verstercken niet
dubbele Wallen en Gragten / 't welcke sy
niet en souden hebben kunnen doen / soo wy
in 't eerst aen-geballen hadden / en gedaen
't gene wy nu noch eventwel doen moeten /
soo dat wy nu niet thien Mannen niet soo
veel upt-egten en sullen / als wy wel niet
eenen gedaen souden hebben / ende hoe wy
hier langer vertoeven / hoe sy stercker ende
wy onstercker worden / dooz dien hun her-
ten / daer toe kloecher ende frouter werden /
en de herten onses Volcks daer dooz ver-
sclaen / en niet de selve onkosten die wy
gedaen ende gehadt hebben (hier leggen-
de) souden wy de Stadt belegert hebben:
daerom / soo 't u-leden al-te-samen goet
dunkt / laet ons lieber morgen te zeyl gaen /
en na Tropen varen / want wy weten
doch alle wel dat wy ons voornemen niet
en sullen kunnen volbrengen oft aen Lant
komen sonder te wechten / en ons upterste
best te doen / en maekenderen trouwelijck
by te staen / stellende alle vrees ende verij-
kel agter de rugge. De Griekische Conin-
gen verstaen ende overlept hebbende Dio-
medes redenen / bevonden dat hy de waer-
heyt seyde / daeromme sy hem (zijns goe-
den raets-halven) hooghlijck bedanckte
hebben / en hebben hun dien selven dagh al
veerdig gemaect / om 's anderen-daegs
's morgens vroegh na Tropen te zeylen /
also sy deden / ende dat niet goeder ordon-
nantie / meynende also metter haest te lan-
den. Also gy nu boozts hooren ende ver-
staen sult.

Hoe de Grieken by Troyen zijn

de, meynden aen Lant te komen, en van den ge-
weldigden Strijde, tusschen hun en de Troyanen.

Her XIV. Capitel.

De Grieken komende booz Tropen
zijn terstondt van de Wachters der
Stadt gesien geweest / de welcke
sulks den koning Pyranus gewaer schout
hebbende / die van sonden aen veel volcks
upt-gefonden heeft langhs den Oever der
Zee / om de Grieken het aen-komen te be-
letten: ende die te besetten. De booz-tocht
van de Grieken waren hondert Schepen /
lustig toe-gerust met verschepe Dlaggen /
Wimpels en Banieren / in de welcke haer
Heeren wapenen ende debijsen sonden:
Van gelijcken volghden daer noch andere
hondert Schepen / niet slegter maer koste-
lijker toe-gemaect / ende daer na den ge-
heelen hoop. Maer als Protheselaus met
de geene die de booz-tocht hadden / den Ge-
ber so wel beset sagen / niet sulcken menig-
te van Volck soo te voert als te peerde / soo
waren sy ver schrickt ende benauwt / doch
om eere te behalen / ende siende dattet we-
sen moest / hebben sy de Schepen na den
Oever gewent / maer het principaelste / dat
hier de meeste schade dede / was dattet
wat stromde / soo datter een groot deel van
de Schepen stranden / en al het Volk ver-
dronck / de andere die aen Lant quamten /
wierden van de Troyanen soo onthact /
datse meest alle om-gebragt ende te rugge
gedreven wierden / hoewel doch niet sonder
schade der Troyanen / want de Grieken
om 't Lant te winnen / en de Troyanen om
sulks te beletten / beyde hun beste deden / so
datter water van de Zee root wient van 't
kloet der verslagenen. De andere hondert
Schepen / siende het verijkel hunder mede-
gesillen / zijn niet maerder boozsichtig-
heyt na 't Lant toe gebrac / nemende ook
aen Lant te komen / maer de Troyanen
hebbense soo kloechelijck daer van gehou-
den /

den / datse met de vlucht daer niet op en
quamen / maer de Griecken eenen moed
grijpende / hebben soo geweldelijck upt de
Schepen geschoten / dat de Tropanen ge-
dwongen waren wat te ruymen / en daer
en tusschen soo sprongen de Griecken aen
Lant / hum boegende by de rest van de eer-
ste / ende alsoo gesamender-hant hebbense
de Tropanen so dappert aen-geballen / en
de Tropanen hum soo kloeckelijck tegen ge-
staen / datter een harden strijt was / want
Protheselaus hielde hem soo kloeckelijck
dat geen van de Tropanen hem doxt ver-
wachten / ende sonder hem souden alle de
Griecken / die te Lande waren gebleven
hebben : maer wat mochte Protheselaus
niet seuen dupsent doen / tegen wel hondert
dupsent Tropanen. Hy wiert ten lesten
moede / en met zijn volck tot aen den Oever
te rugge gedreven : Maer alsoo sy daer
waren / ende geen ontset vooz handen sa-
gen / hebben sie liever verchtender-hant op 't
Lant te sterben gesad / als hum selven in 't
water te verduicken / daerom zijns met
eenen moed wederom gekeert / ende heb-
ben soo lange gebochten alse staen mocht-
ten / maer 't was te vergeefs / ende sonden-
der alle gebleven hebben / ten hadde gedaen
Archelaus en Prothenoz / beweilte hum
niet Schepen haestelijck te hulpe quamen /
en niet veel begtens met geweld aen Landt
quamen / ende den Tropanen / so hart aen-
bieten (siende soo vele van den luimen ver-
slagen liggen) dat dese strijt harder was
als te boren / soo datter aen beyde zijden so
heel kloecke Ridders ende andere yuome
Mannen bleven / dattet jammer was / en
dat alleelijck dooz de ontshakinge van de
onsalige Helena : Daer aen alle Christen
behooren een exempel te nemen / om datse
dwase Heydensche Koningen hier in niet
te volgen / ende om een kleyne en geringe
sake d' Oorloge aen te nemen / geverckt
den grooten jammer / ende schade die ge-

meynlijck na volgt / maer behoorde Godt
de wraecke op te geven / die alle dingen ten
rechten kan schicken. Nu alsoo dese par-
tjen aldus met malkanderen bochten /
quamen oock te lande Coningh Algius en
Coningh Astalus niet gewelt ende verch-
tender-hant / waer dooz de Tropanen in 't
aen-komen wat wijken moesten : maer de
groote meenichte der Tropanen hebben
de Griecken wederom over-ballen / datse
die weder op de vlucht dzeven tot aen het
uyttersten des Oeversten : Maer daer en-
tusschen quam Coningh Bliffes met een
groote menigte van Volck en kloecke Rid-
ders te Lande / het welke de vermoepde
Griecken grootelijck baten / want den Co-
ning Bliffes soo haest met zijn Volck aen
Lant niet en was / of hy begaf hem onder
de Tropanen als een hieffende Teculn :
soo dat hy met den zynen seer veel Tropa-
nen ont-bracht. Dit siende koning Philo-
menis koning van Pasogonia dat Blif-
fes sulken schade onder zijn Volck dede / is
hy heu n. t. een grammen moed tegen ge-
komen / ende trefte Bliffes alsoo met zijns
Lancie / dat hy hem zijnen schilt en harnas
doorstack / en van den Peerde siet / maer
Bliffes hier van seer onstelt zijnde / is met
een moed op-gestaen / ende grijpende zijn
Lancie / also te doet als hy was / heest den
Coningh Philomenis mede in den hals
gesteeken / dat hy als half doot ter aerden
viel / soo dat de Tropanen anders niet wist-
ten of hy was doot / daer over sy heel dzo-
big waren / en slaende onder de Griecken /
hebben sy hem op-genomen en in de Stadt
doen boeren / het welke grootelijck der
Griecken voordeel was / want terwyl de
Tropanen met den Coningh Philomon
doende waren / quam Coning Thoas met
zijn volck te lande aen de een zijde / en Pro-
theselaus die hem wat gerust hadde van de
vermoepthent / in 't eerste aen-komen heb-
bende zijn Persoon oock aen Lant doen set-
ten /

ten / die hy overmits den storm in 't eerste
niet en hadde konnen aenlant brengen / is
'er op geseten / ende met eenen grammaen
en toornigen moed aen d' andere zijde / heb-
ben oock t' samen met de ober-geblevene
den Tropanen (die alrede begonnen moe-
derte worden) soo toe-gebaren / dat syse op
de vlucht souden gedreven hebben / so den
Coning der Mooren Perseus hun niet te
hulpe en hadde gekomen met eenen groo-
ten hoop Ridders / daer dooz de Tropanen
wederom couragie kregen / ende Grieken
gelijckelijck deden deynsen ende de vlucht
nemen / sodat 'er vele verdronken ende by
na daer alle souden gebleven hebben / son-
der den bystant van den vromen Palami-
des / den welcken met seer veel Ruyters
ende Doet-volcks te Lande zijnde / tegen
de Tropanen so in drong / datse wat moe-
sten wijcken / ende ontmoetende Pigmou /
Koning Menons Broeder / Perseus Re-
be / stach hy hem dwars dooz 't lijf dat hy
doot ter aerden viel / en latende hem daer
liggen / vervolgte hy boozts de Tropanen
welke booz hem bloden als booz een duy-
vel / waer dooz het niet veel scheelde oft de
Tropanen en hadden de vlucht genomen /
maer hun quam tot hulpe den vromen en
stercken Heldt Hector van Tropan met
eenen grooten hoop versche Ridders / hy
gewapent zijnde met klaere blinkende
Wapenen / aen zijnen hals hebbende een
Schilt van gont / in den welcken scaep ge-
amaleert souden twee Leeuwen / ende in
zijn hant een grove / sterke en scherpe Lan-
te / met dewelcke hy en die hem volgden
hun volck ontset deden / ende so onder den
Grieken vielen als oftse elk noch een lijf
't huys gelaten hadden: ende in 't bechten
ontmoete Hector Coning Protheselaus /
die groote schade onder de Tropanen ge-
baen hadde / ende vele hunder verlagen
hadde / den welken hy sulken slag metten
zwaerde gaf / dat hy hem 't hooft kloofde /

en den edelen Protheselaus van den peer-
de ter aerden viel. En Hector hem boozts
begebende onder de Grieken / en raekten
geen mensch of de doot volgdender na / so
dat elk booz hem bloot als booz de doot /
ende vzaeghden tegen malkanderen wie
hy wesen mocht die soo geweldige slagen
sloeg / ende hun wiert geantwoort dattet
den vromen Hector van Tropan was /
den sterksten aller Mannen / doen myden
sy hem noch meer / ende bloden booz hem
gelijck den Hase booz de Honden / want
niemant zijne slagen en konde weder-
staen. Ende Hector bocht soo veel ende so
lange / doende soo grooten geweld dat hy
ten lesten moede wiert ende hem wat ru-
ste / waer dooz de Grieken wederom moed
kregen ende 't Velt beghilden / maer t' ele-
kens als Hector hem wederom in den
strijt begaf / weken ende verloren sy het /
welke tot acht repfen toe binnen dien dagh
gebeurde: maer also den abont begon aen-
te komen / ende hy gantsch vermoept was /
is hy weder binnen de Stadt gecoden / en-
de liet de andere Tropanen tegen de Grie-
ken bechten / die deselve soo vezre gebacht
hadden / datse hun niet meer te Velde en
konde houden / ende by-na al verwonnen
waren / recht als Achilles (den sterksten
van hun allen) met drie duysent kloocke en
wel-gewapende Ridders hun te hulpe
quam / waer dooz de Grieken wederom
moed grepen / so dat den strijt van alle den
dagh soo wzeet / noch soo hart niet geweest
en was / als te dier uren / want hoewel de
Tropanen in meerder getal waren / soo
waren sy den meestendeel vphans moede /
ende daer-en-tegen Achilles met de zijne
vers / en dat meer is / alle de reste quamen
aen Lant / ende vielen mede op de Tropa-
nen / so datse dit geweld niet langer weder-
staen en mochten / maer begaven hun op
de vlucht na de Stadt / den welcken Achil-
les vervolghde met zijn volck / ende veel
Tro-

Trojanen doot sloegh / soo datter op dese vluchte by-na so veel doot bleven als 'er den helen dagh verflagen hadden geweest: ende daer souwender noch meer verflagen hebben geweest had 't Troilus en Phephebus niet gedaen / welck met een deel Ridders dooz een ander poort uyt-getroeken waren / ende de Griecken op quamen: maer alsoo den nacht aen quam / moesten sy hem schepden / ende 't veertrek wiert aen beyde zyden geblasen. Aldus keerden Troilus en Phephebus in de Stad / ende Achilles met de zijne wel-gemoedt en vrolyck na zyn Logijs ende Schepen / niet tegen-staende hy wel gequetst was. Aldus verginck hun desen eersten Strijdt.

Hoe Koningh Agamemnon de

Belegeringe ordineerde voor de Stad Troyen. als oock zyn Volck in ordinantie stelde. verwagende de Trojanen, ende van de ordinantie van Hector over de Trojanen.

Het XV. Capittel.

Als nu den avont aengekomen was so heeft Koning Agamemnon doen ontfeken een groot deel Coortsen / Rackelen / en andere grote Dieren en Ligtent / soo dattet ober-al soo licht was of het dagh geweest hadde / ende na dat hy de Wagten wel sterck uyt-geselt ende beset hadde / soo heeft hy op een groot pleyn ordinantie gestelt om 't Leger te slaen / ordinerende eick een plaetse om hunne Tenten te slaen / ende die geen Tenten en hadden / beval hy hun Hutten te maken / ende stallinge voor de Deerden / 't welck meest al uyt de Schepen gehaelt wiert / want hy van alle den nacht niet en rustede / noch oock 's daegs te vooren niet gestreden hadde / maer stelde hun alle te werck om een walke op te werpen / 't welck 's moorgens vroegh al beschicht was dooz de groote menighe des Volcks / soo datse hoor eenen loop bebruyt waren / en die alles terwyl de andere die hun daegs te vooren vernoopt

hadden / rustede. Zijne Schepen liet hy dicht met stercke kabels by-een binden / en met groote vaste Anckers hoor en achter besetten / uyt dewelcke hy liet halen al was hun van nooden was. Als nu Koningh Agamemnon alle saken tot de Belegeringe dienende wel bestelt had / soo heeft hy smorgens heel vroegh by-een doen komen alle de Oversten / Heeren / Coningen / Hertogen ende Princen / ende die alle by hem zijnde / heeft hy tot hem aldus gesproken: Mijn Heeren / gy lieden hebt te weten / en zyn versekert / dat wy heden niet onbesogt en sullen blijden / daerom heeft 't my goet gedocht in tijds ordyne te stellen / ende eick zyn Volck te ordineren / met dewelcke (soo het noot is) wy onsen Spandt mogen het hooft bieden ende wederstaen / op dat wy niet overballeu en worden / ende dooz onachtfaemheyt ons selven niet versumpen / oft om hals en brengen. De Grieckische Dozten bedanken hem hooglijck van zijne sorgvuldigheyt / hun presenterende om te doen alles wat hy hun gebieden / en ordineren souden. Doen heeft de Koningh zyn gantsche magt geordineert in ses-en-twintigh venden oft scharen. Over de eerste schare stelde hy Patroclus / zijnde oock een Hertoge seer edel ende rijck / ende dat over zyn eygen volck / als oock over 't Regiment of volck van Achilles / die overmits zyn quetsuieren dien dagh niet en streeft: Maer dese Patroclus en Achilles hadden malckanderen soo lief als of het eygen ende natuerlijcke Broeders geweest waren. Tot de tweede schare stelde hy Coningh Diomedes met 2000. Ridders / en by hem nog Menestus Hertoge van Achenen / met al zyn volck dat hy van Achenen mede gebragt hadde. Tot de derde schare sette hy Coningh Astologus en Philomenus Soone / onder dewelcke hy ordineerde het beproefde volck in den strijt van Carriamus. Tot de vierde schare ordineerde hy Koningh

ningh Archelaus ende Koning Proteoz / met een van de aldersterckste mannen Securidan genaemt ende vele Ridders. De vijfte schare beval hy Koning Menelaus met zyn eppen Volck. Tot de sesste schare selde hy Coningh Epistropus en Koningh Theleus / ende onder hen het Volck van Provincien ende van Sedezis : Ober de sebenste schare was Koningh Chelamon Anax Hebe / ende vier edele ende kloecke Ridders / Chesus / Amphimacus / Dorius ende Plapsanus / ende onder hun 't Volck van Saluania. De achtste schare hadde Koning Thoas. De negende schare leyde Anax Oeus. De tiende leyde Koningh Philocus. De elfste Koningh Poliphobus en Koningh Phineus. De twaelfde Hertoge Nestor. De dertiende Koningh Nemus. De veertiende Koningh Difes. De vijftiende Koningh Humellus. De sestende schare was het Volck van Protheselaus / die daegs te booren van Hector verslagen was. De seventiende leyde Koningh Polidertus en Coningh Mathaon. De achtienste Coningh Rodemus. De negentiensste Encipusus. De twintighste Coningh Fanticpus en Coning Amphimacus. De een-en-twintighste Coningh Palamides. De twee-en-twintighste leyde Koningh Memedes. De drie-en-twintighste Koningh van Cypres. De vier-en-twintighste Koningh Prothesus. De vijfen-twintighste Koningh Crapenoz van Capadocien. De ses-en-twintighste of de laetste schare behielt Coningh Agamemnon (Oberste des gantschen Legers zijnde) booz hem selven / in de welke 't meeste Volck was / om de andere (so 't den hooft verperschte) Volck toe te schijken ende bystant te doen. Coning Pyramus met alle de zijne zijn in de Stadt van Troen / en was niet wel te vreden / dat de Grieken 't Velt behouden / en hun booz de Stad gelegert hadden / dewyl het nu anders niet

wesen mocht / ende heeft hy sulchs niet laten bliken / maer heeft zyn Soon Hector booz hem doen komen / in presentie van alle de Heeren en Coningen / hem Oberste Generael gemaecht ober de uytboeringe des Krijghs / begerende vziendelijck aen alle Koningen / Heeren ende Capiteynen / zijnen Doone te obbidieren ende zijnen raet te volgen / ende hem getrouw te wesen / 't twelek sy hem alle beloofden. Den byzomen Hector dese Commissie ende Officie van zijnen Vader Pyramus aengenomen ende van deser eeren hem hooghlyck bedankt hebbende / heeft van stonden aen de wachten binnen de Stadt / als oock rontom de wallen en vesten wel beset / ende wat gerust hebbende / is hy 's morgens vzoegh op-gestaen / alsoo de klare Sonne eerst begon te beschijnen / het opperste der bergen ende andere hoogten / ende heeft hy hem ontboden alle de Obersten des Volcks / als oock de principaellste kloecke Ridders en Edel-lieden / ende die alle hy hem gekomen zijnde / heeft hy aldus toe haer allen gespooken : En Heeren / Coningen / Princen / Edel-lieden en byzome Ridders / also het u-lieden alle kennelijck is / dat onse Vpanden de Grieken (niet tegenstaende ons getwelt) 't Landt aengedaen en gewonnen hebben / hoewel niet sonder haer groote schade ende verlies van Volck / ende ick weet datse vast besigh zijn om hun selven te beschanffen en sterck te maken / soo dunckt my goet dat wy hun sulchs beletten ende niet toe-laten / want wy nu met tien mannen meer sulken uyt-rechten / al eer sy beschanft zijn / ende noch moede / als met hondert / soo wanneer sy wel gerust en belwaert zijn : Daerom is mijn booznemen dat wy hun metten eersten gaen besoecken / en sal u-lieden ordonantie stellen om uyt de Stadt te trecken / elck met een schare Volcks / om de Vrant also met ordze aen te vallen / ende makhan-

der en

deren te volgen / want su den Wyant eens
't onder han gebracht worden / soo sal hy
hem voortaan wel wachten wederom in 't
Landt te keeren. De Heeren dit hooren-
de / hebben gelijckelijc hem beloost getrouw
by te staen / ende te doen al wat hy hem be-
velen soude / waer ober Hectorz hun hoog-
lijck bedachte / doen heeft Hectorz alle het
Volck vergadert op een groot niem vooz-
den tempel van Diana / ende die gedept
in negen scharen. De eerste heeft hy ge-
ordineert van duyfent Ridders / soo van
Lycien als Trojen / ober de welcke hy tot
Oberste gekoozen heeft Glaucou Soone
des Koninghs van Lycien en Cinthaboz
zijn Bastiaert-broeder / dewelcke van hem
vozlof genomen heeft / zijne bysten Cro-
fen getrocken vooz de poort van Varda-
nides / dewelcke Hectorz had doen openen.
Tot bystant van de eerste schare ordinee-
de hy noch 1000. Ridders / van dewelcke
Oberste was de Koningh van Cracien en
zijne Soone Archilegus beyde vrome man-
nen / ende hen bevelende in de goede geley-
de humer Goden / liet hope den anderen
volgen. De tweede schare ordineerde hy
van 3000. Ridders / onder het gebied van
Coninck Samphus ende Coninck Alca-
nus. De derde schare zijnde van 4000.
mannen / beval hy zijn broeder Troplus /
tot den welcken hy aldus sprack: waert-
ste Broeder / my is genoegsaem bekant u
vromigheyt / en dat gy daer beneven seer
hertig ende moedig zijt / soo is mijn vrien-
delijk begeren aen u / dat gy u selven niet
te seer en betrouwen op u sterckte en kloek-
heyt / op dat gy daer door in des Wyants
zweert niet en valt / en sy hun ober utwe-
doobt ende onse rouwe niet en berlijden /
maer weest voorzichtig / also een wyjs en
voorzichtig Capiteyn ende Leydts-man
toe komt / want men niet voorzichtigheyt
ende wennigh Volcks meer wt recht / als
met veel Volcks onbedachtelijc ende son-

der ordie. Liefste Heer en Broeder Hectorz
seyde Troplus / ich bedanck u hooghtijck
der goeder vermanings-halben / dewelcke
ich geerne volgen wil / en u ghehoorsaem
zijn in alles dat ghy my bevelen sult. Dit
geleyt hebbende / is hy met zijne vier duy-
sent Ridders ook ter poorten wt-gereden /
met kostelijcke wapenen rijckelijc verclert /
ende zijnen Schilt was van bleecker ber-
wen / in den welcken twee gulde Leuwen
gemaectt waren. De vierde schare van
drie duyfent en tseventigh Ridders / ordi-
neerde hy onder den Coningh Dion / die
naest Hectorz den stercksten van 't ghecle
Keniz was / ende by hem een seer vroom
man Ardellus genaemt / zijnde beyde seer
hittig in 't striden: By hun noch voegen-
de den stouten Ridder Bonardus / een
van Hectorz Bastiaert-broeders. De vijf-
de schare ordineerde hy onder humnen ey-
gen Koning van Spilomo / welckers wa-
penen van witten blinkenden silber wa-
ven / sonder eenig ander teecken daer op /
ende onder den vromen Polkdamus An-
thenois Soone / ende de schare was groot
ende sterck volck / soo dattet Keusen schenen
te wesen. De sesse schare wesende Volck
dat ongewapent strijt / alleenlijc met een
helm op 't hooft / hebbende lange spetsen
of woep-pylen (daer mede sy de Wyanten
seer hinderlijc zijn / ende de Peerden blug-
tigh maectten) seide hy onder de geleyde
van zijnen broeder Dreyphabus / den ko-
ningh van Boëtia ende den Hertoge Ser-
pedon / kloeke ende dappere mannen. En
daer benebens noch veele Ridders / ober
dewelcke hy Koningh Esdras seide / ko-
ningh Dylon ende een van zijne Bastiaert-
Broeders Pitagoris genaemt. Dese
Dylon reed te velds met eenen kostelijcken
wagen van Epenbeen gemaeckt / welke
twee stercke Ridders voozt-trocken / be-
deekt met sijnen goude / ende overlueft
met Silber ende kostelijcke Gescaenten /
ende

ende also zijns met groote pragt de Stadt
uyt-gerecen. De seftenste schare leyde den
brouwen Prince ende Helid Eneas / onder
dewelcke waren al de Ridders van Heer-
lijckheyt van Troilus / ende veel andere
kroocke Mannen / dewelcke ook de andere
scharen volghde. De achtste schaar beval
hy den Coninck van Persen / zijnde zijnen
gen Volck / en selde hem tot eenen Lepts-
man zijnen Broeder Paris / tot den wel-
ken hy seyde liebe Broeder / ghy weet dat
onse Vranden geen oorsake en hebben om
op niemant meer verfoort te wesen als op
mven Persoone / daerom is mijn vriende-
lijck begeeren aen u / u selven wel te wach-
ten / ende niet in den strijt te treden voor al
eer ik by u ben. Paris antwoorde hem dat
hy zinnen raet geerne soude volgen / ende
also zijns de andere scharen gebolgt. De
negenste en de leste schare / onder dewelcke
wijf duysent Ridders ende veele edele Tro-
janen waren / en tien van zijne Bastaert-
broeders / gelede hy selde / ende was hy
Overste / sittende wel gewapent op een
groot sterck peert Chalathan genoemd.
Als nu Hector het volck geordneert had /
soo is hy by zijnen Vader gekomen / ende
heeft geseyt: Mijn Heer ende Vader / ick
laet by u alhier in de Stadt vijftig duysent
Mannen / van dewelcke gy twintigh duys-
sent sult laten bewaren de Wallen ende
Sterkten rontom de Stadt / als oock de
poorte daer wy langs uyt trecken / op dat
wy altijt een toevlucht hebben; met d' an-
dere dertigh duysent Mannen sult ghy u
in midden in de Stadt houden / al toe-gerust
ende veerdigh om te begten / om datse onse
Vranden de Stadt niet beradeelijck over-
ballen / oock om dat ons soo het van noo-
den is / een deel daer van mach by-standt
doen. Koningh Pyramus hoorende de
voorsigtigheyt van zijnen Soon Hector /
berblijde hem seer / ende seyde hem: Mijn
Sone / naest de bystant onser Goden / heb

ik geen beter troost als uwe sterckte / ende
prijncipael uwe voorsigtigheyt / ende sal
uwe ordinantie volgen: Ick bid de Goden
datse u met uwe Broeders willen bewa-
ren ende Victorie verleenen. Dit geseyt
hebbende / is Hector met zijn schare heer-
lijck ter Stadt uyt-gerecen op de andere.

Van den tweeden Strijdt, in den
welcken veele Koningen ende Ridders aen beyde
zijden verlagen wierden, doch de Troyanen be-
hielden de Victorie. dies alle de Grieken verdedru-
cort souden hebben geweest, sonder de voorbede
van Hectors Neve.

Het XVI. Capittel.

ALS nu de legers in ordinantie ston-
den / veerdigh om aen malkander te
komen / soo heeft Agamemnon de
Oversten der Grieken met korte woorden
vermaent hun eygen eete / goet en recht
voor te staen / en hun bromelijck te dra-
gen / op datse hun navolgers en andere
gemeyne Ridders een voorbeeld soude we-
sen / om van gelijcken haer best te doen.

Hector ter andere zijde by den de Stadt
zijnde / heeft alle de Oversten by hem doen
komen / en heeft overruyt tot hun allen
gesproken: Mijn Heeren / Capiteynen en
Vrienden / alsoo wy alle tegenwoordigh
voor oogen sien / die gene / die niet alleen
ons met Drouw en kinderen soecken om
te zengen / maer oock onse Stad en Na-
men soecken te berdelgen / 't geen erger is
als duysent doden te sterben; soo verma-
ne ick u-lieden alle sulckis door u dapper-
heyt te beletten / u Ouders / Drouwen en
kinders voor te staen / en die te bescher-
men nebens u selven / voor 't zweert ende
slavernye: Strijdt oock om eer en prijs te
behalen / om 't welcke onse Doorszaten het
uytterste gewaeghe hebben. Hierom ne-
men wy dan aen onse Vranden te bestor-
men / en met ymnoedighheyt / twisselen
niet of de Goden sullen onse rechtveerdig-
ge saeck gunstigh zijn.

Dit geseyt hebbende / heeft hy geord-
 neert welke schace eerst aen-vallen soude/
 en wat de andere souden doen na gelegent-
 heyt der saken. Dit alles wel besiet zyn-
 de/heeft hy een tecken gegeven zyn Dra-
 den aen te vallen. Daer sagh men twee
 Pepsy maskander ontmoeten met sulchen
 furieus gewelt / datter scheen niets te sul-
 len overblijven: daer was 't geklauck der
 Trompetten/Blasfsoenen en Trommels/
 het gebziesch der Peerden / en 't gekerm
 der verslagene gequetsten ongelooftijck:
 veel vzoome Ridders en kloetche Mannen
 berfmoorden in haer bloet / eer men wist
 wie de Victorie soude weg-dragen / 't wa-
 den dappere Grieken / tegens manhafte
 Cropanen / beyde partypen maskanderen
 waerdig: Hector liet wel blijcken dat hy
 meermacks ten dans geweest was / ont-
 sagh niemant / want alle die hem tegen
 stonden waren lijveloos: En also hy vast
 plaets maecte en eck hem ontweeck / soo
 ontmoete hem Patroclus den Grieksen
 Koningh / die Leuts-man der eerste scha-
 ce was / ende gaf hem sulken steck / dat hy
 hem zyn schilt en harnas door-stach tot op
 't blees / doch was 'er niet van gequetst /
 noch bezwoerde hem daer door niet eens in
 de zadel; maer hebbende zyn zweert in de
 hand / is hy den Koningh toe-gehoimen / en
 gaf hem sulcken houtw in 't hooft / dat hy
 door van 't Paert neber-storste / en Hector
 van zyn Paert stijgende / om 's Conings
 kostelijck Wapen-umg voor zyn Crumpy
 mede te voeren na de Stadt / wiert hem
 sulcx belet door een ander Griex Coning/
 welke daer quam niet die dypsent Rid-
 ders / seggende tot hem: O gy ontberfa-
 delijcken Wolf / dese prax en sulc gy alsoo
 niet wegh dragen / maer veel eer u leven
 daer by laten. Dit geseyt hebbende / viel
 hy met de zijnen op Hector aen / meynende
 hem ter sion te vangen ofte kapot te ma-
 ken; maer Hector kloetck op zyn Paert

springende / reedt na den Coningh Mem-
 non / om hem 't hooft te kloven / door dien
 hy hem het wech-boeren van Patroclus
 wapenen beliet; doch Koningh Memnon
 wiert outset door Koningh Blaucon / ende
 Koningh Theseus met zynen Soone / die
 hem te hulpe quamen met 3000. Ridders;
 maer de eerste Grieck die Hector aen quam
 ging het zyn Moer niet klagen / noch ge-
 ne van hun die aen zyn kant quamen/alsoo
 dat 'er wederom een groot gevecht was/
 en Hector quam wederom aen 't doode li-
 chaem om de Wapenen mede te voeren:
 ende alsoo hy wederom van zyn Paert ge-
 treden was / om zyn booznemen te vol-
 brengen / wiet Adomedes Koningh van
 Creten sulchs gewaer / welke den kloeten
 Hector met twee dypsent Ridders besprong/
 soo dat hy niet te Paert kon komen / sielt
 hem in 't geweer met zyn zweert / bedekt
 hem met zyn schilt / en begaf hem onder
 de Grieken als een moedige Leeuw / soo
 dat hy den eenen 't hooft van de schoude-
 ren dede vliegen / den anderen armloos/
 den derden veen en lijveloos; in somma/
 had hy 'er in korten tijdt / meer als vijftig
 omgebzagt / maer wat mocht 't hem hel-
 pen / 't getal zijner vbanden was te veel /
 en hy had geen tijdt om te Paert te konnen
 geraken / en dat principelijck door eenen
 vromen Ridder Caron de Petra genoemt/
 welck hem veel werks gaf / 't welck siende
 een van Hector's Wapen / heeft dese Rid-
 der met een Lance door-rent / en trock
 zyn zwaert / sloeg hy 'er een ander Grieck
 mede die zyn Meester lastigh was / dat hy
 doodt ter aerden viel; ten lesien siende dat
 hy 'er niet ontkomen konde / riep hy met
 lipder stemme: O gy Gede Cropanen!
 waer zijt gy nu / dat gy dus verlaten hebt
 de bloeme der Riddersen / onsen Oversten
 Hector? Dit hoorde Antinaboz / een van
 Hector's Bastaert-broeders / die niet wist
 van daer soch onder de Grieken doende
 was /

was / is terstont gekeert met zijn Volck /
van daer hy de stem gehoorde hadt / en
door-laende de meenichte der Grieken /
heeft hy ten lesten zijnen Broeder Hector
gebonden / die van moehedt by-na niet
staen konde / hoewel hy zijn handen noch
dapper roerde / en siende hem in noot / heeft
hy de Grieken so gegroet / datse bly waren
niet alleenlyck Hector te verlaten / maer
voel de blugt te nemen / waer ober Hector
gants verblift zijnde / weder te peerde
spronck ende die vervolgde als of hy van
dien helen dagh noch niet uytgericht had-
de / so dat hun het wegh-voeren van Pa-
trocius lichaem en Wapenen veel Volcks
koste / en nog meer gedaen sou hebben / so
den Hertog Menestemus met 3000. Rid-
ders de Tropanen van ter zijden niet o-
vervallen had / zijnde de schare daer Trop-
lus Coning Antippus en Coning Al-
canus 't bebel over hadden / want Mene-
stemus liep so geweldig tegen Troplum /
dat hy hem van den Peerde stiet / en hem
gevangen nemende / dede hy hem na het
Grieksehe leger leyden : 't welck siende
een Tropanus Ridder / riep tot het Volck
van Trigien : O gy Ed: vrome Ridders !
waerom zijt gy anders hier gekomen als
om eere te behalen ! ep ! siet gy niet dat
Troplum / Coning Pyramus Sone daer
gevangen geleyt wort ? 't welck ons een
eertwige schande sal wesen so wy hem niet
en verlossen ofte ontfetten.

Coning Alcanus dit siende / verket zijn
partje / en volgde die gene die Troplum
gevangen leyden / ende meteen gram ge-
moed door-staek hy 'er een die Cromus
naem hiel / ende Antippus met zijn schare
hem volgende / besfreden sy den Hertoge
van Athenen so geweldig / dat hy meer te
letten had om hem selven te beschermen /
dan om den gevangenen te behouden / die
daer en tussen verlost en weder te peerde
geholpen wiert : Antippus ontfiaek zijn

toorn en gramschap mit te hebigier / siende
hem zijn gevangen byant wederom ont-
roben / gaf hem meer kracht als hy te vo-
ren had ; want ontmoetende Miseris /
die hy-aen zijn wapen siende / welck meeste
oorjaek van zyn ontboerde gevangenen
was / gaf hem sulken sieck dat hy van 't
Peerde rolde / daer door de Tropanen wat
wijken moesten. Maer Coning Pyon
van Larissen / en Polidamas Anthenors
Sone / siende datse daer so doende waren /
vieslen de Grieken aend' eene zijde aen / en
Coning Nemus met 300. Ridders aen
d' ander zijde / daer door veel Grieken
verflagen wierden : Coning Nemus en
Menelaus quamen so geweldig tegens
een / datse beyde gequetsd ter aerde slozten.
Polidamas besreede ter ander zijde den
Hertog Meremus / Reef van de Conin-
gime Helena / soo streng dat hy hem doot
van 't Paert sloeg. Menelaus dit siende
wert seer ontfieken / en willende zijn doot
weken / gaf Coning Nemus sulken kint
door 't kloven van zijn helm / dat hy door
doot ter aerden viel ; en alsoo zijn Volck
anders niet en wisten of hy was doot / so
verloren sy den moed / en souden geweken
hebben / had Polidamus die daer rechts
ten aenbaeck quam / haer geen nienwe
couragie gegeven / om hunnen Coning
lewend of dood van tusschen de Vyanden
heen te halen / 't welck nog te nauwer noot
geschiede : Nemus ruckte hem onder 't
Peerde heen / meynde hem uyt het Vey te
voeren / maer Coning Celides vervolgde
hem met een Lancie / 't welck Polidamas
gevaer wiert / heeft hem omgekeert / ende
hem toe-varende heeft hy hem mette ders-
de slagh doot van den Peerde gelowpen
Hier-en-tussen heeft Hector Coning Ce-
lamon ontmoet / die zijns Vaders suster
onthielt / dewelcke door zijn kloekheit veel
Tropanen om-brogt / 't welck Hector ge-
waet widdende / heeft hem zijn vervolgen
also

also belet dat hy selbe bluchtig is gewor-
den dooz een groote quetsuere die Hector
hem gaf / maer al eer het Hector gewaer
wert / kreeg onbesien een steek metter
Lancie van eenen Grieksen Coning / dog
ging sijn weg upt Hector's oogen / waer
over Hector den eersten Griek die hem
ontmoete met zijn zweert tot de borst toe
kloofde ; Polidamas wert daer-en-tus-
sen bestreden van Menelaus en Chela-
mon / (die weder ten strijde gekeert was)
en Chelamon stach hem van den Paerde /
en dooz dien Polidamas zwaert gezo-
ken was / soo sloegh hem Menelaus den
Helm van 't'hoofst / en namen hem gevan-
gen: Maer Hector die niet wijt van daer
was / hoorende 't gerucht dat Polidamas
gevangen was / is hy terstont der waerts
gegaan / ende maecte vooz hem een weg
onder de Grieken / gelijk den Maeyer
met de Zepfen in 't'koozn doet / is hy ge-
komen by de gene die Polidamas gevan-
gen leyden / welke hy met sulker gram-
schap aen-biel dat hy 'er dertig versloeg /
also d'ander gingen lopen / en Polidamas
los en by lieten.

Maer doen quamen sy weder met berg
volk / Coning Epistropus / Coning Me-
nelaus / ende Coning Chelamon / welck
de Tropanen so tegen quamen datse dese
macht niet weder-staen en konden / niet
tegenstaende Hector's gewelt / onder wien
het Paert doot-gecieken was / so dat hy
in groote noot te voet vechten moest / en
noopt nader zijn doot en was / want de
Grieken sochten hem om te byngen / dat
sonder twijffel geschiet soude hebben / had
het den Guden Theseus niet gedaen / die
daer tegens was / en had Hector dat hy
wat vertrecken en rusten wilde / op dat
hy van de Grieken niet verslagen wiert /
't welck jammer soude zijn van so een day-
veren Ridder.

Hector bedanckte hem hooghlyck van

16
zijner beleeftheit / belovende hem dat we-
derom te vergelden. De bastert-broeders
siende de Tropanen wijken / niet wetende
waer Hector hun Broeder was / zynse sa-
men met eenen hoop versche Tropanen
aen-geballen / dooz-staende de scharen der
Grieken / tot datse Hector bonden te voe-
te hem kloeckelijck verwerkende.

In 't aenkomen wert Coningh Tela-
mon gequest / en Dinadron een van Hec-
tor's bastart-broeders bestree eenen mag-
tigen Griek die op een kloek Paert sat /
die hy af-slet / ende battende 't Paerdt by
den toom / bragt het zynen Broeder Hec-
tor / die der opzongh / doende met zynen
Broeder groote schade onder de Grieken /
daer-en-hoben quam Dyphebus met de
schare van Doetle / welck vele Grieken
quetsten en om-bragten / soo dat de Grie-
ken veel te lijden hadden.

Dyphebus quetsie eenen Coningh in 't
aengesigt / en Coning Theseus wert van
Coningh Moderus en Quintherus Hec-
tor's Bastart-broeder gevangen / die hem
na Tropan geboert souden hebben / had 'et
Hector niet gedaen / welke begerde dat
men hem by soude laten / om de heushept
die hy hem te dooren gedaen hadde / waer
van Theseus hem seer bedanckte. Doen
quam 'er van de Griekische zijde Coningh
Thoas en Coningh Philotes / met 3000.
Ridders / en Hertogh Nestor met 6000.
Mannen / met noch andere twee scharen.
En van den Tropanen zijde quamen Co-
ning Esdras en Coningh Phylon met hun
Volck / en van gelijcke den vromen Eneas
met zijn bende / welck Regimenten elck
van zynder zijde hun Volck versterckte en
moed gaf / also dat van al dien dagh so niet
gebochten had geweest / so dat alle 't Land
met heele en halve stucken van Menichen
bedekt lagh / en het bloed liep in de vooren
of het water geweest waer. Den Coningh
Thoas sloegh in 't aen-komen Hector's
E Bastart-

Bastaert-voeder Carchilanus genoemt/
so op zijn hoest dat hy doot ter aerden viel.
Coningh Phlon die groote vroomigheden
bewees / wert van den Grieken oncrin-
gelt / maer koning Jeranlas en Egeas
deden hem ontfet. Hector ende zijn Broe-
der Priphobus / met Eneas houden hun
so kloekelijck datse de Grieken verdruben
tot hy hun tenten / waer ober Ajax seer
bedroeft was / en siende van achter komen
een grooten hoop Volcks tot ontfettinge /
heeft hy den Grieken moed gegeven / soo
datse wederom aengeballen hebben / ver-
sterkt zijnde met de schare van Homerus /
Dilfess en Demelius met 10000 mannen /
welck vers volck de Tropanen niet weder-
staen en konden / want 'er in 't aenkomen
vele doot bleven / dooz dien sy moede wa-
ren / en souden gevlugt hebben / hadde het
Paris niet gedaen / die met 'et volck van
Perfen de Tropanen ontfettede. In het
aenkomen sloegh hy den koning van Pri-
nglen dat hy doot van 't Peert viel / 't welck
Dilfess siende / is hy na Paris gereden /
meenende hem niet zijn Lantie te dooz-
lopen / ende alsoo des konings doot te wree-
ken / maer miste zynen steek / en dooz-stak
het Peert / soo dat Paris te voet vechten
moest. Als Troplus zynen Broeder dit
sag / is hy Dilfess toe-gereden / en gaf hem
sulken slag dat hy zyn helm kloofde / ende
hem in 't dooz-hoest quetste / 't welck Dil-
fess hem niet lange schuldigh bleef / want
hem toe-schietende / heeft Troplus in 't
aengesicht gequetst. Daer-en-tussen is
Paris weder te paert geraecht / en tonen-
de met zyn Broeders groote vroomigheden /
maer obernids de macht der Grieken
meerder was / soo moesten de Tropanen
wijcken / niet tegenstaende al het getwelt
dat Hector met zyn Broeders deden / het
welck hy getwaer wiert / is upt de batalie
gescheyden / en hy zyn schare gekomen /
en heeft met luyder stemme tot hun allen

gesprooken: O gy Edele Tropanen / en
andere Heeren en Ridders die tot onse by-
stant en om eere te behalen hier gekomen
zijt / laet nu blijken dat gy gene Leer-jon-
gers en zijt / en datter soo machtige Rid-
ders in andere landen zijn als in Grieken.
Op-heden die Onders / Wijs of Ridders
hebt / doet nu u beste om deselve te bezij-
den van den doot / of immers ten minsten
van een eeuwige slavernye.

Hector dese harangue gedaen hebbende /
hebben sy geroepen / dat sy berept waren
het uytterste leeder 't aenbeerden / dan haer
selven met Drouw en kinderen in slaver-
ny te brengen / 't welck Hector hoorende /
gebood hem te volgen / en elck zynen Man-
gewis te nemen / en leyde dese dooz de val /
alsoo datse de Grieken van ter zijden ende
onverhoedts oberbielen / daer dooz ontal-
lijcke Grieken verflagen werden / en alle
souden gaen lopen hebben / soo koningh
Chelanon hun niet by-gestaen hadt met
5000 verffe Ridders / en oock den Hertogh
van Athenen met veel volck / alsoo dat dit
gebecht lange duerde / en veel koningen
en kloeke Ridders sneubelden: want ko-
ningh Thoas / die Pyramus bastaerden
wel kende / dede zyn best om deselve om te
brengen / en alsoo hy eenen van deselve Cas-
sivlanum genoemt om-gebracht hadde /
zijn hem de Broeders aen-geballen / ende
sloegen hem van 't peert / meynende hem
doot te slaen of gevangen te nemen / maer
den Hertogh van Athenen dat getwaer
wordende / quam hem te hulp met een deel
volcks / en quetfende eenen van de Broe-
ders / verlost hy Coningh Thoas upt hun
handen. Hector en Paris deden hun beste
om de Grieken op de vlucht te brengen / so
dat Hector van Coningh Homerus in 't
aengesicht gequetst wert / en voelende het
bloet in zynen Helm / wiert hy daer dooz
noech meer verhit / en de Coning in-lopen-
de / heeft hy hem het hoest tot de bozste toe
gekloost /

geklooft / en metter haest na de Stadt rij-
dende / om zijn wonden te laten verbinden
ende het bloedt te stelpen / 't welck gedaen
zijnde / heeft hy van zijnen Vader 3000.
Ridders inede genomen / en komende by
de Griecken / heeft hy zijn Volck so klicke-
lijck by-geslaen / datse wederom gewon-
nen hebben 't geen hy in Hectorz absentie
verloren hadden / want terwyl hy uyt het
Leger was / waren der 7000. Griecken in
den strijt gekomen / die de Tropanen met
gewelt hadden doen wijcken / so datter in
Hectorz aen-komen met de zijne so dapper
gevochten wert / als men van dien dage
gedaen hadde. Anax en Hectorz ontmoeten
malkanderen metter Lancien soo gewel-
delijck datse bey van 'er peert biele / Me-
nelaus sloegh een Tropaens Admirael
van 't peert / en Celidonis versloegh Mo-
les van Dorch / 't welck Coningh Choas
Rebe was / den Regent van Choas ver-
sloegh Medon van Ciere / Salbellas ver-
sloegh een Griecken Admirael / en Maga-
riten een van Hectorz Bastart-broeders
bestreet dapperlijck Koning Celamon / en
Panueel wierp Coning Athenoz van het
peert. Den Koningh van Gallon streedt
tegen Menesteus Hertogh van Athenen /
die den Koning dapperlijck in 't aengesigt
quetste / 't welck Deanoz zijnen Broeder
siende / heeft den Hertog so een slag gege-
ven dat hy van 't peert haspelde / waer hy
zijn leuen ge-eyndigt sou hebben / sonder
den Coningh Chenoz die hem ontfet dede /
en weer te peerde hieff / maer nauwelijcks
waren sy hy een / of Hectorz ontmoete hen
met een bloedt zweert in de handt / slaende
op hun bedde seer vreeselijck / datse doodt
souden gebleuen hebben / so Coning Ceta-
men met 1000. Ridders haer uyt Hectorz
handen niet berlost en hadde / geduerende
desen strijt / quam de Coning van Persen
met 5000. van zijn Ridders te helde / daer
Paris mede een Oberste van was / welck

17
soo vreeselijcken onder de Griecken storm-
den / datse door dit groot gewelt / en door
Hectorz daden nebens zijne Broeders /
gedwongen waren te wijcken tot aen hun
tenten / by welcke Hectorz hun vervolgde
met alle gewelt / en dzebense dum verupt / so
dat yse verlieten / ende te Landelwaert in
slepen / maer in 't by-komen der tenten
ontmoete Hector den Coningh Menon /
tot den welken hy seide: Gy Dooswig /
nu is de ure gekomen dat ick u betalen
sal de ontberinge van Patroclus Lic-
haem / en de berovinge zijner Wapenen:
dit geseyt hebbende / sloegh hy hem tuffen
hals en hooft dattet selve van 't Lichaem
vloogh / en volgende voorts de Griecken
met de andere Tropanen / hebbender in 't
vluchten so veel on-gebragt alffer den hee-
len dagh gesneutwelt waren / en sonder de
beleeftheyde van Hector / souden se gerul-
neert zijn geworden.

Hector vervolgende de Griecken / heeft
ontmoet eenen Grieckischen jonge Ridder /
Chelamons Anax genoemt / zijnde de
Sone van Coning Chelamon / ende van
Croone zijne Moede / dewelcke verstaen
hebbende de groote wromigheyt van Hector
zijn Rebe / wilde hy hem versoeken / ende
hem seiben tegen hem vroecken / en also hy
hem gewesen was / heeft hy hem onge-
heert en aen Hector begeert ter eeren van
hun Goden alleenlijck een Lancie met hem
te vreecken / door dien hy hem van alle dien
dage niet en had ontmoet. Hector konde
dit qualijck weggeren / reedt met hem ter
zijden af / latende 't andere 't vervolg doen.
Alse nu aen een zijde waren / gingen so ge-
weldigh op malkanderen los / dat Hector
door de stecken zijner Rebe van 't peert ge-
hallen soude hebben / soo hy hem niet vast
gehouden hadt aen de manen zijns paerts /
maer hy caeckte den anderen soo gewisse-
lijck dat hy hem uyt den Sadel hies en ter
aerden wierp / soo dat hy hem qualijck

genoech gevoelde / doch opstaende 't beste dat hy kost / heeft hy Hector hooglijken bedankt / hem zijn begeerte volbragt te hebben / en op dat gy weet (seyde hy) wie ick ben / die uwe kloofheyt heb willen versaecken / so weet dat ick u gerechte Nebe Koning Chelamon / u Vaders susters Soonen. Hector dit hoorende / begeerde vriendelijken dat hy binnen Trojen sou komen / om zijn Edele af-komste te sien / 't welck hy weggerde / maer hy seyde: Ick bid u my eene bede te consenteren: Hector antwoorde hem: Soo uwe begeerte sonder verminderingh van onse is / sy is u geconsenteert. Chelamonis Apax seyde ja / alleen dat gy u Volck doet op-houden van den Grieken verder te vervolgen. 't Welck hem Hector consenteerde / en van slonden aen heeft hy eenen Hoorn geblasen / daer door de Trojanen na lieten de Grieken verder om te brengen; dog in 't weder-keren beroofden sy al de Griekse tenten / mede nemende alle kostelijckheydt wat 'er in was. Onder-tusschen dat Hector met zijn by-hebbende macht de Grieken vervolgde / waren der sommighe Tropanen doende om de Schepen der Grieken in byant te sieken / welke sy alle te schande souden gemaekt hebben / maer hoorende het geblaes des Hoorens / hebben sy niet sonder groot leetwesen opgehouden / want so sy hunne Victorie hadden mogen vervolgen / sy souden al hun Vpanden verdelgt hebben / ende Hector met alle de Tropanen hadden noopt in 't verderf geraecht / daerse naderhand in gekomen zijn. Daerom sullen alle Helden hier door vermaent wesen / noopt hunne victorie den rug toe te keeren / maer alrijts achtervolgen / want die het geluck klepn acht / is weert dat hem het ongeluck aentrefse. Hector dan al zijn Volck by-een vergaet hebbende / is met groote triumphelicke victorieuselijck met alle de obergeblevene Caringen / Prinsen en Heeren na de stad

gekeert / waer sy van Koningh Pryamus en andere met groote blijdschap ontfangen werden / en al 't Volck in de Stadt zijnde / hebben de Doortzen geslooten / ende Wachten wel beset zijnde / zijns te rust gegaan.

Hoe de Grieken twee Maenden

bestant begeerden aen den Koningh Pryamus, 't welck sy verkreogen.

Het XVII. Capittel.

Als nu de Tropanen de Grieken verlaten hadden / en in de Stad gekeert waren / hebben hun de Grieken by-een vergadert / en d' Oberste by Agamemnon zijnde / hebben sy 't berlies beslaegt / maer Agamemnon heeft haer getroost / seggende: So de Fortuyn hede met de Tropanen is geweest / mozgen of overmorgen (als het den Goden belieft) sal 't geluck ons dienen: Daerom mijn Heeren en toont u niet 't onvreedden in presentie van 't gemeyne Volck. Maer dewyl al ons Volck meest vermoeyt is / ende qualijck eenige bestorminge soude konnen wederstaen / so den Vpant ons mozgen quame besoecken / soo is mijn advijs dat wy van sonden aen penant ordineren / die met consent mozgen vroegh tot Coning Pryamus ga / om Bestant dooz twee maenden te versoecken / en soo sulchs gearcoordeert wert / gelijck ick verhope / so om hunne doden te begraven / als de gequetsen te genesen / en so sullen wy oock gelegentheydt hebben om ons te rusten en weder te verstercken: De Koningen / Hertogen en andere Heeren desen raet hoorende / hebben gelijckelijck daer toe gesemt / en geordineert de voortige Persoonen / nameelijken Dilles en Diomedes / wederom in Ambassaetschap te senden / dewelcke sinozgens vroeg met 'er zwijt na Trojen reysden: ende dooz de Doorte zijnde / deden de trompet blasen / begerende Koning Pryamus te sprecken / 't welck haer toegestaen wiert.

Als

Als sy booz den Koningh waren / hebben sy aldus gesproocken: Heer Koning / also 't gemeynelijck in den Oorlogh gebeurt / datter in 't streyden van weer-zijden eenige booz 't Swaert ballen / welcker gedaechtenis meer waerdigh is / als desive by het gemeyne Volck op den heide te laten vergaen: Soo heeft 'et onse Heeren goet gedocht / daer in te boozsien / en aen u Maesteyt te begeren twee Maenden bestant / om daer en tusschen de Princken en Heeren die in den strijt gebleven zijn / behoorzijche eer van begravinge aen te doen. De Coningh Pyramus hyn begeerten verstaen hebbende / heeft hysc doen aen d' een zijde vertrecken / ende hyn gesepde antwoorde daer op te ghen.

Doen heeft Koning Pyramus met zijn Heeren hem daer op beraden / waer ober verschepde opinien waren: Enige docht beter de Victorie te vervolgen / om dat de Dyant sich middekerwyl niet weer en verstercke / andere daer-en-tegen septe 't beter waer hyn 't bestant te conferteren / om daer-en-tussen de gegruetsten gemack aen te doen / de dooden te begraven / en hyn te verberfchen / dat de Dyant in twee maenden geen groote by-stant kon krijgen. Dese leste meeninge wiert meest toegestemt / doch tegen 't geboulen van Hector en eenige andere. Doe heeft Coningh Pyramus de twee Gesanten booz hem laten komen / en heeft het bestant van twee maende met hyn beslooten: Waer ober de Ambassadeurs blijdelijcken na hyn Leger gekeert zijn / en Koning Agamemnon en d' andere Coningen en Princken hyn antwoorde verhaerden / welke van stonden aen opzetselden om de dooden eick na waerde te begraven. Achilles dede 't Lijck van Patroclus leggen in een Graef van uptgehouten Maermosteen / en eick na conditie: Ondertussen versagen sy hyn oock van alle behoeflijckheyt.

18
De Tropanen begroeben hyn dooden mede / maer de Princken en Heeren brachten sy binnen de Stadt / welke Pyramus met groote Magnificentie dede begraven / soo tot eere der overledene / als om de herenten der vzeender Koningen tot hem te trecken. Cassandra / Koningh Pyramus Dochter / siende dese solatie / en hoorende datter soo veel volcks en groote Heeren gebleven waren / heeft in presentie van haer Vader en meer andere Heeren aldus gesproken: Gy Edelmannen van Tropan / is u lieden de doodt ulwer beste Dzienden soo behaeglijck / dat gy lieber te bechten hebt / en ulwe Vrouwen en Kinderen Weesen laten wilt / als met onse Dyanden peys te maken? Zijt byn verschert / soo gy lieden geen vzeede maect / dat gy u selven met Vrouwen en Kinderen om hals of in eenwolge slavernye sult brengen: Daerom soo gy dese plage ontgaen wilt / maect vzeede met de Griecken. Ende also Cassandra sommige hier van dagelijks sprack / boven 't verbod haers Vaders / so deed hysc een tijt lang in een kamer sluyten. Maer wy sullen nu wat van d' Oorloge zwijgen / en sprecken in 't tussen komen eens van de liefde van Troplus en B्रेसida.

Hoe Troplus sprak met B्रेसida,

ende hy selve haer zijneliefde verklaerde, en waer voort-ganck hunne liefde hadde.

Her X.VIII. Capittel.

Door het toe-doen van Pandzo / also gy booz hren verstaen hebt / heeft de schoone B्रेसida geconsenteert in de liefde tussen haer en den vroomen Jongeling Troplus / op conditie dat hy boozsigtig en discreet in 't belept zijner liefde soude wesen / op dat haer eere niet en verminderde. En also Pandzo vast ober en meer ging heeft hy B्रेसida verklaert de groote liefde die Troplus haer toe-droegh / en begerde haer te spreken / dat geconsenteert wiert:

E. 3.

En

En gaende met Pandzo in haren Boom-
 gaert ende Hof / heeft sy hem een deure en
 uyt-gancht gewesen die in een zyd-sraet
 uyt quam / alwaer een luttel Volk passeer-
 de / begeerende dat Troplus langs daer
 soude dien abont ontrent negen uren in
 komen / ende dat sy hem daer verwachten
 soude. Troplus van Pandzo dit verstaen
 hebbende / docht hem elke ure een jaer lank
 te wesen / ende de bescheyden upre gekomen
 zijnde / en heeft die niet laten passeren /
 maer is alleene niet Pandzo derwaerts
 gegaan / en komende aen de poorte heeft
 hysse op 't Slot gebonden / en Pandzo we-
 derom keerende / heeft hem daer gelaten de
 welke in-gaende heeft de liefste aldaer ge-
 bonden / en de deure gesloten hebbende / heeft
 zy hem minnelijck ontfangen / daer door
 Troplus (die sulcken gunst ongewoon
 was) niet en kost spreken van blijfchap
 maer ten lesten tot hem selven komende /
 seyde hy aldus: Mijn Vrouw u lieden en
 sal my niet qualijck af-nemen de klepne re-
 verentie van my t' uwaert gedaen so met-
 ter daet als metten monde / want sulcke
 niet door ontwenschap geschiet en is oft
 klepnachtige / maer alleen door machte-
 loosheyt mijnder herten / verliefende door
 het aensien uwer uytnemender schoonheit /
 alle magt en kracht / als doock van gelijken
 mijn tong: dog ik ben bereypt dese faute te
 beteren / en alsulke penitentie daer door t'
 ontfangen alst u belieben sal my t' ordi-
 nen ende op te leggen: Weer Trople ant-
 woorde Bysida / my vertrouwende op u-
 we eerbare liefde en belofte in u sehrijven
 gedaen / so twijffel ik oock niet aen dese uwe
 woorden / en kan oock selve by experientie
 gevoelen wat daer van is / maer op dat
 wy van niemant gehoort worden / so laet
 ons in mijn kamer gaen / alwaer niemant
 en is. Troplus en heeft hem hier toe niet
 lange laten bidden / maer haer nemende in
 zijnen arm / is met haer na de kamer ge-

gaen / daer zy malkanderen vrendelijck
 omhelsden / en neder sittende by den ande-
 ren / heeft Troplus haer verklaert den
 voorspronk zijner liefde / ende de groote toz-
 menten die hy om harent wille geleden
 hadde. Bysida seyde hem dat zijne smerten
 so groot niet konde wesen dewyl hy maer
 d' eene helft verdragen en hadde en sy d'
 ander helft. En houdende aldus t' samen van
 hunne liefde / heeft huy de gelegentheit der
 plaetsen en des tijds oorsake gegeven om
 bozder te koninc alst wel behoorde / want
 in 't houten gaf Troplus haer somtijds
 een kusken / 't welck hunder bepde byan-
 dende hert so ontstact dat se den byant socht-
 ten te blussen / dewelke sy na vele vrende-
 lijkheden volbragten ende besloten onder-
 linge dat Troplus haer alle dagen soude
 komen bezoeken. O groote ongestadigheyt
 der Vrouwen / die op een ure sehijnen de
 stantvastigste der werelt te zijn / ende ner-
 gens min van geern souden willen horen
 spreken / als van onstigtelijke propoosten /
 en een ure of weynigh tijds daer na beha-
 gen en smaect in 't quade hebben / maer soo
 ongestadigh als dese Bysida is geweest /
 in dit beginsel / soo ligtveerdigh is sy oock ge-
 weest om dese liefde van Troplus te ver-
 werpen ende een ander aen te nemen / also
 ghy hier na noech verstaen sult: Maer wy
 sullen huy t' samen in byngden laten leuen
 en keeren tot de Grieken en de Tropanen.

Hoe de Grieken voor de derde

reysse met den Troyanen streden, ende den slag
 verlooren.

Het XIX. Capittel.

Als mi't bestant van twee maenden
 om was / en elk van zijn'er zijde wel
 toe-gerust was / so hebben de Tro-
 janen niet lange getoest oft sy zijn uyt-ge-
 ballen met alsulcher ordinantie als Hector
 huy geordineert hadde / want Troplus
 zijn Broeder hadde hy d' eerste schare be-
 ho-

19
volen: de tweede Paris / ende soo verbol-
gens na dat hem goet ende best docht.

Den Coningh Agamemnon liet den tijt
noch niet al om zijn / oft hy en ordneerde
oock zijn volck om by scharen den vyant te-
gen te trecken: soo wanneer zy die uppter
Stadt sagen komen / ende tot elke schare
zijs Lepts-man.

Achilles wert d' eerste bevolen / de tweede
Diomedes / de derde Menelaus / ende soo
vervolgens. Als nude Griecken de Tro-
janen upter Stadt sagen komen / en in
ordnantie staen / hebben sy hem metter
spoet oock ten strijde bereyt / ende Achilles
voort aen rijdende / is tegen Hector (die
nimmermeer van den lesten wilde wesen)
gekomen / ende raekten malkanderen soo
getweldigelijck / datse beyde ter aerden vie-
len / maer Hector sprong haestelijck weder
op zijn peert / en liet Achilles onder de
peerden / en hy reet voort onder den Grie-
ken / doende sulcken soetse en gewelt / dat
hy sinne ordnantie brack. Daer-en-tus-
sen is Achilles weder te paerde gesloepen /
en doort haet en niet heel vergramt zijnde /
van zijnen bal / heeft hy veel Tropanen
om-ghebracht ende gequeert / en sag soo lan-
ge na Hector / tot dat hy hem ontmoete:
En Hector hem oock gewaer wordende /
nam een Lance van eiten anderen / en lie-
pen wederom tot malkanderen met sulcke
furie dat d' aerde onder hun dunde / ende
bracken beyde hun Lance / maer Achilles
viel van den paerde / dewelcke Hector wil-
de doen wech voeren / maer de Griecken
hebben hem dien onweldigt / en Achilles
weder te peert gehalten zijnde / is hy Hec-
tor onberisens toegeschooten / en gaf hem
sulcken slag metten zwaerde op zijn helm /
dat hy'er van bucken moest / en by-na van
den paerde viel / waer over Hector so ber-
stroot was / dat hy Achilles in toornighert
de Hebungie gaf / en hem so wel treeste dat
hy Achilles helm doort-sloeg / ende groote-

lijks in 't hooft quetsie / so dat hem 't bloet
over 't aensicht henen liep / en so sy niet
belet en hadden gretzen / een van beyde
oft alle beyde soudender gebleven hebben /
want sy op malkanderen vercht waeren /
het welk jammer ende groote schade soude
gewees hebben / want het de beyde beste
kuders waren die men mocht vinden:
Maer sy werden belet door andere Hee-
ren / diese beyde lieden / ende met grooter
mochten scheyden.

Doen quam Diomedes met zijn schare
ter bane / tegen den welken hem Troplus
stelde met een deel van zijn volck / en dese
twee Heeren staken malkanderen met ge-
welt van 't paert / maer Diomedes was
eerst weder te paerde / en sloeg Troplus /
die noch te voert was / soo op zijn hooft dat
hy hem 't circkel van 't Helmet af sloeg / en
Troplus sloeg Diomedes peert doot / also
dat Diomedes met hem te voert moest
vegten / en sloegen so vreeselijcken op mal-
kanderen / dattet wonder was dat hy so
lange ober epnde honden gehouden: Maer
de Griecken brogten Diomedes een peert /
op 't welk hy metter haest sprong / als oock
van gelijcken Troplus / maer Diomedes
met de zijnen souden hem gevangen heb-
ben sonder het ontfet van zijn volck / die de
Griecken so veel werck gaben datse genoech
te doen hadden hun te beschermen / en ver-
losten also hun Heer uit de Griecken han-
den / en also de Griecken begonden te stau-
wen / quam Coningh Menelaus met zijn
schare / en Paris niet de zijne van de Tro-
janen zijde / soo dat den strijt dapper aen-
ging / want d' eene party scheen het alleen
niet te doen om te conquesteren / maer oock
d' ander om te beschermen / ja offe mal-
kanders doot gretzen en om d' hoogste
eer gestreden hadden: Dit gebercht duerde
langh / eer men wist wie de Victorie soude
behouden / want al brochtet Hector al om
dat hem ontmoete aen der Griecken zijde /
Achil-

Achilles en Diomedes en deden niet min
onder den Tropanen / so datter vele aen
beide zijden verslagen bleuen : Hector
ontmoete eenen Ridder Boetes genoemd /
de welke hem strengelijck bebocht / en lan-
ge tegen hem hiel staende / soo dat hy hem
schaende / en sloeg hem so geweldighjck /
dat hy hem tot den nabel toe kloofde / het
welck Boetes Debe / Archilocus siende /
wou sig op Hector zoeken / maer hem ge-
beurde niet of meer als zijnen Gorn. Ko-
ningh Prothenoz merkende de kloekhepde
van Hector / reedt hem van ter zijden mee-
ter Laucien so vromelijck op 't lijf / dat hy
hem van den Peerde wierp / ende sonder
twijffel sou hy hem dwers dooz-lopen heb-
ben / hadt sulcks zijn harnas niet gestuopt.
Hector van 't peert zijnde / spronger met
een gram gemoet weder op / en siende den
Koningh Prothenoz / septe tot hem : uwe
streek en sal u 't leven niet doen behouden /
taste Koningh Prothenoz met geweld aen /
niet tegenstaende hy hem wel werde / soo
heeft Hector hem nochtans met de derde
slag ontwee gehouwen. Achilles en Ar-
chelaus sulcks verstaende / waren seer
dwoebig / en quamen daer hy om 't lichaem
unt der Tropanen handen te krijgen / dog
't was te vergeefs / want Hector / Trop-
lus / Paris / end' andere Tropanen mer-
kende den abont aen-komen / wissende on-
der of boven liggen / hebben hun diche by-
een geboegt / en zijn so met alle macht den
Grieken aen-geballen / die hun in 't eerst
dapper weerden / maer de Tropanen vie-
len de Grieken te kloek / ende drebense op
de blugt / soo datter seer veel Grieken ble-
uen / want de Tropanen hervolgdense tot
dattet doncker begon te worden / maer
Hector vresende vooz eenig ongeluck / blies
zijnen Hoorn / daer dooz alle de Tropanen
op-hielden van te ver volgen / ende zijn met
groote couragie (hoewel niet sonder wel
moede te wesen) wederom na de stad ge-

keert / alwaer sy wel ende vziendelijck ont-
fangen werden.

Van den vierden Strijdt, in den
welcken veele vroomen Mannen bleuen, ende Ko-
ningh Thoas gevangen wert.

Het XX. Capittel.

Also nu de Grieken van den Trop-
anen verlaten waren / en wisten
datse wederom in de Stad waren /
so hebben sy hun weder by een vergadert /
ende zijn in hun Tenten gekomen / en heb-
ben hun seluen wat gemachs aengedaen /
heeft Koningh Agamemnon wederom by
een doen komen / al de Koningen en Prin-
cen / om met hun raet te houden / hoe en in
wat manieren sy den Tropanen meest hin-
derlijck mochten wesen / ende hun Adeefer
mochten worden te velde / want aen de
stad sagen zy wel datse niet en hadden / so
dooz de groote sterclite / als dooz de mee-
nigte van 't volck datter in was.

Doen septe Diesses : mijn Heeren / d' ee-
nige oorzake hunder victorie is alleenlijck
den vromen ende machtigen Hector / ende
zijt verfeekert soo wy hettu gevangen oste
om-gebracht hadden / dat de victorie aen
onse zijde soude wesen / want in 't bechten
en schijnt hy geen mens / maer een ouder-
winnelijck Godt te wesen. d' Andere Hee-
ren waten van deselfde opinie / en beslo-
ten Hector lebend of doot te krijgen. Dit
so gearresteert zijnde / ghingse ter ruste.
De Son bescheen noch den Aerdt-bodem
niet / of Hector was (soo Paris schijft)
met 150000. in-geboren Tropanen al te
velde / om de Grieken niet lange te laten
rusten / welke ook al in slag-ordze stonden /
eer Hector met de zijne hun aen-quamen.
't Was een lust om te sien hoe dese twee He-
gimenten met blinkende Wapenen mal-
kander tegen trocken / het geklanck der
trommen en trompetten moedighde dese
Heer-legers tegens een : daer gingh het
aen

aen een haken en houtwen/ eben of men
 huspot kapte/ daer hoorde men 't gekarm
 van arm en been-lose menschen/ dat een de
 herten te bergh rezen. Hector in 't eerste
 aen-kiomen ontmoete Agamemnon / die
 boozt upt quam gereden / en stach hem wel
 gewont van den peerde. Doen quam A-
 chilles met een hoop Grieken op hem/
 meynende hem t' overvallen / maer Trop-
 lus en Eneas dat siende / hebben hem by
 gestaen / soo dat de Grieken op hem niets
 upregheden. Den stercken Diomedes
 siende Eneas / heeft tot hem aldus geswo-
 ken: O gij taelman! die 't woort so wel
 dede aen koningh Pyramus / begeerende
 dat hy my scha en schande soude aen-
 doen / ick sal u nu daer boozt recompenser en: Dit
 geseyt hebbende / is hy Eneas tegen gela-
 pen / die hem niet raekte / maer wreste E-
 neas soo soetelick / dat hy upt het Lael biel/
 seggende in 't boozt hy rennen: Zijt versee-
 kert Eneas / soo gij my weer ontmoet dat
 gij van mijn handen sterben sult: Eneas
 paste wepnig op dit dreygement / maer is
 weder te peert gaen sitten / en moesten vele
 Grieken zyn schande niet de doodt beko-
 pen / die hy in zynen toorn ombragt.

Hector was noch doende met Achilles
 en had hem den Helm van 't Hoofst gesla-
 gen / soo dat Achilles daer soude gebleven
 hebben / sonder Diomedes die hem ontset
 dede / en Hector in 't aengesicht quetste /
 maer Hector ontbertsaeght zijnde / heeft
 Diomedes de maet weer vol gemeten / en
 sloeg hem van den peerde / het welck Trop-
 lus siende / is oock van 't peert getreden /
 en met het Zweert in de hande / heeft hy
 Diomedes met kloeken moede bevochten /
 die hem oock niet veel schuldigh bleef / so dat
 sy in perijckel waren van beyde te blijven /
 soo sy van de Griekse koningh Menelaus /
 Blisses / Polimedes / Palamedes / &c. ter
 eender zijde / en den Troyaensen Paris
 met de Persianer en andere koningen

ter andere zijde / niet geslut waren. Ko-
 ningh Agamemnon reedt tegen koningh
 Pandalus en siteren malkander gelijck
 van 't peert / Menelaus reed so dapper op
 Paris / dat hy hem oock van den peerde
 stak / waer van Paris hem seer schaemde /
 om dat hem sulcks gebeurde in presentie
 van Hector zynen broeder / dog hy sprong
 wederom lichtelijck te Paerde / koningh
 Blisses stach koningh Arestus des gelijckes
 van den peerde / ende liet hem gevanckelijck
 na zijne Cente brengen. Palamedes ver-
 sloeg den ouden Cypion. Neptunis liep
 tegen Archelaus en wierpen malkande-
 ren van den peerde / Polidamus stak Pa-
 lamides seer gewont van den peerde / en
 koningh Hareas wert oock van koningh
 Seclenus van den Paerde gestooten. Ko-
 ningh Philomedes stach den Hertoge van
 Athenen van den Paerde / en font 't Paert
 na Trojen. De Bastart-sonen van ko-
 ningh Pyramus gaden de Grieken oock
 veel te doen / ende droegen hun kloekelijck
 koningh Thoas en Achilles t' samen / be-
 streden den broemen Hector / hun best doen-
 de om hem (volgende hunne Conspiratie)
 om te brengen oft immers gebangen ne-
 men / en quetsien hem hier en daer / maer
 Hector siende datse beyde hem tegen wa-
 ren / gaf koning Thoas sulcken slag in 't
 aengesicht dat hy hem de reulse half affloeg/
 en zyn Bastart-broeders hebben hem ge-
 bangen genomen en na Trojen geboert:
 't welke Achilles siende / heeft Hector ver-
 laten / bresende zyn zware ende dootlijcke
 slagen / dewelcke hem niet en verbolgde /
 maer ontmoettede koningh Thelamon /
 heeft hy hem van den peerde geslagen dat
 hy ober half door biel / sag dat zyn volck ge-
 noeg te doen hadden om hem lebede in
 zyn Cente te brengen / ende Hector reedt
 boozts van gelit tot gelit / niemand aen-
 siende / en sloeg dootlijcke en blinde sla-
 gen / so datse hem alle plaetse maecten die

F hem

hem sagen komet: **O** wonderlijcke sterckte en kracht eens mensche die seide moede wret / niemant en ontzag / ende geenderley vrese en beving / want of hy tien / of hondert / of drijsent vanden by een gesien hadde / 't was hem al eens en viel daer onder. Menelaus quam na Paris toe / 't welcke hy gewaer wordende / spande zijnen Bogen en schoot Menelaus soo kragtelyk dat hy dooz doot in zijn Tent gebracht wret / maer soo haest hy gesalft ende verbonden was / is hy wederom na den slaggh gereden soeckende Paris ober al / delwelcken hy ten laetsten vont / ende soude hem dooz-soopen hebben / 't welcke Hector siende / is Menelaus toe-gekomen / en heeft hem so veyre gebragt / dat hy hem gevangen soude hebben / maer de Grieken deden hem sulcken bystant / dat hy hem verlaten moest ende sloeg doozt onder de Grieken / die dat behopen moesten. Hier-en-tussen heeft Eneas Paris verselschapt (die ongewapent was) tot binnen der stad / en wederom ghekeert zijnde in de batallie / heeft hy by den Tropanen moed en couragiegegeben seggende / datse hummen Oversten namentlyck Hector / nabolgen souden / het welcke hun soo verhoekte / datse met geweld de Grieken op de vlugt dzeben / maer also de Sonne onder ginch / en hebben zyse niet veyre verbolgt / maer zijn niet grooter triumphe wederom nade **S**adt ghekeert / ende hebbende dien nacht gerust / was Hector wederom beerdigh om uyt te trecken / maer Koning Pyramus heeft begeert dat men dien dagh soude laten passeren / op dat elk een hem te beter rusten soude / als ook om raedt te houden / wat men met Koningh Thoas doen soude: Want alsoo Koningh Pyramus zijn Heeren by een vergadert hadde / heeft hy tot hun geseyt: gy Heeren / u-lieden is bekent dat wy in onse macht en gevanckenisse hebben Koningh Thoas / dewelcke wel de moeyte heeft willen netich

ban uyt zijn Lant met veel Volkis te komen / om ons ende den onsen te verderben / daerom is mijn advijs / sou't u lieden goet dunkt / hem quader doot te doen sterben / te meer om een vrese den Grieken aen te sagen ende hun te doen keeren / segt my nu u lieden goet-duncken. Eneas heeft boozt geantwoort / en geseyt Heer Koning aengessen gy ons gebiedt onse meyringe hier van te seggen: soo en sal't uwe Majesteit my niet qualijk af nemende dat ik contrarie uwe opinie heb / de reden is dese / dat Koning Thoas is een van den machtighsten ende beste Koningen van heel Grieken / en soo hy dooz ons omgebracht woort / dus gevangen zijnde / soo en sullen wy niet alleen meer verbitteren die nu boozt onse stad zijn / maer ook alle Dorsten en Prinzen in Griekenlant: Dat uwe Ed. meynt datse daer dooz / te kleynhertiger souden zijn / ende te eer wederom keeren / moet uwe Majesteit anders verstaen / want als die van bytten sulcks verstaen / sullense hun liever doot bechten / dan hun gevangen te laten nemen en ons alsoo te hardter vallen / neffens datse met d' onse doek niet beter sullen handelen so sy'er eenige gevangen krijgen / maer veel erger: daerom is mijn beslupt / dat wy hem gevangen houden / op dat soo eenigen van den onsen gevangen woort / tegen hun gerantsoent mag worden / ende magh u-lieden noch uwen sijn volgen / al ist dat tet my best dunckt / of meugt d' andere ook hun advijs daer van vagen: maer d' andere hebben gelykelyk Eneas boozt boozt goet gehouden / ende aenden Koningh Pyramus begeert dat men Koningh Thoas niet om-brenghen soude / maer ter contrarie goede Ciere aen soude doen: het welk den Koning t' hunder belieste alsoo liet doen. Hier ober zynse gescheppen / ende Troilus / Eneas en Antenor zyn gegaen in een ander lustige Raemer / alwaer sy vonden de Koninginne Hecub

Pecuba / Helena / ende veele andere groote
Brouwen ende Jonck-Brouwen / niet
wel te vreden zijnde / dat de Sparden in 't
Lant waren / ende de Stadt belegerd was /
maer Troilus ende Eneas hebbense ver-
troost met minnelijcke woorden. Ende de
Koninginne Pecuba vermaendt dese Rid-
ders soo seer niet op hunne stercktheydt te
staen / maer met wijsheyt ende voorzigtig-
heyt te werck te gaen / ende de Goden tot
hulpe te nemen / het welcke sy haer beloof-
den / ende zijn also van haer gescheyden.

Van de vijfde Dodelijcken

Strijdt , in den welken drie ofte vier Koningen
doodt bleven , als oock den Centaurum , en an-
dere groote Heeren , ende hoe Antenor van den
Grieken gevangen word.

Het XXII. Capittel.

De Grieken wederom in hun tenten
zijnde / meyneden te rusten / is 'er in
de nacht alsulken ontweer opgestaen
als 'er in veele Jaren te voren des gelijken
niet geweest was / 't welcke groote schade
onder hunne Scheyden dede / ende nog meer
te Lande / want 'er seer veel Tenten om-
waerpeden ende vele lieden doot bleven / soo
dattet scheen dat de Werelt vergaen sou-
de hebben / soo datter vele der Griekische
Princen berouden aldaer gekomen te zijn /
en beklaegden het groot verlies des volks /
't welck sy niet eeren wel hadden konnen
na-laten / doch dewijl sy der nu in waren /
ende de Orlogge begonnen hadden / soo en
wildense niet schande niet scheyden. Als
nu het tempeest ober was / ende den dagh
began aen te komen / hebbense hun weder
ten strijt bereyt / meynende dat de Troja-
nen toederoom upt-geballen souden heb-
ben / maer geen apparentie daer van ge-
waer wordende / zijns upt de Wapenen
gegaen / ende hebben hun ter ruste begeben /
want sy de Trojanen niet veel ofte langh
niet vreden oft in ruste en sieten : Maer 's
anderen-daegs sinorgens hebben sy hun

21
wederom in slagh-orden gestelt / hooren-
de dat die van blimen hun oock beerdigh
maechten om upt te komen / en Achilles
was die d' eerste schare aenboerde / d' ander
Koning Agamemnon / de derde Diome-
des / en vervolgens Koningh Menelaus /
den Hertogh van Athenen / Menelaus
en andere : Van der Trojaense zijde was
d' eerste Koningh Hylon / soo groot als een
Heuse / dewelcke het lange toeben niet be-
haegde / maer met zijnder schare doort rij-
dende / heeft hy Achilles ontmoet / die hem
so byzomelijck trefte dat hy hem van 't peert
stact. Hertoz die noyt de lesse was / stact
Coningh Stellerus dat hy doot van den
peerde viel. Diomedes versloegh den Ko-
ning Fantiypus. Koningh Thedus en zijn
broeder siende dat Hertoz Stellerus doot
gesteken had / so zijns hem gelijck aen-ge-
vallen / maer Koningh Thedus broeder
insurleerde hem grootelijcks. Hertoz hier
af versloot zijnde / gaf hem een slagh dat
hy doot ter aerden viel / seggende : Gaet
nu heen en vertelt de Goden u spijtig ant-
woort aen my gegeven. Koningh Thedus
siende zijnen Broeder doot van 't Peert
vallen / was seer bezwaert / roepende tot
hem een deel Ridders / om Hertoz de rest
te geven / en soo zijn Broeders doot te
werken / vielen op hem en stieten hem van
den peerde / Koning Thedus was te boet-
meynde hem niet eenen slagh (die hy niet
gantscher kragt gehevet) te verstaen /
maer Hertoz siende den slagh komen / weeck
wat aen d' een zijde / soo dat 't zwaert upt
des Konings hant bloogh / en Hertoz hem
toeschietende / heeft hem zijnen rechter
arm neffens de schouder af-gehouden / so
dat hy door benantwerheit vanden Waerde
viel / alwaer Hertoz hem boorts doot sloeg /
niet tegenstaende alle het geweldt zijns
Volks / onder dewelcke hy hem begaf / als
eenen byzende Leeuw / soo datse hem alle
plaetsen maekten / en rijt haddeu om weder

te Peerte de sitten / en sonden de Tropanen de Grieken met eenen op de vlugt gedreven hebben / want Eneas hadt oock den Koningh Amphimachus verslagen: Maer den Grieken quamen tot hulpe van Koningh Menelaus / den Hertogh Menestes / Koningh Telamon en Koningh Ulysses / so datter in 't aenkommen van dese Heeren met hem Volck beele Tropanen verslagen werden / en wijcken moesten / hoewel Koning Byon en Hector haer kloechelijck hielden: maer den hoop der Grieken viel de Tropanen te haer / soo datse de vlucht sonden hebben moeten nemen / want Achilles hadt Koningh Priyus verslagen / en bede wonderlijcke Moort onder de Trojanen: doch hun quam te hulpe Koningh Epistrophus met den Centaurum en drie duysent Ridders / dewelcke de Grieken soo vreeselijcken toegingen / datse retireeren moesten / en veel volck verloran / princpael dooz desen Centaurum / half man en half peert zijnde / also wy booren verhaelt hebben / die so geweldijck schoot / datter niet een van haer open stont die hy raechte / en dooz zijn gekrijsch waren de Paerden soo verschrikt datse alle van hem bloden; dus wierden de Grieken dooz desen Schutter als dooz de graste dapperheyt van Hector en den Koningh Epistrophus met de zijne op de vlugt gedreven tot by hunne tenten / alwaer een wonderlijcke saecke gebeurde: want also de Grieken op de vlugt waren / en vervolghde den Centaurum niemant anders als Diomedes / dewelcke (siende dat hy niet ontslagen konde worden / hoewel hy gewont was) hem omkeerde / ende kloechelijck verweerde / so dat hy den Centaurum (die ongewapent was) ten lesten omgebzagt heeft / daer dooz de Grieken wederom moed namen / en de Tropanen strengelijck behoekten. En nadat Hector den Hertogh van Salmania verslagen had / hebbende een verffe Lancie in de hant /

gemoete hy Achilles / dien hy van 't Peert stach / ende Achilles hem van gelijken / die eerst weder te Peert was / en nam Hector's Peert / 't welk hy meynde wog te doen leyden / maer Hector heeft daer so Ridderslijck tegen geweest met de zijne / dat de Grieken bijde waren dat te verlaten. Hier en tusschen was Antenor niet zijn Soone Polidamas doende onder de Grieken / welcke hem so omcingelden / datse hem gebankelijck mede namen / daer 't Polidamas aensag / die 't met zijn Volk niet en konde beletten. Ende alsoo den avondt aen quam / zijn de Grieken na hun Leger / en de Trojanen (bedroeft om de gebanckenisse van Koningh Antenor) na de Stadt gekeert.

De seste Strijdt tusschen de Grie-

ken en de Tropanen, en hoe de Grieken bestant verfochten van drie Maenden, en hoe Hector en Achilles malkanderen ten Strijdt beropen, en hoe dat het selve belet wiert.

Het XXII. Capittel.

Des anderen-daegs smogens hebben de twee Heeren malkander niet lang in ruste gelaten / maer so haest den nacht vooz by en de zon aen 't rijzen was / hebbeuse met volle kragt malkander aengetaft / so datter wederzijts veel volck bleef / en vogten soo lange tot de avondt hun scheyde. 's Anderendaegs hebben de Grieken hun gewoonlyke Ambassaten / Diiffes en Diomedes gesonden aen den Koningh Pyrranis om bestant vooz drie Maenden te verfoecken / en also sp den Koning werden gebzagt daer hy ter tafel sat / en hun begeerte verklaert hadden / heeft den Koning haer geantwoort / hem daer op te beraden met zijn Heeren / en letse daerom in een ander Kamber byengen / en wel tracteren. De Koningh zijn Maectijdt gehouden hebbende / heeft hy ald' Obersten / Koningen en Princen by een ontboden / en hun te kennen gegeven 't verfoeck der Griekische Heeren en Dozsten / begerende datse hem

hem daer in ten besten wilden raden / de-
welke meest alle nebens den Coning be-
stemden dat men hem begeren consenteeren
soude / behalven Hector die 'er tegen was
en seyde / dattet de Grieken niet te doen en
was om de doden weerszijts te begraven ;
maer meest om hunnen adem te scheppen /
hij te versterken / en versche Dictualie te
ontbieden / ende dat men also doende het
zweert den byant in de handt gaf om hem
eygen Dolck om te brengen. Ende Hector
dit geseyt hebbende / is van daer gegaen /
ende heeft de andere himmen sin laten vol-
gen / want hy wilde zijns Vaders noch al
der Heeren raet niet tot schande maken /
doch en heeft daer oock in niet willen con-
senteeren. En also behooren alle wijse lie-
den te doen die in de Raet geropen wor-
den / geen personen aen te sien / maer de
gerechtigheyt booz te staen / en spreken de
meppinge zijns herten recht upt : indien
van anders besloten wert / ende de saekte
maelijck gelukt / so sal hy onschuldig daer
in wesen / doende als Hector boozspre-
ken. Dus isser Bestant van die Maen-
den de Grieken toe-geslaen / en weder-
zijts bevestigt / en daer-en-tussen gespro-
ken van Coning Athenois te lossen booz
Coningh Thoas / 't welke Calcas ver-
staende / is hy by d' Oerfke der Grieken
gegaen / windelijck aen hem begerende
datse zijn Dochter Bressida met eenen sou-
den begeren / op datse daer niet mede in de
destructione omgezacht en soude worden /
want Coning Pyramus heeft desen Ath-
thenois so lief en weert / dat hy niet alreene
Coning Thoas ende mijn Dochter booz
hem soude laten volgen / maer wel meer
als 't so gelegen waer / 't welck de Griekse
Dozsten hem consenteerden. Tot bebooz-
dering deser sake / hebbeins Diomedes
gekoren / dewelcke dese boorschap geerne
aen-nam / en is stracks na Trojen gere-
den / waer hy de saken so wel beseyde dat

22
Coning Pyramus hem zijn begeren ac-
cordeerde / en wederom keerende heeft hy
Athenois gehaelt / en dien den Coningh
Pyramus geleverd / die hem oock dede le-
veren den Coning Thoas / ende te vreden
was dat Bressida sonder hinder mede sou
trecken. Maer alsoo Bressida terfont niet
gereet en was / heeft Diomedes haer ge-
seft / datse haer veerdig soude maken tegen
's anderenbergs / en is alsoo met Coning
Thoas na de Grieken gekert. Bedue-
rende desen handel en Bestant / was Hector
met somnige Edelen in 't Leger der
Grieken gegaen / ende quam aen Achilles
tente / de welken hy wel had willen sien :
en alsoo Achilles vernam dat Hector booz
zijn tente was / ende begeerte hadde hem
te sien / liet hy hem binnen komen / en na
eenige proposien seyde Hector tot Achil-
les dat hy hem geen ongewapent sagh /
dewijl hy hem in de wapenen genoeg ge-
sien en verfocht had. Achilles antwoorde
hem : Indien gy behagen hebt om my on-
gewapent te sien / wiens lidtekens ik nog
drage / so dat ik geen oorsack heb om veel
goets u te jennen / so om mijn gestortet
bloet door uwe quetsinge my aengedaen /
als om de doot van mijn Vrient Patro-
clus / die gy verslagen hebt / so dat gy ber-
sekeret mengt zijn / dat ik zijn doot en mijn
smerte niet enghen handen zoeken sal / aen
u selven of de uws.

Heer Achilles antwoorde Hector / so
gy my quaet gunnt om eenen Vriendt die
hem selven in lijden omzacht heeft / ko-
mende upt zijn Lant om ons verdozet aen
te doen / so heb ick veel meer reden u geen
goet te gunnen / die alhier met d' andere
gekomen zijt / niet alleen tot verdoerf onser
Staden Landt / maer oock tot vernieting
onser gantscher gemeente / gelijck het al-
rede wel gebieken heeft / ende blijft aen
veele onser verslagene Vrienden / so
dat gy wel mengt versekerd zijn dat ick
niet

niet alleen u / maer oock alle de princpael-
ste by u-lieden zijnde / sal doen geboelen de
kracht mijner armen / oock de scherpte
mijns Smeerts / ende also verhoeden hun
weder-keeren na Griecken / so my de Go-
den noch twee Jaer sparen / ende daerom
hebt gy en alle de Griecken diwaeslijck ge-
baen / van upt u lant hier gekomen te zijn /
om slagen t'ontfangen / ongemack te lij-
den / ende om hier (wijt van alle Drienden)
begraven te worden / doch soo ghy u soo
broom ende kloock kent als gy u beroemt /
ende met my meent utwen wil te doen / soo
hierkrijgt van de Griecken datse u toe-
laten met my te vegten / op conditie / so ick u
oberwinne / datse hun Legers op-
haken / ende weder na hun Lant keeren sullen / en
indien gy my oberwint / so sal mijn Vader /
ick en alle ons Geslachte upt dit Koningh-
rijck scheyden / en u daer in stellen voor al-
tijts en eeuwig : Achilles dese woorden
hoorende / heeft de conditie aendeert / ende
tot versterkinge gaf hy Hector een zwaert
in de hand / het welk hy met lust ende pber
aenbeerde. Dit beroep van dese twee Cam-
pioenen wert terstont wijt ende bzeet ver-
spreyt / so dat Koningh Agamemnon met
andere Koningen in Achilles Cente qua-
men / en in Hectors presentie weder-
stepen en niet consenteren en wilde / t'gene sy
met malkanderen besloten hadden / door
dien sulchs sonder hun raet ende aduys ge-
schiet was / ende sy-lieden de sake also niet
berstonden / dat men sulcken gewichtigen
sake / ende daer so veel aen-
kleefde / soude hangen ende wagen aen de kragt van al-
leen eenen mensche / die lichtelijck door ee-
nig ongeluck t'ander soude mogen gebragt
worden. Die van Trojen oock / verstaende
Hectors booznemen / wilden t' oock niet
consentereen / dan zijn Vader hadde t'geer-
ne gesien / kennende Hectors booznigheyt /
en aldus werden dese twee Campioenen
ontslagen en belet / en Hector is weder na

Trojen gekeert / ende groot verdriet heb-
bende / dat hy zijnen sin niet en mogte vol-
brenghen.

Hoe Troylus en Bressida seer be-
droeft waren / verstaen hebbende datse moesten
scheyden / en van de jammerlijcke klagen die sy
t' samen hadden.

Het XXIII. Capittel.

Troylus verstaen hebbende dat zijn
Vader met alle den raet besloten en
geronsenteert hadden / dat men den
Griecken soude leberden den Koning Thoas /
met zijn lieffte Bressida booz Antenor / en
konde hem van dozes hept niet ontfouden /
maer viel in onnaght in tegenwoordigheyt
zijner drienden / die hier ober seer verwon-
dert en oock seer bedroeft waren / meen-
de dat hy terstont zijnen Oef sonde gege-
ven hebben / want de Oegen draepden
hem in t'hoof / zijn koleur wert dootber-
wig / en alle zijn leden slap en machteloos /
ende hem sachtelijck op-heffende / brogten
sy hem in zijn kamer op t' Bede / alwaer
hy ten laetsten na veele besprengingen met
wijn en vers water / tot hem selven quam /
ende bleef liggen rusten / gebiedende datse
alle upt souden gaen. Pandroz wetende de
oorsacke zijns verdriets / is by hem alleen
in zijn kamer gegaen / bzagende hoe het
met hem was. Troylus septe hem met
saeulwer stemme : o Pandroz dat kont gy
wel denken / want my is te moede als den
genen die men t' herte levent upt den Elg-
haem trekt : Waer is 'er een ongeluckiger
als ick ? Die na lange bzandende smerte
wat troost ontfangen hadde / daer door
my t' selve te weerdtiger was / en moer u
gedogen dat mijne sterckte / mijn leven /
mijns herten bzeught ende solacs my ont-
voert wort / en dat noch van mijn meeste
vpanden : wat mogt my zwaerders ober-
komen ? het af-sterben aller mijner Drien-
den en soude my so seer ter herten niet gaen /
als t'beben en t'berles deser mijner lieffte

Bresida. O doot hoort ende maecht mijn
lyden hoort / smijt af den draet mijns levens /
op dat mijn oogen niet aenschoutwen de
berovinge en 't weg voeren van 't binnen-
ste mijns herten. Och lieffte Princesse
Bresida / hoe meugt gy oock gesielt zyn?
Want ick weet wel dat gy dese tjdinge al
verstaen hebt / sult gy uwen Tropium wel
konnen verlaten / en u begeven in 't geweld
onser Spanden? O gy Godinne der lief-
den / waerom hebt gy onser beyder herten
also t' samen verbonden en onse liefde soo
liebestigt / daer gy wel hebt geweten dat
onse vzeugt niet langer dueren en soude: O
gy Fortuyne / ten regten mag men u blint
noemen / aengesien ghy niet aen en siet /
wien gy verheft of vernedert / of hoe lief en
waert de personen malckanderen hebben /
maer volgt uwen heer en natuere / gy had
my so 't scheen ter hoogster geluksaligheyt
gebracht / ende gestelt op 't opperste uws
taets / maer gy ongestadige / niet lange
hebt gy my de victorie laten behouden /
maer wozyt my in 't nederste der Hellen:
och Bresida / Bresida. Dat geseyt hebben-
de legaf hem wederom de spraeke ende 't
herte / so dat hy sag als oft hy doot hadde
getweest / maer Pandzo siende noch een
weniglyg bevroerens in hem / heeft hem stil
laten liggen / en na dat hy met eenen zwa-
ren sacht wederom tot hem selven geko-
men was / heeft Pandzo hem mette hant
genomen / ende aldus gesproken: Lieffte
ende beste vrient Troplus / waerom quelt
gy u dus seer om een vrouws persoon ende
vzengt u selven om 't leven? Zijt gy niet
een Ridder ende een man? Is 't sake dan dat
gy aldus ontfelt zyt om 't vertrecke uwer
lieffte / hoe veel te zwaerder sal 't mijn uigt
ballen / zijnde een teere Dochter / ende die
noch van natuere en kleynhertig zyn? daer-
om liebe Troplus / aengesien het also we-
sen moet / toont dat gy niet gebonden zyt
noch aen de Liefde noch aen de Fortuyne /

maer dat ghy u selfs Meester ende Heer
zyt: En so gy u sonder vrouw niet en kunt
onthouden / liefst een ander / want daer is
geen so schoone / rijcke / noch edele Dagter
binnen Troyen niet (die 'er nochtans veel
in getal zyn) die u liefde weygeren noch
verachten sal / en also meugt gy de booz-
gaende dooz de nieuwe liefde vergeten.
Och! Pandzo mijn goede vrient / seyde
Troplus / hoe lichten sake ist den gesonden
den krancke te troosten / en wel gefont he-
nen te gaen / sekerlych waert saecke dat gy
alfoo beintert wert als ick doe / gy en soud
mijn verlies so kleyn niet achten / en my
raden so ligtelyk een ander te kiesfen: sount
ick mijn lieffte Bresida soo ongetrou we-
sen / dat ik haer ter stont uytter herten sou-
den stellen en een ander verkiefen / daer sy
niet met haren dank van my wijcht / ende
wel weet dattet haer so zwaer valt als my.
So hadde zy wel groote redenen ober mij-
ne lichtverdigheyt en ongestadigheyt te
klagen / en my dooz een vals ende ontrou
Mahnnaer te houden: Och neen lieber dyp-
sentmael de doot te sterben / dan haer te
verlaten oft een ander te verkiefen. Wen-
gesien seyde Pandzo / dat gy haer niet ver-
laten / of een ander verkiefen en wilt /
waerom verlaet ghy u met haer niet / en
gaet niet haer in een ander Lant? dit sal
u immers lichter om te doen wesen / als d'
ontschakinge van Helena die u Broeders
Paris uyt Grieken haerde.

O liebe Pandzo / antwoorde Troplus /
ick bentreck wel dat mijn quellinge / ende
verdriet u ter herten gaet / en dat gy daer-
om my desen raet geeft / maer bedenkt gy
niet / dat daer uyt twee groote Daden vol-
gen soudent? eerst dat ick mijn Vaders be-
vel ober-treden soude / ende hem meyn-
edig soude maken: Ten anderen / dat mijn
liefs goede naem ende same daer dooz ber-
minderen soude / ende haer daer dooz ecr-
wige schande soude doen behalen? dat doe
ick

ick oock niet / want haer eenige sozghu-
dighent staet nergens meer toe / als oock
de selve geheel ende ongeschent te behou-
den / daerom is veel liever in eentwige Mi-
serie en ellende wil leuen / dan haer tegen
haren dank wegh te boeren / ende een quaet
geruchte ober haer te brengen. Soo sal ick
dau / seyde Pandzo / by mijn Dicht Bresi-
da gaen / ende vagen hoedanig haer vooz-
nemen is / daer-en-tusschen hebt moedt en
rouwagie / op dat u vrienden niet en spre-
ren d'oorfakentwer quellung / t welck Trop-
lus hem beloofde. Also is Pandzo gegaren
ten hupse van zijn Dicht Bresida / detwelc-
ke hy in haer kamer alleen vout / maken-
de alsiucken misbaet / datse half sameloos
schen te wesen / ende seyde tegen haer sel-
uen wel lypde: Ogh ongeluckige Bresi-
da / waer is nu al u vzeught ende soiaes? Wat
helpt mi nu dat ik bemint worde van den
vzooftsten en beleefften Ridder van Cro-
pen / dewyl het ongeluck / nijdhich ober dese
Gersaentheit ende Gendrachtigheyt / wil
ende bereyscht dat wy schepden: Ogh lief-
ste Tropius / mijns herten troost en toe-
vlucht / waer zyt gy / dat gy niet en ziet
sterben om uweit wille / die u boben haer
seluen bemint? mijn hert kan't bedenken
des schepdens niet langer verdragen / dies
bid ick u Tropius spant uwen booge / ende
doorzchies mi niet u bittere pylen / die mi
nu deel aengenamer sullen zijn / als Cupi-
doos schichten / welke oorfaeck zijn van
mijn quellagie / want langer te leuen is
mi verdziet. Pandzo konde dit gekern
van zijn Dichte niet langer verdragen /
maer seyde: Hetste Dichte / en zyt dus
mismoebigh niet / om een sake die noch niet
zen eynde is / want al is't dat gy by uwen
Vader gaet / gy meugt noch weder om kee-
ren / en in't besit uwer vzeughde blijven /
Tropius is de geene niet die u verlaten sal /
of een ander verliessen / want om zyn pran-
gende liefde / trechtigh ben ick tot u geko-

men om u te herbuldigen: maer na ick't
aen uwe zyde gefelt zie / so sal hy wepnigh
vertroosting van u genieten / die egter zyn
bedroefde geest wel nobigh was: daerom
dunlt mi best dat hy by u home / en mal-
kander moedt geeft / en sal hem sulks gaen
seggen: ende alsoo is Pandzo weder tot
Tropius gekert / dien hy seyde't geen hy
gesien en gehoozt had / en begerde dat hy
zijn Dicht sou gaen troosten / en wederom
troost ontfangen / doende dat best is / ma-
kende van de noot een deught. Soo is dan
Tropius na zyn gewoonte's avonds by
Bresida gegaen / en met haer alleen zijnde
zynse na veele klagegh-redenen t' samen ter-
rust gegaen / en namen een lief de-bindent
afscheyt van malkander. Als nu de nacht
obet was / en den dagetaet haer den eydt
stelde om te schepden / so is hun inerte op
miculos beyde vernient / want alsoo zy
malkander omhelsden om't woort adieu
te spreken / soo is Bresi-
da van rouw tussen
Tropius armen neer gesonken / als of zy
doort had geweest / doen sprak hy met we-
nende oogen en een gebroken stem: O Cu-
pido / die men noemt God der liefde / maer
eer een tyran zyt / is dit den loon die gy u
trouwv onderdanen doet? Gy bedrieghken
statteerder / gebedende hypocrijt / en ber-
leuder der jonge Jeugt / ick wensch u woort
u loon / dat d' aerde solijte en u laet sinken in
den afgront by Lucifer / t welck u beter
passen sel / als den Daem van een Godt
der Liefden te dragen. Ende alsoo hy op
Bresida sagh / en geen bevroeringe in haer
getwaer wert / heeft hy zyn zwoert uyt-ge-
trocken om hem seluen't leuen daer mede
te nemen / en stellende't gebest tegen de
aerde en de punt om hoogh / om daer in te
hallen / sprack hy aldus: Als't dat Cu-
pido mi meymt in't leuen te houden / om
mi dupsent doden aen te doen / so en sal hy
echter ober mi niet triumpheren / maer
dit zwoert (en onse hepder tegenwoordig-
heyt)

heyt) sal getuygenisse geben van onse op-
rechte liefde. Daerom ghy Goden ont-
singt dit mijn Lichaem tot een sacrifice /
en gunt mijn Lichaem dattet met het haer
in een graf magh liggen / en mijn Ziele by
de haer magh rusten / want ick ontweerdig
ben langer te leven / dewijl zy my vooz ge-
gaen is. **Och lieffte!** waerom ben ik niet
vooz u gestorven? **Of** en heb niet gedocht
om te gelijk ons leven te eyndigen? **So** en
soude ick dit verdriet alleen niet dragen /
en souden niet bzeugde t' samen een Logijs
in-genomen hebben. **Adieu** doorluchtigh
Croyen: **Adieu** Dader en Moeder / **adieu**
Dector en alle mijn Broeders / **Ec.** Ende
also hy mepnde nog pets te seggen / quam
Bresida weder tot haer selven / ende seyde:
Och Croylus mijn lieffte Drient! als ick
overlegge onse beyder liefde / ende so van
malkander te moeten scheidten / so dunckt
my het herte te scheuren. **En** alsoo sy ver-
der wilde spreken / wert sy het zweert ge-
waert / ende vzaegde Croylum waerom hy
't selve alsoo bloot vooz hem had. **Croylus**
antwoorde haer / lieffte Driendinne / so gy
een half quartier uers vertoest haddet met
spreken / so soude dit zweert mijn Lichaem
vooz-voozt hebben / want ick wist niet an-
ders of gy waert doot / en sou u ter plaets
daer gy waert straks gevolgt hebben / het
welck de Goden niet hebben willen gedo-
gen: maer wat sal my 't leven baten / de-
wijl gy van my scheidten moet? **Want** al
mijn leven (sonder uwe presentie) sal my
en geduyvigh sterben zijn.

Bresida met verwonderinge dese reden
hoorende / seyde hem: **Heer** Ridder / soud
gy wel soo secht zijn van u selven ket aen te
doen / om dese veranderingh der Fortuyn?
en laet sulcke gedachten in u niet komen:
want geen dingen in eenre stant en blijven /
en schoon het ons nu tegen gaet / ick hoop
nochtans / dat wy Victorius sullen blij-
ven / en haer verwinnen / want my komt

in den sin / waer door ick weder hiet sal
mogen keeren / de saek is dese: mijn Dader
mepnt dat ik hier veragt en verstoten ben /
om dies wille dat hy hem by de Griecken
onthout / maer als hy van my verstaen sal
dat ick meer in esfine ben als opt van mijn
leef-dage / soo sal ick hem voozts beraden
my wederom te laten keeren in onse wo-
ningen / om die met alle onse goeden te be-
hoeden vooz confiscatie: ende alsoo hy van
naturen goetgierigh is / soo sal hy my son-
der twyffel wederom laten keeren / en sul-
len als dan in vrede en ruste t' samen leven.
Mijn Bzontwe / seyde Croylus / hoewel
my uw woorden wat vertroosten / so vrees
ick nochtans / dat ghy niet wederom sult
keeren / want u Dader u by hem hebbe-
nde / sal u Persoon meer agten / als het geen hy
hier in de Stad heeft / ofte hy sal u ten hou-
welijck geben aen een van de Griecke Bo-
sten ofte Heeren / alsoo dat ghy niet en sult
konnen wederom keeren / maer indeten
blijben tegen uwen dank: daerom indien t'
u goet dunckt soo volgt mijnen raet / soo
blijben wy beyde in vzeugden / ende wyt
pertijckel van gescheppen te worden. **Bresi-**
da vzaegde hem / hoedanigh zijn advijs
was. **Croylus** antwoorde haer / laet ons
beyde wyt de Stad trecken ter plaetsen daer
wy al ons leven lank in vzeugde t' samen
mogen leven / en verborngen blijven tot dat
dese Oorloge een eynde heeft. **Och lieffte**
Croylus / ik en hebbe niet te twyffelen aen
uwe groote liefde t' mywaerts / want ick
de selve genoegh bespeurt ende gemerckt
hebbe / ende weet ook wel dat dese bogeer-
te wyt oprechte liefde komt: maer sulcks
doende / soude wy groot quaet doen / want
ten eersten soud ghy uwen Dader met alle
u Drienden ende Raets-Heeren tot schande
maken / niet konnende hun beloften vol-
brenghen / en soude hun nu verlaten in den
meesten noot / daer sy nogtans hun meeste
betrouwen naest Drector op u gesit heb-
ben /

ben / soo dat gy eeuwighe schande en oneere daer dooz behalen soud / als ik ook van gelijken (gelijk gy wel kunt bedenken) eeuwighe blamatie en schande : daerom mijn wederleeste / en laet ons geen oozsake wesen van ons beyde oneere en eeuwiggh verderf / maer met voorszichtigheyt te werck gaen / want ik belode u binnen tien dagen hier weder te wesen / ende dan en sal onse vzeugt maer te meerder wesen / want overbloedighheyt vzeugt walging / en spaersaemheyt lust en behagen. Croplus hoorrende de wijsse redenen zijner liefste B्रेसida / was eenigsmits daer dooz vertroost en seide: Medezouwe / tien dagen is een kleynen tijd voor de gene die sonder verlangen leven / maer my die elck ure een maent / en elcken dag een jaer dunkt te wesen / als ick in u tegenwoozdigheyt niet en ben / sullen dese tien dagen tien jaren dinken te wesen / en waer ick noch van u wederkomst versekert: maer ik duchte / ik duchte. Hoe Croplus mijn uytverhooren 't schijnt dat gy mijn seggen niet en betrou / daer gy nochtans wel meugt versekert zijn / dat de liefde of onderdanighepdt mijns Vaders / my van u niet houden en sullen / want indien een ure mijns derbens u verdzietelijck is / denkt niet of het is my noch pijnlijcker; maer wie sou denken dat sulchen vroomen Ridder in de wapenen / niet en soude met patientie konnen verdzagen / de absentie zijns liefs / den tijt van tien dagen / die wel kan verdzagen de slagen der vroomste Ridders; hierom mijn liefste / en hebt geen mis-vertrouwen / en doet my niet sterben dooz 't verdziet 't welck ick u sie lijden / want ick versekert u dat den tienden dagh niet voor by sal wesen / ofte gy sult my niet alsulke blijdtschap ende vzeugde welckom heten / als ik nu met bedroef der herten aen u adieu en afscheyt neme. Dit geseyt hebbende / hebbense malkanderen vziendelijck (hoetwel met veel tranen) gekust / soo datse

malkanders tranen (die overbloedighlijck over hun wangen liepen) in 't Lijf droncken / verwaggende altydt de komste van Diomedes / om de schone B्रेसida te halen.

Hoe Diomedes B्रेसida quam halen / en op haer verliest was / en Oorlof die Troylus en B्रेसida aen malkanderen namen.

Het XXIV. Capituel.

Des anderendaegs en heeft Diomedes niet lang vertoest / maer so haest de Son op was / is hy na Tropen getrocken / om de schone B्रेसida te halen / en by haer Vader Calcas te vzengen / en binnen Tropen gekomen zijnde / is srackis na Coningij Pyramus gegaen / begerende dat men hem B्रेसida leveren soude. Pyramus zijn begeerte verstaende / heeft B्रेसida voor hem ontboden en gebzaegt / of sy bereept was om met desen Griecksen Heer te gaen? Waer op B्रेसida antwoorde: genadige Heer Koninck / dewijl mijn Vader my by hem begeert / en uto Majestept de Grieckse Gefanten my belooft heeft te leveren / detwelck ik van naturen de meeste gehoozsaemheyt (naest de Goden) schuldigh ben / soo ben ik gewillig om u gebod te volvzengen. De Koningh verstaen hebbende de wijsse antwoort van B्रेसida / was 'er van verwondert / en heeft Croplus zijn Sone met eenige andere Edelen bebolen haer tot buypen de Stadt te geleypden; dus nam B्रेसida met grote eerbiedighheyt haer afscheyt van Coninghen Coninginne / nebens de Dochters en Jonk-vrouwen: En Diomedes / Croplus nebens den zwier die haer verselden buypen de Stads poortten gekomen zijnde / is Croplus en B्रेसida wat ter zijden getreden / doende wederzijds versekeringh van trouwe / waer op Croplus een hencksel aen B्रेसida verseepte tot een dierbaer onderpant. B्रेसida 't hencksel aenbeerdende met een vziendelijck gelaet / heeft hem belooft so 't sterckts moege

mogelijck waer / eer tien dagen gepasseert
waren weder by haer levens schat te zijn.
Ondertussen haer lief de hoop recomman-
derende vzoelijck van geest te zijn / so sou sy
mede vzeugblygh van herten wesen. Dit
geseyt hebbende / gaven sy wederzijds met
bekleemde herten een lief de-kus tot adieu.
Also is Biesida met Diomedes gerepft
na het Griecken Leger / en Troilus we-
der na zijn Daders Hof / gaende in zijn
Kamer / heeft hy zynen trouwen Vriendt
Pandzo by hem doen komen / en hem hant
bender beslypt te kennen gegeven / maer
ik vzeve dat sy haer belosten niet sal kunnen
volbrungen. Pandzo seyde: mijn Heer de
Vrouwen zijn listig om eenige saken diese
vooz hebben upt te voeren / daer en twijf-
felt niet aen haer belofte: en om u de tien
dagen te behoorten / soo laet ons gaen op u
Daders Hof buyten de Stad / alwaer het
jonck geselschap u de tijd te beter sal doen
passeren / 't welk hy dede / nemende alleen
zijn Raetsman met hem; dog de geneug-
te van andere Heeren en Jonck-vrouwen
en kon hem niet vermaecken / maer zyn
meeste vzeught was met Pandzo van zyn
Biesida te kouten / en aldus passeerde hy
den tijd. Biesida heeft dickwils na hem
ende de Stadt omgesien / en bedrukt geseyt:
adieu Troyen / adieu Priael van wellust /
adieu Luschhof der schone Mars en Vrou-
wen / adieu wel bemerde en bewoonde
plaetse / in welck ick nu verlate mijn liefste
Troilus / peerle der Ridders en oprechte
Minnaers / de Goden sullen u bewaren
en u byanden tot schande maken: daerom
sey sy tot Diomedes (die nevens haer ree)
gy en al de Grieckse Vozsten zyt qualijck
beraden / dat gy alleenlijck om eene Vrouwe
upt so bezre Landen komt / om dese Stad
en Inwoonders te verdoerven / 't welke de
Goden niet gheungen sullen / maer sullen
die beschermen / ende haer byanden ver-
woesten en verdestrueren / en mijn Vader

is niet wel bedacht hem te houden by de
byanden zynen in-geboorne kinderen / so
dat ick hoope hem te bezpanten dat hy we-
derom sal keeren in zyne Possessie en Erf-
goederen. Diomedes (die alreede dooz ha-
re schoonhepdt in 't herte geraecht was)
hoorende hare redenen en leffijche stemme /
wriet noch meer in haer lief de ontfleken /
en seyde tot haer: Medvrouwe weest niet
ontfielt ober 't verlaten der Stadt / in de
welcke hun onthouden de verbloeckte Troo-
vers der Vrouwen ende heylige Tempels
der Goden / (welcke ons tot hunne straffe
hier gesonden hebben) maer verblijf u / dat
gy dooz de voozsichtighepdt uwes Daders
verloft en bezijdt zyt van de achstaende
plagen / die hem boven 't hooft hangen / en
al is 't dat gy daer wat goets verlaet van
Huyfen / Lant ende Erven / laet u dat oock
niet verdrieten / want u Vader en uyt sal
van de Ghelecke Heeren wederom meer
gegunt worden ende meer eere geschieden
en bewesen worden / als u lieden binnen
Troyen oopt geschiet is: want dooz den
wijzen raet uwes Daders / als oock dooz de
grootte schoonighepdt die ick in u spreke en
bemercke / sal u geluck en voozspoet toe-
komen / soo dat de Edelste hem gelickigh
sullen houden u eenige aengenatne dienste
te mogen doen daer dooz gy uwen Troi-
lus (soo gy hem noemt) wel sult vergeten /
want 'er meer beleefshep en vromighepdt
by de Griecken als by de Tropanen is:
ende op dat gy niet en denckt dat het seg-
gen goet koop is / en dickwils groot onder-
shepdt tussen 't seggen en 't doen is / so bid
ick u / my van nu aen vooz uwen Ridder
ende oostmoedigen Dienaer aen te nemen /
ende so gy my sulks gunt / sal ick bewijfen
wat onder shepdt in alles noch is tusschen
de Gheken en de Tropanen.

Biesida ober dese redenen van Diome-
des half gestoort en beschaemt wesende /
heeft begreert dat hy haer geen quaet meer

seggen soude/ noch van de Stad / noch van
de Inwoonders / want seyde sy: so gy de
Tropanen wilt beschuldigen als Vrouwen-
klobers / so moet gy eerst bedencken
wat de uwe zijn / ende of alle dit quaet niet
door de uwe gekomen is: Ende aldus te
saem houtende / zijns in 't Leger gekomen/
alwaer sy minnelijck en vriendelijck van
al de Ghelecke Coningen en Vorsten ont-
haelt en ontfangen wert / principelijck
van Calcas haren Vader / dewelcke wel
bly was zijn Dochter by hem te hebben.
Ende alsoo sy in huuder aller tegenwoor-
digheyt was / so hebben sy haer gebragt
na den stant en gelegentheit der Stad / op
't welke sy so ordentelijck wist te antwoor-
den / datse al verwondert waren van haer
verstant en kloeksinighet / en principa-
lijck haren leptsman Diomedes / de welke
hem booz liet staen / dat hy een Engels-
stem hoorde / en konde zijn oogen van haer
niet af wenden / daer door hy te meer hem
selven quetste / meynende door haer gesigt
laeffenis te krijgen / also dat na zijn Cente
gegaen is / meynende wat te rusten / maer
also hy hem alleen vont / wert hy denken-
de op de schoone Bzefida / en seyde tot hem
selven: o Diomedes / Diomedes / ist wel
te gelooven dat gy so onsterck getworden
zijt / van niet te konnen wederstaen het
gesichte van eene schoone sange Vrouw:
maer u daer van laet verwinnen / als of
gy geen kracht in u had? waer zijn dan
mijn wromigheden gebleven? door de wel-
ke ick soo veel wrome Ridders t' onder ge-
bracht hebbe / ende mijn sterckte heb doen
gevoelen? ist wil dan in tijds dese Vrou-
wen gedachten van my werpen / want 't
nu geen tijt is hem met de liefde te bekom-
meen: maer wat seg ick? sou ik ook wel
so slecht wesen / van te verwerpen die my
de Goden sehijnen toe-geschikt te hebben /
en weerdigh is bemint te worden van de
meeste Potentact der werelt? dat sy bezre:

ick sal haer beminnen al mijn leben / daer
kome van dat wil. Ick ben dog de eerste
niet die door de liefde der Vrouwen ver-
wonen is. Aldus lagh Diomedes fanta-
serende / doch zijn lesie beslupt was / zyn
verhooren lief Bzefida zijn leben langh te
beminnen. Bzefida by haer Vader alleen
zijnde / heeft aldus gesproken: liefste Va-
der / ick heb my niet genoegh konnen ver-
wonderen ober ulwdaet / dat gy die soo be-
mint waert binnen Tropen van den kro-
ning en 't gantse Hof / 't selve hebt verlaten
en als een oberloper u onthoudt by de Vy-
anden uwer beste Vrienden ende Wagen /
die sy so soecken om te brengen en te verde-
strueren: al 't water der zee sal de schant-
bleek van ons geslaechte niet konnen af-
wassen: meynit gy oock dat de Ghelecken
u eenig gelobe sullen geben en op u ver-
trouwen: Oh neen! want sy sullen den-
ken / aengesien gy u eygen Coning / Stad
en Natie niet getrou geweest hebt / dat gy
hun veel min getrou sult wesen: daerom
beminde Vader / laet ons weer in de Stad
keren / al waer wy geboren zijn / en mer de
Inwoonders en Vorgers verwachten
het gene de Goden ober ons berodineert
hebben / en also mogen wy dese begonnen
schande ontkomen / die ons ander sintz en
ons geslaechte tot eenwig verwijt sal zijn.
Calcas verstaen hebbende de redenen van
zijn Dochter / heeft haer geantwoordt:
Bzefida mijn Dochter / gy spreect als die
na erre en goede naem tracht / daer in ick
u grotelijck prijse: doch als gy d' oorsacke
verstaen sult hebben / waerom ick niet we-
der binnen Tropen gekeert ben / so sult gy
also niet spreken / noch mijn daedt mispry-
sen: en ist vertrouw dat 'er niemant bin-
nen Tropen is / of hy sou my hier in vol-
gen / verstaen hebbende 't gene my geopen-
baert is: Gy moet weten dat ik repende
van Tropen door 't bebel des konincks
Pyramus na den Tempel van Apollo in
Del

Delphos / om te vernemen de yschomste
deser Oorlog / aldaer versont van Apollo
dat de Stadt (na lange belegering) soude
vallen in handen van de Grieken / en datse
die verbranden / en alle Inwoonders met
den zweerde ombringen souden: ende dit
is d' eenige oorfaeck dat ik daer niet weder
en heb willen keren / en u van daer ontbo-
den heb / op dat u sulken ongeluck niet en
sou over-komen: Ende ick en ben alhier
onder de Grieken / niet in miinder / maer
in meerder estinie als by de Koningh Bri-
mus en de zijne: daerom mijn Dochter /
blijft en leeft by my in rusten ende vzeugh-
den; want het is ons beter by goe vzeem-
de te woonen ende begeert te wesen / dan
met onse Vrienden verslagen en vermoort
te worden. Hesiada d' antwoorde haeres
Vaders verstaen hebbende: is sy wat be-
ter te vreden geweest / maer niet wel ge-
moed om 't ongeluck dat Tropan en alle 't
Volck over-komen soude / en principelijck
om datse by haren Troplius niet mogt ke-
ren en haer belofte volbringen / versleert
zijnde dat hy haer grootelijcks blameeren
soude / of dooz ongenugte sterben / daerom
sy van alle den nacht niet wel en konde
slapen / maer vbracht dien meest over met
klagen en met wrenen / waer van haere
schoone wangen 's anderendaegs wel ge-
tuygenisse gaben / overloopen zijnde met
tranen: maer had sy dien nacht niet wel
gerust dooz 't bedenken voorsz. so had Dio-
medes ter ander zijden oock om harent wil-
le niet gerust / want sinozgens vzeogh op-
gestaen zijnde / is hy gaen wandelen om-
trent de Tent van Caleas / tot dat hy ge-
merkt heeft dat Hesiada gekleet was / en
by haer komende heeft hyse vriendelijcken
gegroet / en gebraegt de oorfaeke haers wee-
nens. Hesiada heeft hem geseyt: Heer
Diomedes d' oorfaeke mijns verzoets is /
het aenstaende ongeluck ober d' edele Stad
van Tropan / en de vrome Inwoonders /

26
booz-seyt by den Godt Apollo aen mijn
Vader en andere: Het welcke my so seer ter
herten gaet / dat ick wel wilde dat my de
Goden terstont van deser werelt haedden /
op dat ick niet aensaghe den onder-gangh
en 't verderf van de plaetse mijner gebooz-
te en Vrienden. O Tropan / hoe hebt ghy
sulks aen de Goden verdient? en ghy
Grieken hoe kout ghy in u herte gebinden
al sulken heerlijcken Stadt te willen ver-
desirueeren / met so veel onnossel Volk / die
hunde saken der Overhept niet verstaen?
Diomedes horende zijne lieffte alsoo kla-
gen ober de Stadt van Tropan ende bur-
gers / heeft haer getroost met de beste en
soetste woorden die hy geleert had / seggen-
de: Mevrouw waerom wilt ghy u dus
quellen in een saeke die geschieden moet / en
van de Goden verordent is? kan van hun
perts quaets komen ofte geordineert wo-
den / meynt gy niet dat 't misbruyck van Pa-
tris een groote oorfaeke sy van dese geord-
neerde straffe en kastijdinge? Daerom
schoone Jonck-vrouw en quest u met dese
sake niet / en sielt die uyt u hert en gemoet /
en laet de Goden gewerden / want de
Tropanen zijn doch so veel als offe in onse
handen waren / en sullen niet ontkomen /
want ons booz-nemen is van hier niet te
trecken / boozde Stadt in rode kolen staet /
en de boosdaders al om-gebragt zijn / die
dog on-edel van naturen en by de Grieken
niet te achten zijn / 't welck meest sraep en
wijs Volk is / onder dewelcke vele zijn die
hun gelukkig souden houden / soo sy hun
mochten noemen u ootmoedige Dienaer:
ja / so ick uwe gratie mogt verwerven / sou
ick my geluckiger achten als of ik een Kro-
ning van heel Grieken waer. Hesiada
antwoorde; Mijn Heer / na dat gy alrede
de Tropanen ter doot veroordeelt hebt / so
is dat nog niet genoeg / maer gy misbruyft
huy in haer absentie / en prijst u eggen Na-
tie / 't welck my dunckt niet wel-boegende
te

te wesen: Ick beken dat de Griecken wel
geconditioneerde Naimen zijn / maer de
Tropanen zijn niet min. Dat gy my van
liefde spreect / dat ick dus bedrukt ben /
dunkt my ook dat gy ongelijk hebt / want
mijn booz-nemen is de liefde niet te vol-
bzengen / maer in mijn eenigheyt te blij-
ben; want noch Gieck of Tropanen my in
sulks verheugen mag. Ionkvrouw / seyde
Diomedes: 't ware my uyt groent myns
herten leet / dat ick u dooz mijne redenen
veel verdriet aen doen soude / dan so eenig
medelijden in u is / blode ick u my met uwe
vriendelijke oogen in barmhertigheyt aen
te sien / en my niet te verwerpen dooz on-
kennisse / want neffens dat mijn Hert u
uyt-verhoren heeft in oprechte liefde / so
ben ick oock van de beste af-komste van
heel Griecken / en Edelder als yemant in
Tropen: Want mijn af-komste is van
de koninklijke stam van Calchonia / van
den Goden herkomen: Hierom bid ick u /
my niet te verachten / noch mijn liefde te
verwerpen / want soo gy geen medelijden
met my hebt / sal ick het treurende bester-
ben. Bysida antwoorde hem: Heer Dio-
medes / 't en is van heden of gister niet dat
ick verstaen hebbe u af-komst en Edel ge-
slachte / maer van ober eenige Jaren / en
daerom ben ick verwondert dat gy u selfs
soo kleyn-eert / om u hert te stellen op een
vreemde Dochter van veel lager af-kom-
ste / en uyt haer Possessie zijnde: u soude
beter gelijken een konink's Dochter van
hoger af-komst / hoewel ick uwe goether-
tigheyt te my-waerts niet en verachte /
als gy in eeren meent 't gene gy segt: doch
't en is nu geen tijt van minnen / maer van
weenen en klagen. Diomedes seyde / gy
hebt geen reden om te klagen / maer om u
groot-lijks te beeblijden / dat gy de straffe
onthomen zijt / en de Goden u hebben ge-
spaect: Hierom mijn alderlieffte gunt my
u liefde / want het nu den bequamen tijt

is / op dat onse liefde in dese lente-tijdt uyt
onse beeder herten mag voort-komen / en
ons 't samen mogen verheugen / gelijk het
kruyt der aerde / 't gebierte des helts / en
het soet queld plum-gedierde / ober de
aensaende lieflijke tijt. Bysida antwoor-
de; Heer Diomedes / verheyt eerst die
Victorie / en siet wat de Fortuyne geden
sal / want also sprongestadig is / soo is op
haer schoon Semblant niet te houwen / en
als dan sullen misshien uwe woorden en
gelaet my beter behagen / want die wat
u leuws wil aenbangen / moet op geles-
gentheyt van tijdt en plaets acht geben.
Doch dit begeer ick wel dat gy weet / dat
ick mijn hert op niemant anders stellen sal
en deugt gunnen die my lief heeft / hier
mede zijt te vreden. Diomedes ober dese
woorden verblijt zijnde / heeft een vrien-
delijk af-scheyt van haer genomen / en is
na zijn tente gekeert / latende Bysida in
dverse gepeynsen / soo om de liefde van
Troplus / by detwelke sy niet komen kon /
als om dese nieuwe liefde van Diomedes /
van detwelke sy sterck vervolgt wierdt /
want also 't bestiant noch duerde / so quam
hy twee of dyle-mael 's daegs by Bysida /
om haer alle genengte aen te doen / Trop-
lum te doen vergeten / ende haer hert en
liefde tot hem te trecken / het welk hy soo
wel wist te doen met schoone woorden / dat
sy Troplus geheel uyt haer hert en desen
daer in-sielde / en schonk hem het kostelijck
hengsel / het welk Troplus haer gefchon-
ken hadde / om zijnder te gedencken. Be-
merkt hier gy Jongelingen de groote on-
gestadigheyt der Vrouwen / sy dit dooz 't
scheyden van Troplus scheen van liefde
in zijn armen te willen sterben / is hem nu
so ongetrou / datse niet alleen haer belofte
niet en houd / maer oock in de tijdt van tien
dagen versept / vergeet en een ander kiest /
zijn meeste vpant zijnde: O groote licht-
beerdighepdt en ontrouw der Vrouwen!

Hoe veel zijnder hedendaeghs noch haers
gelijck / daer door veel Jongelingen haer
leven miserabelijck eynden / wy sullen dese
ontroutwe Bessida met haer uelue min-
naer laten in vzeughar leven / en heren ons
tot den b. doef den Troplum / die zijn on-
troutwe Bessida te vergeefs op wacht.

Hoe Troylus droomde van zijn

Bessida verlaten te wesen / en hem selven wilde om-
brengen / en hoe hy van Pandro en zijn Vrienden
getrooft wert.

Het XXV. Capittel.

Alfo nu Troplius met Pandro in zijn
Vaders hof staende / een mijsl buyten
de stad (gedurende 't besiant) gerepft
was / om de thien dagen van zijn Lief ge-
stipuleert ober te brengen / so is hy op den
lesien dagh wederom na de Stad gerepft /
berhopende dat zijn Lief dien dagh tot aen-
den aboundt niet sou laten passeren / of sy
sou wel hy hem wesen / maer den aboundt
quam / en Bessida bleef achter / dies glngh
Troplius met doef heyde in zijn kamer /
alwaer hy jammerlijck begon te klagen /
brefende hoor belet in haer weder-keren:
En over-legendende by hem selven nu 't een
dan d' ander gedacht bereckling / is hy ten
lesien in slaep gevallen / en droomde een
zwaere hert-zingende droom. Ende
s morgens so haest het dagh was heest hy
Pandro by hem ontboden / den welken hy
(met hem alleen zijnde) zijnen droom niet
grooter misnoedighend verklaert heeft /
legendende: Och liebe Dient Pandro / wat
sal mijns geworden / wat sal ick maken?
want ick ben nu versekert / dat Bessida
niet wederom keeren en sal / en een ander
verhoren heeft in mijn plaetse / want 't is
my desen voorleden naecht in een visioen
geopenhaert / en my doecht dat mijn lieffe
Bessida onder een Eber lagh / en haer
sulcks niet en verdroot / maer aengnaem
en behaeglijck was / en dat den Eber haer

27
alle vziendelijck heyde en lief de betwees / het
welk niemant anders is als Diomedes /
de welk een Eber in zijn wapenen draegt /
als oock alle zijn Ouders gedaen hebben /
desen ende geenen anderen heeft my mijn
lief ontvoert / ende met zijne smeekende
woorden haer verlept / ende van my af ge-
trocken / en daerom en begere ick niet lan-
ger te leven / en bidde de Goden datse my
ter stont van hier wegh nemen / op dat mijn
verdriet niet mijn doodt een epude neme:
want hoe sou ick konnen in 't leven blijven
en sien en hooren dat utwe nicht mijn lief-
ste Bessida met een ander soude gaen / en
dat tot mijnen spijt? Och Bessida! Bessida!
hoe kont gy in u herte voor goet bin-
den / de groote ontroutwe die gy my nu be-
wijst? Is dit utwe belofte? Hebt gy u soo
haest laten behouten en uptter herten ge-
stelt / die gy sepdet meer als u selve te be-
minnen? Waer is nu u vziendelijck om-
helsen / u lieflijck gelact / u minnelijcke spra-
ke? Heb ick u ergens in misdaen / dat gy
my soo subijtelijck verlaet / ende een ander
verhoren hebt? Ende alsoo hy noch meer
meende te klagen / heest Pandro hem zijn
propoost gebroken ende tot hem gesept:
Mijn Heere en uptterste vrient / waerom
quelt gy u also om eenen droom / den wel-
ken niet meer te achten is als eenen wind
die daer heenen vliegt / meynt gy dat Bessida
so ongestadigh is / datse in so weynigh
tijts haer sinnen also verandert soude heb-
ben / datse u upt haer herte / en een ander
daer in soude gestelt hebben? Och neen /
dencht sulcks niet / maer al ist datse ten ge-
felden dage niet weder gekeert en is? dat
en is misshien haer schuilt niet / en sal u (hy
u zijnde) daer van contentement geben /
daerom en ontfelt u alsoo niet voor gy en
hebt sekerder bescheyt / als van een droom.
Og liebe Pandro sende Troplius / ick weet
dat u herte selve anders tuygt / als gy te-
gen my spreckt / maer gy segt sulcks al-
leen

leen om my te vertroosten ende my 't leven te verlengen / het welcke my mishaelijck is / maer had ick utwen raed gevolgt / ende haer ontfaecht / soo en soude sy soo vals en ontrouw niet gebonden hebben geweest / ende ick alsoo deerlijcken niet verlaten en bezraden zyn / daer dooz mijn hert in sulken verdriet leyt / dat de doot d'uyfent maer aengennamer is als 't leven : Daerom sal ick selve mijn verdriet en leven ten eynde maken. Dit seggende troecht hy een Mes upt / ende meende hem selven daer mede te steken / maer Dandzo dit siende is hem toegeschooten / en zijne hant vast houdende daer hy 't mes in had / septe hy hem : Och Troplus / mijn Heer / wat soud gy maken ? Wilt gy u selven nemen dat u de Goden gonne ? dat sy bezere / en soud u selven en utwe Edeleheyt veel te kort doen.

Troplus septe : laet my geworden / want 't leven verdriet my. Een lieve vrient septe Dandzo / soude ick daer by staen en sulcks niet beletten en u laten om-bzengen dooz u eygen handen ? dat en doe ick niet. Laet my geworden septe Troplus / of ick sal u selver eerst dooz-steken / en daer na my : En soo wijkt ras van my. Och Heere septe Dandzo / hebt een wernigh patientie / en hoort een woort vier of vyf van my utwen besten vrient / en dan ben ick bereyt met u te leven en te sterben. Segt dooz dan septe Troplus / laet horen / en alsoo half desperact ende krank sinnigh zijnde / heeft Dandzo met minlijckheyt 't mes upt zyn hant gekregen / en dat hebbende / heeft hy hem geseyt : Och Prince / stillt doch een wernigh utwen ongerusten moed en beroert herte / want ick u beter raden sal om ten eynde utwes Levens te komen / als dus katbiglijck sonder eere u te laten sterben : maer ick en hadde u noot toe-betrouwt 't geene ick nu aen u bemerket hebbe / dan wel eer ter contrarieren : want ick meende / soo gy my in eenigen noot gesien had / dat gy my daer upt verlost en u leven

booz 't mijne gewaegt soud hebben / ende niet gesocht en soud hebben my leet te doen / en om te bzengen / als ick mi gewaer bent geworden. Waer upt segt gy dit / vzaegde Troplus ? Om dat ghy nu stracks my ende u selven wildet om-bzengen met dit Mes / soo ick sulcks niet belettet 't selve met vziendtschap van u genomen hadde. Och Dandzo lieve vrient / septe Troplus / gy troet my dat ten besten handen ende vergelven / want dooz d' absentie mijns Liefs / en het Vlieden dat my verscheuen is / ben ick h'phaus buyten verstant en memorie / ende en weet niet wat ick gedaen hebbe. Wel septe Dandzo aengesien 't leven u verdriet / ende pijnlijck is om d' absentie van Bessida / en my dooz 't verdriet 't welck ick u sie liden / 't welck my oock een kruys in mijn herte is / soo en is 't niet nodigh dat wy ons selven om-bzengen / maer laet ons t' samen trecken op onse Vpanden / die 'er soo veel hier buyten de Stadt liggen / en om dese door wel vberigh zyn / en aldaer sullen wy sterben als vzoome Ridders / onse doot ook dier genoegh verhoopen / en alsoo prijs ende eer behalen / daer wy dus doende niet dan eenwigen smaet ende schande verkrijgen souden / want ick bereyt ben met u te leven en te sterben.

Troplus de redenen zijnes getrouwen vrients verstaende / heeft daer mede te vreden geweest / ende hem beloofst zijnen raedt te volgen : En aldus is Troplus met groote benaetheyde des herten en vol melancolien te bedde gaen liggen. Opephabus verstaende dat zyn Voeder sieck te bedde lag / is hy tetsfont na zyn Kamer gegaen / maer als hy aen de deure quam hoorde hy een geklag / dies hy stille bleef staen luyfsteeren / en hoorde dat Troplus tegen hem selven sprack : Och Bessida / Bessida / noyt Jonckman en is 't gebeurt 't geene gy my doet / hoe moogt gy u hebben / die daer nu buyten ligt in een Tente / onder 't volck van wape-

wapenen / horende t' aller ure t' geroep des
 alarins / t' gezicht der peerden / het ruis-
 sen der Zee / niet siende dan wolcken / wa-
 ter en t' platte lant? och liefste! hoe moogt
 gy blijde van herten zijn / als gy bedencht
 den angst en bedroeftheit des herten / den
 welcken gy wel versiert zyt (door uwre
 absentie) my te verselschappen? hoe moogt
 gy u daer in t' leger onser vbanden by een
 deel doode stinkende lichamen onthouden /
 die so delticuslyk en vrollyk alhier binnen
 dese sehoone Stadt plag te triumpheren /
 en als een Godinne te verschijnen by an-
 dere Jonk-vrouwen / en my also ongetrou-
 welijck verlaten in dese ellende ende grote
 tuiserte? so dat my de doode duffentinael
 aengenameer is als t' leven / dies roep ik
 waercke ober uwre Daat en ontronwe.
 Dpyphebus alle dese woorden gehoorzt
 hebbende / is binnen gegaen / hem gelaten-
 de als of hy niet verstaen oft gehoorzt en
 had / na dat hy hem vriendelijken gegroet
 had / seyde hy hem: Broeder Troplus / hoe
 zyt gy so zwaermoedig / wat oorsack oft
 reden hebt gy u te quellen oft te bedroeven /
 ick weet wel dat u onse vbanden noch de
 belegeringe also niet ter herten en gaet /
 dat gy u selven daer in so stout ontfstellen?
 war isset dan dat u quelt? kan ick t' of pe-
 want van u broeders remsdiëren? en hout
 het niet verhoorgen / of isset / een geringe
 sake / laet lopen ende en quelter u niet me-
 de / op dat dese siekte u niet belette in desen
 soeten Leuten-tijt (die alle bomen / landen
 hoben en kuyden herciert) onsen vpant
 te besoeken / zijnde t' verstant na om / maer
 laet ons naer onse gewoonte die aenbale-
 len / en te hemmen geben dat onse herten
 niet en verfloutwen / maer sterker ende lu-
 stiger worden. Og Dpyphebus mijn lief-
 ste Broeder / t' hert is goet / maer ik duchte
 dese siekte my dat beletten sal. Hoe seyde
 Dpyphebus / wilt gy niet mede te velde?
 gy die de eerste plag te zyn / ende u van uwre

vbanden deed ontfien / die door u vrybende
 door u kloerchhept als de Wasen die geboegt
 worden / en rupinte onder hun plag te ma-
 ken / dat waer jammer: daerom maecte
 eenen moet / en laet alle verdriet en quet-
 lingh baren / want morgen heeft Hector
 ons gedaghtbaert om upt te vallen en de
 vbanden te gaen besoeken. Troplus dit
 horende / heeft hem in zyn bedde op-geregt
 en seyde: liebe Broeder al is t' dat my dese
 siekte niepnt neder te houden / dat sal niet
 geschieden / want al mijn begieren is den
 vpant t' hooft te bieden / en sal hun bewij-
 sen dat wijnen pber om hun om te bren-
 gen niet vermindert maer vermeerderdt
 is. Dpyphebus wel verstaende wat hy
 daer mede niepnde / sey tot hem: doet also /
 hout ons geselschap en hout u kloerelijck
 tot morgen toe: en also is Dpyphebus van
 hem gegaen / seggende tot hem selven: och
 Troplus mijn liefste Broeder / war hebt
 gy sulks aen den Goden verdiert / datse u
 een Vyandinne toe-geslacht hebben van
 so klepnen staet / endie soluttel om u geest
 gy die een Konincks Sone zyt / broom en
 edel van geslachte / en stout in de wapenen /
 och mijn hert beklaget u ongelick: en dit
 sprak hy so luyde / dat t' zyn vader Konink
 Pyramus hoorde / dewelcke hem vragde
 wat hem deerde / ende waerom hy aldus
 klaegde? Dpyphebus antwoorde den ko-
 ning: Heer Vader / d' oorsake mijns kla-
 gens is om Troplus onsen Broeder die
 siek te bedde ligt / also ik heden upt zyn ey-
 gen woorden verstaen hebbe / door de lief-
 de van Desida Calvus dogter die hem be-
 geert / en (so t' schijnt aen zyn woorden) een
 ander verhooren heeft / om welke oorsack
 hy hem selven ter doot toe quelt / soo dat ik
 niet weet in wat manieren mien hem soude
 mogen te vreden stellen / hy en weet niet
 dat ik t' oft ymant wete / want ick heb al
 zijne redenen verstaen en gehoorzt / buyten
 de deure van zyn kanner staende / en als hy

zijne beslag-redenen holet ynt hadde / gink ik
binnen als of ik nergens van en wiste / en
bragde hem of hy moogen niet mede te
weil wilde / waer op hy antwoorde ja / en
dat hem de siechte dat niet beletten soude /
maer dat hy de handen soude doen geboe-
len liefde die hy hen toe-brag / waer uit
ik verstont / dat zijn boornemen was hem
so bezee onder de handen te begeben / ende
die soo te tracteren dat hy 'er niet lebende
van keeren en soude: hierom lieffte Vader
sielt eenige ordre dat hy geholpen wort /
en dat men hem desen fantasie uytet hoost
berdybe.

Coninck Pyramus was bedroeft ober
de siechte zijns Soons Tropli / ende beval
dat men van stonden aen hem alle de ge-
neuchte aen doen soude die men konde be-
denken / ende dat men een deel edele Jonck-
vrouwen by hem soude laten komen / om
hem dese liefde te doen vergeten / 't welck
ter stont volbracht wiert / soo dat by hem
quamen Helena / Cassandza en Paleyena
met andere schone Jonckvrouwen bedrij-
vende alderhande geneughte / om hem te
verquicken en te verheugen / d' eene met sin-
gen / d' ander met springen / de derde met
spelen / en elk een so als sy hem best meyn-
den te bermaken / ende terwyl sy dus vro-
lijck waren / is Cassandza by hem aen 't
bed gekomen / tot hem seggende: Och lieffte
Broeder Troplus / moeten wy u dus sien
quellen om de liefde van een Vrouw-Per-
soon / daer der so vele schoone binnen Tro-
pen zijn / die u liefde niet verachten en sou-
den / maer hen geluchig souden agten van
u beinint te wesen: daerom Troplus mijn
lieffte Broeder / dewyl my bekend is dat de-
se uwe siechte ende quellinge van Minnen
komt / ende sy u veragt die gy verhooren
hebt / ende om dewelcke gy aldus treurt / so
bid ick u een ander (nu weerdiger als sy)
te verliesen / of ten minsten haer uyt u hert
te stellen / en die soo luttel en min te achten

als sy u doet / en also sult gy u selbe een gro-
te geruythepdt en u Vader en Moeder (die
grotelijck ober uwe ziele bedroeft zijn) als
oock al u Broeders / en ons grote vruyt
aen doen. Troplus hoorende zijn Suster
Cassandza dus sprecken / wildt haer ont-
geben en loochenen / dat de liefde geen ooz-
sake zijner trancheypt en was / maer na-
tuurlijcke siechte / ende begerde aen haer /
dat sy daerom van sulcks zwijgen soude.
Och Broeder sepe Cassandza / waerom
wilt gy 't vooz my verbergen? Niemant
anders als Bysida Calcas Dochter / is 't
die u dit lijen en verdyet aen-doet / waer
ober ik te meer bedroeft ben / waer sy noch
van konincklijken stam als gy zijt / maer
sy die niet weyt is om te dienen / dat kan
ick niet vergeten. Troplus antwoorde:
Cassandza / u eygen wijsheyt heeft u dick-
wils doen salen / gelijck 't mi hier oock doet /
want waer 't alsoo als gy segt / meynt gy
dat my Bysida onthoert sou zijn? geen-
sints / al souder gants Tropen van ge-
waegt hebben / wat soude my meer gelet
hebben als Paris mijn Broeder / doen hy
Helena ontschaekte.

En of 't schoon so waer als gy segt / dat
dese Bysida (die gy dus veracht) dooz haer
schoonheyt my tot haer Liefde getrocken
had / dunckt u datiet soo een Engel niet en
meriteert? Ik segg ja / een meerder Per-
sonagie als ick / en gy moet weten dat de
kroon haer beter passen sou als u of uws
gelijck. Dat mogt wel wesen sep Cassan-
dza / maer sy is 'er niet van gekomen. So
gaet dan van hier (sepe Troplus) niet u
blameren / want al u beuselecey heeft niet
te beduyden. Alsoo is Cassandza met een
deel Jonck-vrouwen uyt zijn kamer ge-
gaen. En Troplus is metter tijdt weder
op de been geraecht / en heeft zijn verdyet
so op de Grieken gewooken / dat het der-
ben van zijn Lief hun duer gestaen heeft /
als gy hier na noch horen sult.

Hoe de Troyanen, 't Be-
stant uyt zynde, de Griecken befreeden hebben,
wesende den sevenden Strydt, in welke ve'e groo-
te Heeren zyn gebleven, en Dyecephus doen ter
tydt Diomedes Wapenen verkregh.

Het XXVI. Capittel.

Als nu 't bestant van deze maenden
ont was / so hebben die van de Stad
hun Dpandt niet lang laten rusten /
maer Hector heeft zijn Volk toe-gerust / en
dat in schaten gedept / ende oer yder een
Leptsman gestelt / om oidentlijck malkan-
der te volgen / Hector nam d' eerste / Dye-
cephus de tweede / Paris de derde / en so
voorts alle verbolgens.

Van de Grieckse zijde had Koning Me-
nelaus d' eerste schare / onder hem Diome-
des / de tweede Achilles / de derde Konink
Antippus / de vierde en voorts d' andere
na d' ordiantie van Agamemnon.

De scharen van aen beide zijden in ordi-
nantie staende / is Hector voor uyt gereden
met de zijne / die hem kilorckelijck volgden /
en den eersten die hy ontmoete / was Kon-
nick Philly / den welcken hy in 't aen-ko-
men soo stark dat hy van den Paerde doodt
ter aerden viel / het welck Konnick Antip-
pus verstaende / die zyn Mede was / is hy
Hector met geweld aen-gevallen / menen-
de zijns Gains doodt te woecken / maer de
daedt en was so goet niet / als wel was 't
herte ende gemoedt / want na dat hy tegen
Hector wat hoet gehouden hadt / soo heeft
het Hector ten lesten verzoeten / dat hy soo
lange tegen een Man doende was / ende
toornig wordende in hem selven / heeft hy
hem den eenen slag op den anderen gege-
ven / so dat hy hem ook sond om zijn Corn
geselschap te houden. Achilles verstaende
den doodt van dese twee Koningen / was
daer oer seer bedroeft / en vermaende de
Griecken daese de doodt van dese twee Ko-
ningen wreacken wilde / ende hem na vol-
gen souden / 't welck sy wel dapperlijck de-

den / want sy dreve de Tropanen tot hu
de Stadts-muyden toe / door dien Achilles
twee groote Heeren om-gebragt hadde / die
den Tropanen tot hulpe gekomen waren /
en om dat Hector seer in 't Wengestigt ge-
quetst was / maer alsoo Hector op de muere-
ren der Stadt sag Hectorba / Helena / en dat
hy met de Tropanen hadde moeten wij-
ken / riep hy zijn Volk toe / datse Couragie
souden hebben / en liever in den Strijgh bli-
ven wilden als met schande vlieden. Ende
door henen rijdende / ontmoet hy Konnick
Oheimon / Achilles zwager / den welcken
hy soo trefte / dat hy hem doodt ter aerden
wierp. Achilles dat siende / wert daer o-
ver seer toornigh / en reet op Hector met ge-
weld dat hy hem 't harnas door-stack / dog
en quetste hem niet / maer Hector is heur
toegeschoten / ende sloeg hem so dapperlijck /
dat hy zynen Helm in twee stucken / ende
wapenen van 't lijf sloeg / ende schide hem.
Achilles / Achilles / gesoecht hy alijt
't ontmoeten / maer op sult u verderf noch
binden. En eer Achilles konde aenwoor-
den / quam Dyecephus met een deel Rid-
ders / en scheidense van malkanderen / en
dede zyn beste om Achilles te verslaen /
maer Achilles had so goeden bystant / dat
hy hem niet misdoen konde / dog Dyecephus
sloeg so geweldelijck onder de Grie-
cken / dat hy 'er sonder ophouden meer dan
vijftig ombragt / en die met zyn volk op de
vlugt bragt : maer hun quamen te hulpe
Konnick Menelaus en Diomedes / met
een deel ver's volck / en van der Tropanen
zijde Konnick Menon en Polihamas / met
een deel gewapende Ridders / en daer ghifte
den strijt wederom alsoo aen als of hy eerst
begonnen hadde / so datter veel aen beide
zijden bleven / en Diomedes dede soo veel
senten van wapenen / ter lief den van zijne
uytverkerene Hefida / dat hy veel Tro-
panen ombragt : en hem selven heel vermoo-
de / soo dat hy wat uyt den Strijde ginch om
hem

hem wat te rusten / en leyde zijn wapenen
nessens hem / t welcke Dyephebus gewaer
wordende / is hem gevolgt / en heeft hem
zijn Wapenen af handigh gemacckt / niet
tegenstaende / dat Diomedes hem kloech
te weer selde / maer te vergeefs / want so
hy niet gewelken hadt / Dyephebus soude
hem mede gevangen hebben. Dyephebus
sont deese Wapenen in bewaender handt
na Trojen / en weder ten strijdt rijdende /
heeft nebens Hector so veel bromigheden
gedaen / dat de Grieken blugten moesten /
alwaer Achilles van Hector soude gevan-
gen zijn geworden / haddet Coninck Che-
lamon niet gedaen / en den Hertog van A-
thenen. Ende alsoo den abont aen quam /
zijn de Heeren van malkanderen geschep-
den / ende de Trojanen zijn met eeren na
Trojen gekeert / principalijk Dyephebus /
vooz de welcke men Diomedes wapenen
dvoegh / die hy vercregen hadde.

Hoe Troylus gesien hebbende de

Wapenen van Diomedes. die Dyephebus zij-
nen Broeder meede brocht. daer door geheel
onstelt wiert.

Het XXVII. Capittel.

Also inde Trojanen met grote tri-
umphe binnen der Stadt quam /
en vooz Dyephebus de Wapenen
van Diomedes gedragen wiert met groot
geluyt van Trompetten en Claroenen / in
teecken van Victorie / so heeft Troylus in
zijn kamer zijnde / dit geruchte gehoozt /
en Pandzo gebragt wat 'er te doen was /
Pandzo vernomen hebbende d' oorsaecke
deser triumphie / sepe hem dattet Dyephe-
bus was / vooz den welcken Diomedes
kostelijke wapenen gedragen werden / die
hy in den strijdt vercregen hadde. Troylus
dit verstaende / is vooz-gekomen / ende
bzaegde waerse waren. Pandzo sepe : si
komen herwaerts aen. Troylus siende zij-
nen Broeder / is hem te gemoet gegaen / en
hiet hem vriendelijck wellekom / maer als

hy 't Wapen-kleet besagh / soo wert hy ge-
waer 't hengsel / t welck hy Bzesda gaf /
als zy van hem upt Trojen ging / dies hy
sepe / wat wort ik nu gewaer / nu bebinde
ich dat mijn Dsioen my niet gelogen / noch
gefalscheert heeft / maer dattet maer al te
waer en is / Dyephebus bzaegde hem :
Broeder wat let u ? Troylus antwoorde
hem : Ick sie aen dese Wapenen / t geene
mijn hert ende gemoet geheel onstelt / soo
dat ik moet gaen rusten. Adien Broeder /
de Goden vermeerderen u Eere en Victo-
rie. Ende u (sepe Dyephebus) moeten se
gesontheyt ende sterckheyt geven. Alsoo
is Troylus weder na zijn kamer gekeert /
en hem op 't Bed werpende / heeft hy zijne
klagten weder op een nieu begonnen / seg-
gende : o Bzesda / Bzesda / waer heb ik 't
aen u verdient de quellagie ende don hert-
zweer die gy my aen-doet ? Mine oyg-
te en trouwe lief de t' u waerts moet die be-
loont worden met sulcken ongetrouwig-
heyt ? Is dit de trouwe lief de die gy my
sepedt toe te bzaen / so dat niet als de doode
ons soude schepden ? Sijn dit de belofte en
reden die ghy my dedet in 't schepden upt
der Stede ? Ick sie nu wel dat een ander al
mijn geluck besit ende in-genomen heeft.
Og Pandzo / nu heb ik bevonden dat mijn
Dsioen niet rdel ofte vergeefs is geweest /
maer heb aen de Wapenen die myn Broe-
der Dyephebus vercregen heeft / van Dio-
medes sien hangen 't hengsel / t welck ich
haer gaf in 't afscheyden aen de poozte / om
datse my daer by gedencken soude : Wat
kan men daer upt verstaen / anders dan
datse haer selven geheel Diomedem ober-
gegeven heeft ? Wie sal hem dan op eenige
Brouwe betrouwen / dewijl sy my so vals
heeft bedrogen / die ter goeder naem en
saem stont ? Pandzo antwoorde hem : O
Troylus ! dese vleysheyt van mijn Digt
gaet my so ter herten / dat ik nu wel wilde
dat my de doode van hier haelde / ende ten
ware

ware ick sochte u by te staen en gebienstigh te wesen / ick soude dooz de schande die sy ons aen-doet / so veyre upt den Lande trecken / dat ick van haer niet meer hooven en soude / en ick bid de Goden datse haer strafsen ober haer ontrouwighepdt. Troplus seyde: Och Pandro / gy zijt my te meer getrouwt / als zy my ontrou is / hadse anders geen stuwel om Diomedes te geben / als dit hengsel? Maer sy heeft 't tot mijner spijt gedaen / so sal ick nu u raet doen en ten strijde gaen / en soo ick Diomedes kan ontmoeten / sal ick hem mijn gunst doen gevoelen / en so ick hem kan ombrengen / soo scheelt my niet / wie my van kant helpet. Aldus was het boornemen van Troplus om Diomedes 't onder te brengen; doch ten heeft de Goden niet behaegt / gelijck gy hier na noch hooven sult.

Van de achtste Strijdt, in welke Hector verradelijck van Achilles doorstecken wert.

Het XXVIII. Capittel.

DEeste strijt gepasseert zijnde / in dewelcke veel koningen en Princken aen beyde zijden gebleven waren / hadden de Grieken verlost dertigh dagen bestant / 't welk hun gegint was. Ondertussen werden weder zijds de doden begraven / en de gequetste genasen. Als nu de dertig dagen om waren / en Hector's anderen daegs met zijn volck meynde upt te rijden / soo droomde Andromeda Hector's Hupsbront / dat haren Man na de strijt reet / en dat hy daer omgebragt wert / waer van sy wacker wiert / en weende / biddende Hector ootmoedigh dat hy die dagh wilde laten passeren sonder upt te trecken / waer ober Hector haer bestrafte / en seyde: dattet den wijsen niet en betaemde op droomen of visioenen te agten. Beses niet tegenstaende / so is Hector's Wijs vroegh op-gestaen / en

ginek by den Koninck Pyramus ende de Koninginne / en badt hem datse Hector bewilligen souden dien dagh niet upt te trecken / 't welck Pyramus haer beloofde / ende is terfont by 't Dolck gegaen / en heeft die by scharen geordineert / d' eersie gelepde Paris / de tweede Trople / de derde Eneas / daer na Polidamus / Koninck Serpdon / Koninck Epistrophus / ende so voorz alle de Oversten / en als sy alle veerdig waren / heeft hysse ter Stad upt laten gaen na de Grieken / dewelcke alrede in ozden stonden / maer Hector heeft hy belast / dat hy dien dagh niet upt trecken en soude / doch Hector wetende dat dit zijn Wijs bedryf was / en heeft op 't verbodt zijns Daders niet gepast / maer dede zijn Wapenen lantgen en hem die aen doen / 't welck zijn hupsbront gewaer wordende / is hem niet haer jongste kind in den arm hebbende / te voet geballen / hem biddende met gewrongen handen zijn Wapenen af te leggen / en alleenlijken dien dagh in de Stadt te blyben / ende also hy haer dat ontfeyde / viel sy voorz zijn voeten in onmacht / ende weder wat bekomen zijnde / seyde sy: Dewyl gy u mijns dan niet ontfermt / so hebt dan medelijden ober dit supgende kindken / en uwen outsten Soone / op datse niet hinnen Moeder metter doot niet en vergaen / ofte in vzeemde Landen dolen moeten: Maer Hector wilde zijn boornemen niet na-laten / en nergens na horen / maer springende af gewapent op zijn paert / reet hy na de stadsproorten om de Tropanen by te staen / ende Andromeda liep met gescheweide kleeven na Koninck Pyramus / en vallende booz hem te voet / bad sy hem dat hy Hector dog niet uytter Stad son laten trecken / ende de Wapenen af soude doen leggen. Doen sat Pyramus hy kelijck te paerde / rennende na Hector / heeft hy hem achterhaelt / rogt alsoo hy upt de Stad wilde rijden / en wattendc zijn paert by den tooij / bezwoer hy

hem niet schyepende oogen by de kracht
hunner Goden / dat hy niet uytreyden sou.
Hector siende zijn Vaders tranen is 'er
door wat beweegt geweest / en is niet hem
wederom gekeert / hoe wel sulchs tegen
zijn dank was / en leede zijn wapenen af.
Hier-en-tussen wierter dapper van beyde
zijden gedachten / en Troilus en Priamides
ommeeten malkander / aen welkers
slagen men wederzijts haer genegentheyt
konde bemerken / want een van beyde sou
gesnevelt hebben / hadder Coning Me-
nelaus niet tuffen gekomen / die hem ter-
stont tegen Coning Misirus van Phry-
gien begaf en hem van 't Peert wierp / en
sonder 't ontset van Polidames souden hem
gevangen hebben. Toen quam Clamion
Apyra / en stak Polidames van de peerde.
maer Troilus maekte dat hy weder te
peerde raecte. Toen quam Paris ten
stijde met zijn Volk / endaer tegen Achil-
les met de zijne / die de Tropanen so over-
viele / dat sy die deden wijken: ende alsoo
Margariton / een van de Conings Pape-
mus Vasterden / Achilles meynde te van-
gen / so verweerde hy hem so kloek / dat hy
Margariton dood van 't peert sloeg / doe
verloren de Tropanen nog meer de moct
soo datse niet tegenstaende 't gewelt van
Troilus / Paris ende Vaster-hoeders
te rug gedreuen werden tot by de Stad / in
welke sy 't doode lichaem van Margariton
deden voeren. Als Hector vernam dat
Margariton dood was / en wist wie het
hem gedaen had / so heeft hy hem niet haest
geluapent en is ter Stad uitgereden / al
eer 't zijn Vader of niemant van zijn vrien-
den gewaar wiert / en in 't aen-komen
versloeg hy in zijn hitte granschap rwe
Hertogen en vele Ridders / daer door de
Tropanen wederom moet loopen en de
Grieken wijken moesten / wantse al hoor
Hector bloden / en Polidames wiert van
de Grieken gevangen / maer door Hectors

yzomigheyt weder verlost / die een mach-
tigen Prince Licides genoemt versloeg
met veel andere. Als Achilles sagh dat
Hector veel edele mannen versloeg / nam
hy door Hector om te brengen / siende dat
de Grieken geen victorie beverchten of be-
haelen souden / soo lange als hy in 't leben
waer: en alsoo Achilles den Trojanen zijn
sterckte oock dede geboelen / so ontmoete
Hector den Hertoge Polidames die van
veere landten in Grieken gekomen was /
ter liefden van Achilles / verhopende een
van zijne susters te krijgen / maer Hector
heeft hem de moente afgenomen / want hy
hem aldaer versloeg. Achilles die gewaer
werdende / is wederom op Hector gebal-
len met granunen moede / maer Hector
hem siende komen / vergramt zijnde om
dat Achilles hem alstijt ontrent was en
zijn doot sogte / heeft hy hem so dapper aen-
gevallen dat hy hem seer gequets van den
paerde sloeg / en liet hem daer als verwon-
nen liggen / maer had hy hem voorsz doot-
geslagen / so en soude Achilles hem hoerz
daer na niet gedaen hebben: want alsoo A-
chilles in zijn Ceute seer gewont gebragt
was / zijn wonden verbonden waren / ende
weder gewapent was / soo is hy weder na
de Batallie gereden / soekende ober-al Hec-
tor / om hem om te brengen / 't waer niet er e
oft onreere. Ten lesten heeft hy gesien / dat
hy eenen Griekischen Koninck verslagen
hadde / met welke Hector doerde was / om
die te hebben ende na Tropan te senden / 't
welck hem qualijk bequam / want alsoo hy
buechte en hem witten zadel ligte / om beter
by de wapenen te konnen geracchen / soo
heeft Achilles hem van achteren (daer hy
hem bloot sag) de Lanck in 't lijf gesteken /
datse booz uyt quam / en hy doot ter aerden
viel. Het welcke Koninck Menon gewar
wordende / was hy so onpatientig / dat hy
Achilles wyl soude verschemt hebben / en
tot hem rydende / seyde hy hem: gy Deyra-
der /

der / dat seyt dat gy daer soo scheinelijcken
 volbracht hebt / en sult gy geen en anderen
 ver tellen / maer sult loon na werck ontfaen /
 dit geseyt hebbende / heeft hy hem soo woon-
 derlijck aen-gerast / dat hy hem van 't peert
 sloeg / soo dat hem zijn Boelck voor doot in
 zijn Cente droegen. Oesen niet tegenstaen-
 de de Tropanen hummen Obersten verloov-
 ren hebbende / hebben hem op-genomen /
 en met grote droef heyt in de Stad gebragt /
 alwaer sy genoeghsaem van den Griecken
 toe gedreven werden / die doen wederom
 na hun Centen keerden / verblift zijnde dat
 hun principaelsten Vpandt overleden was.
 Aldus wiert dien vromen ende kloecken
 Hector verradelijck vermoort / ende omge-
 bragt / dien het noyt berdroeten en had van
 's morgens totten avondt te bechten / geen
 verbaertheyt in 't Lijf en hadde / noch geen
 mensch en ontfagh / daerom behoort hem
 niemant op zijn macht of sterckte te verla-
 ten / noch den goeden raed zijner Vrienden
 te verachten: want had Hector zijn Ou-
 ders en Vrienden raedt gevolgt / dat onge-
 luck soude hem doen niet ober-gekomen
 hebben: maer wy sullen nu van d' Oorloge
 wat zwijgen / en spreken van de begraving
 van desen vromen Campioen / en van den
 conto die ober hem gemaect wiert.

Van de groote Rouw, die om

Hector gemaect wert, en hoe Koning Pyramus
 ter Eeren van zijnen Soone een gouden Beeldje
 de op-regten: Ende van 't Beldant dat tusschen
 hem en de Griecken behooren wert.

Het XXIX. Capittel.

Als Hector aldus door-steken in zijn
 Daders hof gebragt was / is daer so
 deerlijck gehupt datter erbarmelijck
 was om te hooren / want den ouden Pyra-
 mus siende zijn lieffte Soon verflagen was
 so onpatientigh dat hy hem selven het hant
 wipt 't hooft en den baert troock / en viel op 't
 doode Lichaem zijns Soons in onmagt /
 soo dat hy oock mede zijnen geest aldaer ge-

geven soude hebben / so zijne Vrienden hiert
 niet daer van getrocken en hadden / ten
 waer oock niet te beschrijven den oberma-
 tigen rouw zijner Moeder / de Broeders en
 Susters die sonder ophouden kermden / be-
 klaegden en beweenden / d' een haren So-
 ne / end' ander humnen Broeder: maer bo-
 ven al Andromada zijn Hups-broutwe / die
 ontroostelijck was / soo dat men haer in de
 Cranen soude gewasschen hebben / ende
 wel thien mael in onmagt viel: Somnia /
 't geklagh en gekerm was so groot / als oft
 de hele Stadt verdefruuert ware geweest:
 want Hector was hunder aller troost / en
 van elck een wel bemint: Het beklag / ge-
 kerm ende geween zijner Ouders / Wjfs /
 broeders / ende susters en hiel niet op / dagh
 ende nacht / ende duerde soo lange / dat het
 Lichaem stinckende sou geworzen hebben /
 maer den Koningh Pyramus die het Li-
 chaem lief en weert was / dede 't selbe balse-
 men / ende liet maken in den Tempel van
 Apollo / een sehone sepeltuere / verheben op
 vier marmere Calommen iustig gebraeyt /
 en op elcken hoek van de Sepeltuere eenen
 gouden Engel / de Combe was van wit-
 ten sijnen bilinckende Cristale / in de welke
 Hector's Lichaem gelept wert / cierslijcken
 toe-gerust / en de Doctoren hadden in zijn
 Hoofst gesteecken een kleyn Waechen met
 Balsam / het welke soo kostelijck gemaect
 was / dattet al de leden door troock / 't welck
 sy dikwils verbersten. Boven aen 't hooft-
 eynde der Comben / stont een Conincklyke
 Kroone verheben / ende neffens hem zijn
 zweert en wapenen: Boven dese Combe
 liet den Koningh stellen een Conterseptfel
 van sijnen goude / na Hector's gelijckenisse
 en statuere / hebbende een bloot zweert in de
 hant / staende in den Griecken / mettet welcke
 hy die selve van droegen. En boven de
 Combe ordinerden de kunstenaers een
 brandende Lampje van sijnen goude / die
 groot licht van haer gaf / alsoo dat men
 Hector's

Hectozs lichaem perfectelikh dooz 't crystal
in de Combe sagh liggen. Dat alles alsoo
gedaen zijnde / ordinerde den Koning noch
eenige Pziesers (die hy met Tenten en In-
komens genoegh besorgde) om dagelijchs
voorzijnen Soone te bidden en sacrficie te
doen. Dewijle die van de Stad aldus doen-
de en bekommert waren met de Begrav-
fenisse van den yrouen Hector / so heeft A-
gamemnon hy hem ontboden de Konin-
gen en Obersten van Griecken / en als die
by hem waren / sprach hy tot hen aldus:
Mijn Heeren en getrouwe Pzienden / al
is 't dat wy redenen en oorzaeke hebben on-
se Goden dagelijchs te loben ende dancken
oer onse Dictorpe / dewijle den principael-
sten onser Dyanden doot is / soo is nogtans
mijn goet-dincken / dewijle vele van onse
principaelste oock doot en gequetst zijn / dat
wy aen onse Dyanden wederom wat tijds
van bestant versoeken / soo mach Achilles
daer-en-tuffchen met de andere gequetste
kloock en gefont worden. Den raedt van
Koninck Agamemnon docht hun allen
goet / en sont tot dien eynde aen Koninck
Pyramus om twee Maenden bestant / het
welck hun geconsenteert ende 't samen be-
soten wert. Sedurende dit bestant / quam
daer meer jalousie tuffen Palamides ende
Koninck Agamemnon / want Agamem-
non versaeen hebbeende dat Palamides o-
er zijne Hegeringe gemyneert hadde /
heeft hy alle d' Obersten by een ontboden /
ende geseft: Gy Dazsten / Koningen / Her-
togen en Heeren / daer is niemant onder
u-lieden oft hy weet dat ick in den tijt van
in-na ses Jaren desen zwaeren last der
Orloge / of immers de beleydinge des
Legers gehad hebbe / 't welck ik tot noech-
toe geen gedaen hebbe / en hebbe my ner-
gens in 't soecken gemacht / ende hebbe den
Goden te dancken dat hy niet qualijck ge-
fuccedeert is / so dat ick verhoope dat my
niemant schande oer mijne Hegeringe

sal weten metter waerheydt na te seggen.
Nu also dese Orlog u-lieden elck in 't par-
ticulier soo wel aen gaet als my / ende ick
lange genoegh in dese orloge ende last gesce-
ken hebbe / so is mijn vriendelijch begeeren /
dat gy-lieden alle my hier van ontlaet / en
desen last een ander op-legt / den welcken
Palamides (na mijn dincken) niet qualijck
gelijken en soude / ende ik geve hem mijne
stemme / gy-lieden meugt nu onder mal-
kanderen spzecken / oft gy eenen bequamer
daer toe weet. De Grieckse Heeren ver-
staende de redenen van Agamemnon /
hebben hun t' samen beraden / waer van de
sommige gewilt hadden dat Agamemnon
in zijn Officie gecontinueert hadde / dien de
complexien van zijn Volck bekent waren /
maer andere sepden / dat hy sulks niet sonde
willen doen / ende datter oock te lastig was
voorz een / soo lange sulcken Leger te rege-
ren / en daerom Palamides (dien hy be-
stende) soude aen-nemen / want so men een
ander daer toe verkieft / soo moegt Palami-
des hem ontfstellen / denckende dat wy hem
verwerpen ende niet genoegh daer toe en
kenden. Also hebben sy met Koninck A-
gamemnon gelijckelijck bestemt / dat Pala-
mides vooztaen de Hegeringe en 't gebiedt
oer hun alleen soude hebben. En hebben
Agamemnon hooghlijchs zijnes goden
ende getrouwen dienst-halben bedanckit /
den welcken Palamides by der handt ne-
mende / heeft hem in zijnen siel geset / en
het bevel getransporteert / maer wie in de-
sen handel wel te vreden was / soo was 't
Achilles niet / die sich te bed lag / seggende
dat Koninck Agamemnon bequamer daer
toe was als Palamides / doch om dat sy 't
al bestemt hadden / liet hy hem genoegen.

Van den negenden Strijdt, in
den welken den Koninck van Perfen met veele an-
dere groote Heeren verlagen werden / ende hoe
Achilles goduyrende 't bestant van drie Maenden
op Pollexena verliest wiert.

Het

Het bestant van de twee Maenden om wesen / hebben de Grieken niet versogt als oock noyt van te voren / om de Stad van Trojen te bestozmen ofte bespringen / wetende datse niet geweld daer aen niet en hadden / maer die niet lankheyt van tijde ofte lfsigheyt moesten krijgen.

Sp hebben oock niet behoeft de Tropanen upt te locken / dewijl sy hen altyt van selfs genoeg toe quamen: maer soo haest 't bestant upt was / hebbense hun altyt op hnn hoede gehouden / verwachtende den Tropanen / die nimmermeer den eersten dag na 't bestant / lieten dooz by gaen sonder upt te vallen / want Konink Pyramus pberig zijnde om te wreken den doot van Hector zynen Sone / is selve upt-getrocken met 20000. Sidders / na dat hy zijn Volck by scharen gedept had / waer van hy d' eerste Phebus bevolen heeft / Croplus de tweede / Paris met den Konink van Persen de derde / de vierde Neptolans / ende so vervolgens / Enas en Polidamus / so dat (na 't beschrijven van Paris) als doen upt Trojen trocken hondert en vyftig duysent Sidders. Pyramus met zynen Sone Phebus zyn de Grieken (die hun verwoegte en in ordinantie stonden) aengeballen met geweld / die de handen op de rugge oock niet gebonden hadden / so datter vele aen beyde zijden met dese ontmoetingh doot en verflagen bleven / want Konink Pyramus als half rasende dede de Grieken geboelen dat hy Hectorz Vader was / eensdeels dooz 't geweld ende zijne sterkte / als oock dooz wreckgierigheyt / want hy onder de Grieken een straet machte / als of het Hector zynen Sone selfs had geweest / ende brogter seer vele met zyn Gastert Sonen om / die hem altyt ontrent waren / maer doen hy aldus onder zyn vanden doende was / is Promedes met een deel Grieken om-getogen / om de Tropanen van agter

te ober-ballen / ende van de Stad te keeren / 't welke de Tropanen gewaer wordende / hebben hun wijsfelyk een deel na hun omgekeert / en Promedes byomelyk wederstant gedaen / die ter lesden van zyn Wrelda hem oock seer byomelyk dwoegh / ende heel veel Tropanen versoegh. Koningh Serpdou versloegh albaer den Koningh Neptolans / die te voet zijnde vele Grieken om-brocht. Den Konink van Persen ontmoetende Meuclaus en den Hertogh van Athenen / is hun beyde niet kloekheyt aengeballen / maer sy twee hebben hem ten lesden van 't Paert doot geslagen / en na hun tenten gesonden / daer dooz de Tropanen wijcken moesten: maer Paris verstaende dat den Konink van Persen doot was / is met zyn volck de Grieken so aengeballen / datse gedwongen waren na hun tenten te vluchten. En dooz dien de Son onder ging wierdense niet vervolgt / maer reden victorieuselyk na de Stad / altwaer verhaelt wierde de byomigheyt des Koning Pyami / die dien dagh de meeste eer behaelt had. 's Anderendaegs heeft Koningh Pyramus begeert dat men aen de Grieken bestant sou versoecken / om de twee Coningen haer Lichamen / dat de Grieken beyde toe-stonden. Ende Koningh Pyramus dedese beyde niet heerlykheyt begraven / en in een magnifijcke tombe leggen / tot danckbaerheyt van haer getrouwe dienften.

Onder dit bestant wiert de verjaringsh van Hectorz doot gebiert in den Tempel van Apollo / 't welck 14. dagen duerde. Daer-en-tussen is Achilles ongewapent binnen Trojen gekomen / om Hectorz Jaer-gety als oock de Stad te besien / want de Grieken mogten 'er by in komen / ende Tropanen (onder 't bestant) by in het Griekse Leger. En also Achilles in Appollos Tempel by Hectorz graf was / siende de rouw die zyn Moeder / Priam /

Susters en Diensten ober hem bedzeben
 in 't verscheyden haer klederen / en 't hanz
 upter hoof den treckende / nam hy merck
 op de sneeu-witte handen van Pollexena /
 met welke sy haer gout-geel hanz upt den
 hoof de trock / daer dooz hy medelijden had /
 en op haer verliest wert : te meer / als hy
 haer witte zwanen hals en Edele conte-
 nantie aensag / en ten laetsten haer schoone
 Mengesigt / so dat hy hem selven bergat /
 en op haer bleef ster-oogen tot de Ceremo-
 nien gedaen waren / en de Vrouwen ver-
 trocken / welke hy volgde so lang hy kon-
 de / houdende Pollexena altijt in 'e oogh.
 En also met de liefde bevangen zijnde / is
 hy ter Stadt upt na zijn tente gegaen / al-
 waer hy by hem selven begon te dencken
 op de voormaechte schoonheyt van de Prin-
 cesse Pollexena; hoe hy 'er meer om dacht
 hoe hy meer ontroert wert / ghing sonder
 eeten na bedde / maer hy konde niet rusten
 hoe hy hem keerde of wende / dus sprack
 hy na dese ongewone alteratie: **O** onge-
 luckige Achilles! en veel ongeluckiger de
 uyre doe ick binnen Tropen gegaen ben.
Och Cupido / hoe luttel acht neemt gy op
 de Personen / die gy op malhaer verliest!
 moet gy u tyranne ober my gebuycken?
 my doende beminnen die geene die niet re-
 den meer om mijn ongeluck dan om mijn
 woospoet magh wenschen: Wat hoope
 van troost kan ick hebben / dewijl ick haer
 Zoeder so oneerlijck om-gebzagt hebbe?
 daerom ben ick gedwongen de liefde met
 geweld tegen te staen / of ellendigheken te
 vergaen. Aldus beklaeghde Achilles zijn
 ongeluck / bedenkende nu 'teen / dan 't an-
 der; ten lesten nam hy boozde Fortupne te
 versoeken / en aen de Coninginne Hecuba
 te senden / om 'er Dochter ten Houwelijck
 te versoeken: en so hem dit mislukte / soo
 verwachte hy een ander middel / doozde-
 welke hy haer tot zijn Liefste verhoopte
 te herkingen.

Hoe Achilles een Brief sond aen

de Coninginne Hecuba, om haer Dochter ten
 Houwelijck te hebben, en van 't Antwoorde dat
 hy verkregh.

Het XXXI. Capittel.

Achilles de nacht met kernien en kila-
 gen aldus ober-gebzagt hebbende /
 is smozgens broeg op-gestaen / en
 volgende zijn leste beslypt / heeft hy een
 Brief aen de Coninginne Hecuba geschre-
 ven / in deser manieren:

ME-Vrouwe, hoewel ick genoegsaem
 versekert ben, dat mijn tegenwoor-
 dig schrijven U L. groote verwon-
 deringe by-brengen sal, als komende van de
 gene die gy met regt mogt houden voor u-
 we meeste Vyandt, nogtans vertrouwende
 op u voorsigtige Wijsheyt en Dengt, en
 heb ick my niet ontsien U L. mijn elende
 te verklaren, die my door Hectors doot
 toe-gekomen is, daer door hy meer wrack
 over my genomen heeft, dan of ick door
 handen van een zijner Broeders vermoordt
 waer. Want daer Hector met eens te ster-
 ven is verlost, lijd ik wel tien doden in een
 uyre, 't welck ick verhoop door gunst der
 Goden haest een eynde hebben sal, ten zy
 gy door uwe Deught medelijden met my
 hebt: d' oorsaeck van mijne katijvigheyt,
 heeft niet langer als van gisteren geduert,
 't welck my wel een Jaer gedocht heeft,
 als ick in Apollos Tempel was om de heer-
 lijcke Sepulture van Hector aen te schou-
 wen, ende onverhoets de onvolprensene
 schoonheyt van U Dochter Pollexena ge-
 waer wiert, die my so schichtig ingenom-
 men heeft dat ik niet een uyr in rust ben:
 Daerom ik ootmoedig aen U L. versoecke
 mijne misdaet (door d' Oorlogh u aenge-
 daen) te vergeven, en my te gunnen U
 Dochter Pollexena tot een wettige Huys-
 Vrouwe: Daer toe ick beloof te weegh te
 brengen dat de Griecken met haer Leger
 van voor de Stadt sullen op-breeken. Ver-
 wacht

Wacht een gunstigh Antwoordt, bidde den Goden (Me-vrouwe) datse U met u Hofgesin voor alle Ongeluck beschermen.

Den benauden Achilles.

Dese Brieﬀ gestooten zijnde / heeft hy dien zijn Wapen-zager gegeven / en belast de selve de Coninginne Hecuba in handen te langhen / en haer antwoort weder mede te brengen. Den Schilt-knegt is 'er na toe gegaen / en aen 't Hof komende / heeft hy met groote reberentie de Brieﬀ aen de Coninginne selver gegeven.

De Coninginne Hecuba de Brieﬀ by 'er selven ober-lesen hebbende / seyde tot den Schilt-knegt 's anderendaegs zijn Antwoort af te halen / wilde ondercussen met haer Man ober de sacht spreken / maer seg u Heer dat ick hem niet tegen sal zijn. Hier mede is den Schilt-knegt wederom na Achilles gekert / die een goet Antwoordt verwachtte : Hecuba heeft haer Man de sacht geopenbaert / nebens Paris en Diephebuis / ende den Brieﬀ laten lesen / ende als Coningh Pyramus hem daer op wat bedagt hadt / antwoorde hy aldus : Hoe sou 't mijn herte kommen verdzagen tot een Schoon-Sone aen te nemen den genen die my ende de mijnen een soo dootlijcken Vyant geweest is / ende my berooft heeft van den stock mijns Ouderdoms / ende 't licht mijner Oogen / mijnen waertsten Soone Hector ; om wiens doot de Griecken meynen dat sy geheel ons Aersier zijn : Doch om meerder verlies ende schade te verhoeden / ende mijn kinderen hooft in 't leven te behouden / en om in mijn oude dagen in ruste te mogen leven / so ben ick te vreden / dat hy Pollexena hebbe / op conditie dat hy eerst volbrengen sal 't gene hy hier in 't leste van zijn schijben vermaent / ende maecht dat de Griecken vertrecken / ende humen Leger op-breecken / op dat wy door dusdanigen middel niet bedrogen en werden. Paris verstaen hebbende de reden zijnes

32
Vaders Pyrami / was 'er ook mede te vreden / op conditie dat hy Helena altijt moegt behouden. Diephebuis hoorende hunder hepder besuyp / en dat 'er zijne Moeder de Coninginne ook toe stierde / en heeft 'er ook niet veel tegen geseyt / maer mede daer in betwilliget. En also Achilles bode om antwoorde quain / heeft de Coninginne Hecuba hem wel onthact / en de betwillinge haers Mans ende kinderen te kennen gegeven / doch op sulcken conditie als hy voort gewent hadde / ende dat hy die hoe cer / hoe liever soude vol-bringen. Den Schilt-knegt heeft Achilles sulcks alles getrouwelijck geboodtschapt / die hier ober seer verblijdt was / hoewel hem nochtans dese saeche niet wel en verginck / ende zijn leven daerom liet / also gy noch horen sult.

Hoe Achilles versocht aen den

Griecken, datse wederom wilden keeren ende de Stadt verlaten souden, het welke hem ontseyt wert. Ende hoe Agamemnon gesonden wert na Griecken om Victalie, Munitie ende versterckinge van Volcke.

Het XXXII. Capittel.

Achilles dan heel verblijdt zijnde ober de antwoorde van de Coningh Hecuba / heeft aen de Griecke Heeren een vergadering versogt / om hun te verklareren saken daer hun allen aen-gelegen was / vertrouwen hebbende datse zijn raet geern aennemmen ende volgen souden. Alsse nu al by-een vergadert waren / is Achilles opgestaen / en zijnde midden onder hun / seyde hy aldus : Gy Heeren / Coningen / Hertogen en Dorsten / daer en is niemant onder u-lieden / of hem is genoegh bekend de septen in wapenen die ick ter eerem onses Vaderlandts alhier voort Tropen bedreeben hebbe / van dewelke ik genen roem en draage / of en verhaefte die niet om daer voort verheven of geprefen te worden / dan a-leendijck op dat gy-lieden niet en souden encken / dat het volgende propoost anders van my

my niet vermaent en woort als ten besten / en niet uyt kleynhertigheyt of vzeese. Dit is dan mijn seggen / dat 't my dunct een groote slechtigheyt te wesen van ons allen / dat wy hier dus lange blijven liggen verlijtende onsen tijt / volck en goederen / in groot ongemak / so wijt en verre van ons Lant / het welke daer-en-tussen van eenige onser Opanden soude mogen ober-vallen worden / zijde hier met meest onser magt / en dit alleen om wederom te hebben een Dronwe die wel te vzeeden is te blijven daer sy is / en daer-en-tegen hebben wy by ons Exone / daerom indien gy lieden alle mijnen raet volgen wilt / so sullen wy weder na hups keeren / en ons geuoegen laten met d' eere ons van den Godden gegunt / en hebben so vele uyt-geregt / en ons so wel gewozaken / dat de Tropanen hun niet veel sullen konnen betoemen van haer Victorie / want den meesten deel hunder byomer Capitepen in den strijt gebleven zijn / hoewel ook niet sonder onse groote schade en verlies van veele onse Medebroeders / en tot veel hooger eere en sullen wy niet geraken / want de Stadt is vooz ons onwunnelyk met gewelt / so dooz hare sterckte / als dooz de veecheyt des Vochts daer in zijnde / soo dat langer alhier te blijven liggen ons groote schade sal wesen / te meer / om dat wy den Opandt nimmermeer gaen besoecken hem tot ons laten komen / alsofte wy ende niet sy-licken beleert en waren.

Achilles zijne reden voleynt hebbende / heeft daer mede gezwegen / en verwacht d' antwoorde van de andere Griekse Dorssten / de welke hun daer op beraden ; somnige waren wel van sinis als Achilles om op te bzeeken en te vertrecken / maer de meestendeel van d' andere niet / die het eynd van dese Dorsloge wilden sien / of daer selve blijven ; waer ober Achilles verstoort zijnde / seyde datse blijven souden so lange alsse

wilden / maer dat hy vertrecken soude / en gebood daerom zijn volck de Mymidonopsen / dat niemant van hun allen vooztaen meer tegen de Tropanen uyt-trecken souden / meynende daer dooz d' ander Griekse Dorssten te betwegen / ende tot zijn voozmen te vzeugen / maer te vergerfs / want contrarie van dien verordineerden Palamides / dat koningh Agamemnon soude repsen om victalie / amunitie / en alderley Dorslogs-gereetschap in 't koninghryck van Messina / 't welck koning Agamemnon tersfoudt volbrocht / is met goeden voozspoedigen wint gearriveert by den koningh Chelaphus / die hem heerlijck ontfingh en wel onthaefde. En na dat den koning Agamemnon van alles hem vertesien / en zijne Schepen geladen had / soo is hy met noch een groote meenichte van volck wederom 't zepl gegaen / ende spoediglijck ober-gekomen tot in den Leger / waer van Palamides verblijt was / ende hem vziendelijck wellesom heten.

En terwijl koningh Agamemnon uyt getweest was / had Palamides al de Schepen die des noot hadden / doen repareren.

Van de tiende Strijdt, in welke

Dyepheus en Troilus van de Troyanen zijde en Palamides en veele andere Vorsten van de Griekse zijde veerlagen werden, en hoe Achilles in Apolles Tempel om-gebragt wiert.

Het XXXIII. Capittel.

Het bestant uyt zijnde / zijn de Trofanen weder uytgeballen / en de Grieken daer tegen / so dat 'er weder zijds veel koppern / arm en bene in de loep bleven. Dyepheus tresten Coning Cretus sodanig / dat hy 't den zijnen niet klagen soude / daer dooz de Grieken verflaenden / maer Palamides en Diomedes quamen hun te hulp met 3000. Grieken / so dat de Trofanen doe werck genogch hadden om 'er tegen te houden. Chelamon Apat dooz staak Coningh Pyrami Bastaert-foon Esfranius /

franius / dat hy doot ter aerde viel / 't welck
Dyephebus siende / is hy Chelamon A-
par toegebaren / en sloeg hem als een bal
upt den zadel en fou voorts de rest gehad
hebben / maer Palamides dat siende / heeft
Dyephebus de Lancier ter zijden in 't Lijf
gebroken / en by-na doot was: Paris sag
zijn Broeder so gequetst / heeft hem tot by
de Stad gebracht. Dyephebus seyde / laet
mijn doot niet ongewroken broeder Pa-
ris / maer brenge hem om die my gequetst
heeft / ick sal 't yser niet laten uytrecken
vooz al-er ick beschept van hem heb. Pa-
ris seyde ja / so 't my immers mogelijc is.
Also is Paris met een toornig gemaect in
de batalse gereden / soekende ober-al Pa-
lamides / die hy ten lesten vout / strijvende
tegen Coning Serpedon / die Dyephebus
doot op hem socht te waken / maer Pala-
mides brogt hem een dodelijke slag: dog
aen d' ander zijde duerden 't mee niet lange/
want Paris misste op hem / en schoot hem
met een senijn-pijl dwers door de keel / so
dat hy mede de doot-schriepeling kreeg:
de Grieken ontfakte hier door de moed en
namen de blugt tot in hun Leger-plaets /
alwaer hun de Tropanen dapper kapot-
terden / en beroofden ten dese hare tenten
en wierpense om bezre. Voorts waren
Paris en Troplus met een deel Volcks
na de Schepen / die sy meesten-deel in de
brant staken / al-er 't de Grieken beletten
konden: maer Koning Celanon heeft de
Tropanen als een Campioen gerepous-
seert / en heeft het verbranden der Schepen
wijders helet / en sieuweliden in dese scher-
mitfeling noch vereschenden van Dame /
onder and'ren de Konings Soon Ebes
van Cracien / die een suik van een Lancier
in 't Lijf had / en in Achilles tente gebracht
weert / dien hy bestrafte dat hy zijn Volck
geen bystant en dede / want Achilles had
dien dagh met zijn Volck niet te beide ge-
weest / om de lief de tot Pollexenia / en het

34
Yser uyttreckende / sterf hy in zijn profen-
cie. En om den avont zijn de twee Heys
van een gescheyden tot 's anderen daegs /
want de Tropanen gaben de Grieken
geen respijt om te refriffcheren / maer vie-
len drie dagen achter een op haer uyt / en
wiert beheiment gebochten. Troplus en
Paris vonden Dyephebus noch in 't le-
ven / en seyden hem dat hy moed en coura-
gie fou hebben / en dat hy al kapot was
die hem gequetst hadde. Dyephebus be-
dauckte hun / en liet het Yser uytrecken /
maer so haest 't selve uyt was / sterf hy in
hun handen / waer van sy grootlijchs be-
dzoest waren en grooten rou bedzeben / en
lieten hem heerlijken begraven / als oock
de Grieken Palamides deden / dewelcke
weder Agamemnon tot een Oberste ko-
sen. 's Anderendaegs was den dagh noch
niet geheel klaer schynend / of Troplus en
Paris waren weerom op de been met vele
kloecke Tropanen / en vielen de Grieken
soo yberigh aen als offe die beruelt souden
hebben / principelijc Troplus / die het ont-
houden zijner liefste Bysida den Grieken
dier dede verhoopen / so datse wel hadden
mogen willen Bysida noopt gesien te heb-
ben / want als desperaet sloegh hy onder
him sonder ophouden / so dat de Grieken
zijne slagen niet verdragen en konden /
maer wijcken moesten / en op de blugt ge-
dzeben werden / maer Diomedes hun te
hulp komende / dese weert om keeren en viel
op de Tropanen aen als offe dien dagh niet
gebochten en hadden: Ende terwijlen dat
gebecht duerde / is Agamemnon met som-
mige van d' Obersten in Achilles tente ge-
komen / begerende dat hy met zijn Volck
hun bystant dede / of datse wojsaekte souden
hebben quaeet van hem te vermoeden / dog
Achilles achte dit alles niet / en seyde hun
datse qualijc beraden waren so vele byome
kloecke Mannen en groote Heeren te laten
om-brengeu / aitenlijc om d' onsalige He-
lena /

lena/ dat Paris die behoude/ Menelaus
sal wel een ander Wijs krijgen/ wy heb-
ben in haer plaetse de wijse Epione/ daer-
om soo gy-lieden noch mijn raedt volgen
wilt/ gy sult wel doen/ en vele onser in 't
leven behouden: want al is Hector en
Drephobus doot/ Troilus en Paris zijn
niet min kloeker/ daerom maekt pepus niet
de Tropanen/ en laet ons voortaan in ru-
ste leven/ wy hebben nu hier haest sefen
saren gelegen/ wat hebben wy gevordert/
somma Achilles seide so veel/ dat Nestor/
Dixes/ en noch eenige niet hem waren:
maer Conink Agamemnon/ Menelaus/
ende andere waren van contrarie opinie/
te meer als Calcas hun versterkte/ en sey-
de datse genen pepus niet de Tropanen ma-
ken souden/ en datse gedencken souden de
antwoorde van Apollo/ die niet liegen
moet/ en datse de stad hoor seker een langen
tijdt krijgen souden: hier door waren de
Griekse Dorsten wederom gemoet/ latende
Achillis in zijn tente/ en quelden hem
niet meer om zijne bystant/ maer namen
hoor totten lesten man toe te wagen. Dio-
medes dan onder den Tropanen staende/
als hunnen doot-byant/ heeft ten lesten
Troilus gesien/ doende groote mooyt on-
der zijn volck/ en nemende een sterke lancie
is na hem toegereden/ maer Troilus hem
siende kinnen (hebberde oock een lancie in
de hant) en is hem niet ontweken/ maer
stak zijn peert met sporen/ hebben sy mal-
kanderen soo ontinoet/ dattet niet veel en
scheelde of Troilus viel vanden Peerde/
maer hy trest Diomedes soo geweldelijck
dat hy hem vanden paerde siet/ dat hy de
beenen in de luyt stak/ en sou hem als doen
voorts om-gebragt hebben/ maer wert
belet door de groote menigte der Grieken/
die hem hoor doot weg dzoegen/ daer door
Troilus so verwoet was/ dat hy Coningh
Menelaus oock vanden peerde velle/ doch
wiert van zijn volck niet gewelt weder te

peerde geholpen: in somma de Tropanen
in 't gemeen/ hielden haer so vroom dattet
meer als 5000. Grieken op de plaets ble-
ven en de vlugt namen/ 't welck Achilles
getwaer wordende/ heeft hy zijn volck belast
de Tropanen te verwinnen/ maer selfs
wilde hy 'er niet by wesen. Doe begon de
strijt wederom op het hebigste/ soo dat de
Tropanen weder souden hebben moeten
wijcken/ sonder de dapperheyt van Troi-
lus/ Paris en haer Bastiaert-byoeders/
die de Griekse scharen scheurden en door-
sloegen/ soo dat Coning Thoas wederom
gevangen wiert/ maer is door Achilles
volck weder ontfet/ die Troilus peert on-
der hem doot sloegen/ en souden hem ober-
vallen hebben/ maer Pandro (die hem sel-
ven verliet) heeft Paris te hulp geroepen/
en herst hem met een deel volck ontfet.

En aldus heeft haer den Avondt weder
doen scheidten: Maer 's morgens vzoegh
zijne weder aen mallkander gekomen/ en
hebben so vreeselijck gebochten/ dat het
Delt bezact was met stucken van Meis-
schen. En Troilus dede dien dagh so veel
vroomighent/ dat hy vele Grieken versloeg
en wel hondert Heeren en Edelen gevan-
gen nam. 't Welck Achilles verhoordt
zijnde/ heeft hy de Liefde aen een zijde ge-
stelt/ hem nietter haest wapenende/ en hy
vlugtig te peert gesprongen/ en na de Wa-
talse gereden/ en niet groote surc oy den
Tropanen geballen/ sood dat hy 'er veel in
zinnen toon om-bragt: Maer Troilus
is hem te ginoet gereden/ en velde hem
seer gequelt van 't peert/ soo dat hy van
zijn volck wegh gelept wiert/ die hy belaste
Troilus te besetten/ en 't hem dan te la-
ten weten. De Myrmidonopsen hebben
op dit bevel Troilus waer-genomen/
welck een weynigh ter zijde gelucken was/
om adem te scheppen/ 't welck Achilles
volck siende/ hebben hem van alle kanten
omringelt/ 't welck Troilus sag/ en niet-
kende

kende dat sy zijn doot sochten / heeft hem
selben niet gespaert / maer denckende noch
op zijn liefste Bruidsa / sloegh hy sodanigh
ouder de Griecken / dat hy 'er in 't kozt wel
200. kapot maekte / en een Bolwerck van
doden om hem heen had : Maer wat kond
het hem baten ? den hoop was te groot /
en geen ontset voor handen / soo dat hy ten
lesten heel moede zijnde zware quetsuren
ontfangh en heel magteloos wiert. Doen
riepen sy Achilles / die hem voorts doot-
sloegh / en deed Troilus doode lichaem
binden aen zijn Paerts steert / sleepte dat
langs het Hez. 't Welcke Paris / Pol-
damas en Eneas verstaende / waren daer
over seer ontset / als oock Koninck Me-
non / die Achilles na reed / en tot hem seyde :
o Achilles gy valse Berrader / schaemt gy
u niet / so Eren Coninck soo oneerlijcken
langs den Velde te sepen : Dit en sal niet
ongewooken blijven. Dit geseyt hebben-
de / heeft hy Achilles met een toornigen
moede van den peerde gesloten / so dat hem
zijn volck qualijck konde bezijden / en yst
der Tropanen handen lossen / welken hem
met alle geweld op quamen / en Troilus
lichaem hem oornanen en weg-droegen.
Als Achilles wat verberst was / is hy
weder na den strijt gekomen / met een deel
bers volck / en soeckende Coninck Menon /
die hem van den paerde gestoten had / heeft
hy hem ten lesten gesien / en alcer Coninck
Menon hem gewaer wert / was hy hem
op het lijf / en stack hem so geweldelijck dat
hy doot ter aerden viel / daer door de Tro-
panen / als oock door den doot van Troi-
lus kleynher tigh wierden / en de vlicht na-
men tot binnen Tropan / waer grote droef-
heit gemaeckt wiert over Troilus / door
dien sy nu alle de vroomste Dooz-bechters
quijt waren op Paris na. Woven al was
de Coninginne Hecuba bedroeft / en ver-
toont op Achilles / die sy inemde haer u
Wient geweest te hebben / daerom sy vooz

nam / en met Paris besoot hem ont
bzingen / en versochten besant aen de
Grieken / welke hem 't selve blijdelijck con-
senteerde. Doen heeft Hecuba om Achil-
les gesonden / dat hy secretelijck in Apol-
los Tempel soude komen / om met hem
aldaer van Polixena te spreken. Achilles
is ongewapent met Archilocus Hertogh
Hestors sone na Tropan gereden / en in den
Tempel gegaen / verwagtede de Conin-
gine Hecuba / ende also hy vooz den Gu-
taer op zijn knien sat / so schoot Paris (die
daer verborzen was met 20. vroome Rid-
ders) hem van agteren in zijn regter voet /
en biel hem doen voozts op met den zweer-
de. Achilles dit siende / weerden hem met
Archilocus seer kloekelijck / so datse seben
Ridders (soo ongewapent als sy waren)
ombrogten / maer Paris seyde hem : O gy
Berrader Achilles / gy hebt twee mijner
Broeders verradelijck om-gebracht / en
daerom en sal u anders oock niet geschie-
den. Dit geseyt hebbende / heeft hy hem
dapperlijck aen-geballen / soo dat na elken
slagh 't Bloed volgede / ende hem ten lesten
om-bragt. Also wierden Achilles en Ar-
chilocus seer jammerlijken om-gebracht /
en hun lichaem door de Honden gewo-
pen / waer vander Tropanen seer verblijft
waren. De Grieken dit vernemende / wa-
ren seer bedroeft / en versogten aen Coning
Pyramus / dat men hun Achilles lichaem
soude geven om dat te begraven / het wel-
cke Coning Pyramus geern dede / en hem
ontschuldigde van Achilles doot / ende op
dat gy-lieden meugt gelooben / dat ick 'er
omwrent van hen geweest / soo begraeft
zijn lichaem by der stad in een graf / 't welck
ick u wijsen sal. Also wiert Achilles begr-
ven in een kostelijck graf van yst-gehou-
wen Marmersteen / niet sonder grote droef-
heyt van de Griecke Voosten / de welke
daer na raet hielden / of se met de Tropan-
nen wilden accoorden of se niet. Maer ten
lesten

lesten besooten sy te continueren / ende den
Pyrrus Achilles soue te senden / die by zij-
nen ouden vader in 't Koningrijke van Li-
raonia woonde. En desen last wert Me-
nelaus op-gelept / die derwaerts met goe-
den boorshoede voer / en met Pyrrus we-
derom keerde in den Leger / daer hy wel-
lekom geheten en wel onthaelte wert.

Van den lesten Strijdt, in den
welken Paris verslagen wert met Panthasilea, Co-
ninginne van Amasien, die den Troyanen te hulpe
gekomen was ter liefden van Hector.

Het XXXIV. Capittel.

Gedurende dit leste Bestant / so was
binnen Trojen gekomen de Conin-
ginne van Amasien Panthasilea
genoeint / met duysent kloeke Jonk-vrou-
wen / en dat ter liefde van Hector van Tro-
jen die sy beminde / en nog in 't leven meyn-
de te binden / maer als sy verstaen had dat
hy van Achilles so veradelyk om-gebragt
was / soo zwoer sy dat sy 't op de Griecken
wreken soude. En na datse haer met hare
Jonk-vrouwen wat genest hadden van de
veere crysen en het bestant upt was / so is sy
met haer volck en Paris met meest alle de
Trojanen en vrende Sidders myt-gebal-
len op de Griecken / die hy oock berwag-
teden / onder dewelcke Apat ongewapent
was / die upt verwaentheydt alleenlyck
metten zweerde wilde begten / 't welck hem
niet wel en bequam / want na dat hy veere
Trojanen metten zweerde om-gebracht
hadde / en Paris dat siende / schoot hy hem
eenen Dyl tussen de ribbe en de milt / soo
dat hy wel geboelde datter de doodt na vol-
gen soude / en rijdende na den geenen die
hem geschoten had / septe hy hem: og Pa-
ris / gy hebt my met u schieten ter doodt toe
gequetst / maer nochtans al eer ick sterbe /
sult gy 't mede bekopen / en van uw leste
Beleu gescheyden worden / om welcke soo
vele Coningen ende groote Heeren / soo van
nuer als van onser zyden 't leven gelaten

hebben / die geseyt hebbende / heeft hy alle
zijn kracht gebruyekt / slaende op Paris
met sulken kracht / dat hy zijne slagen qua-
lijck konde wederstaen of afschudden / en
geenen tijt hadde om hem weder te slaen /
dan alleen om hem te beschermen. Apat
voelende dat hy dooz zijne Wonden slaet-
hertig soude geworden hebben / sloegh Pa-
ris met al zijn magt op 't hooft / dat hy
hem dat in tweeën kloofde / en doot van den
peerde viel: en Apat dit gedaen hebbende /
is na zijn Cente gekeert / ende aldaer oock
gestorven. De Coninginne Panthasilea
hier-en-tussen ontmoet eerst den Hertog
ge van Tenen / die sy van den Peerde
wierp / en gaf zijn Paert eene harer Jonk-
vrouwen / om dat na Trojen te brengen /
en h'bbende noch haer lancie heel / ley sy
tegen Diomedes (die den Hertog wre-
ken wilde) en staek hem den schilt van zij-
nen hals / en gaf die oock hare Jonk-vrou-
wen / en al eer de lancie nog brak / ontmoet
sy Coninck Chelamon die sy oock van den
Peerde wierp / en met hulpe van Coninck
Philomenus gebangen nam / maer hy
wert dooz Diomedes kloektheydt ende de
groote meenighte der Griecken wederom
verlost / waer over sy so gestoorst was / dat-
se niet 't gewelt harer Waegden en Troja-
nen / de Griecken op de vlucht dreef tot
aen den oever der zee / alwaer den meesten-
deel der Griecken gebleven souden hebben /
sonder de aankomste van Pyrrus met de
Myrmidonopsen / die zijn Daders harnas
aen had / en in 't aenkommen Polidamas van
den Peerde stiet / als oock Philomenus / en
vallende woorts met zijn volck onder de ge-
spieten Sidders van Amasien / versloeg
ken sy 'er veere / maer Panthasilea dat ge-
waer wordende / heeft hare Waegden moer
en rouwagie gegeven / dewelcke de Myrmi-
donopsen soo heft te doen gaben datse wij-
ken moesten / en de blugt genomen souden
hebben / soo Pyrrus hunnen Peer daer niet
by

hy had getweest / die Konink Phisomenus
los liet dien hy gebangen hadde / en zijn
Volck bestaete / en vzaegde offe him niet en
schaemden van de vzwouwen him te laten
slaen / en vooz die te blicden? maer Pant-
hasilea dat hoorende sefde hem: gy en be-
hoest dese vzwouwen so kilepn niet te agten /
want sy sullen u ende u volck lonen van de
schelmse verraderpe die Achillis u vader
aen Hector gedaen heeft / doozstotende hem
van achter / dien hy van vooren niet ver-
wachten dooz: En om sulckx te wzeken
zijn wy hier gekomen. Pyrus dese smad-
ge woorden hoorende / wert daer dooz heel
ontstelt / en stekende zijn paert met sporen
liep hy met alle macht tegen de Conin-
ginne dat hy zijn Lancie vzak / en sy van
gelijcken tegen hem / so datse hem van den
peerde stiet / maer hy als een kloek Ridder
spzong weder te peerde / en met het zweert
in de hant / sloeg hy geweldelijck op de Ko-
ninginne / die hem ook niet spaerde / ende
hare kragt hem ook dede gevoelen / so dat-
se op malkander niet veel voordeels had-
den: maer Konink Agamemnon siende
datse op malkanderen soo verhit waren /
schespende van malkanderen / vallende
voozts onder de Tropanen en de Amaso-
nieren / dewelcke hy vele versloeg en noch
meest gedaen sou hebben / en hadde gedaen
Polidamas / Nuthenor en Eneas dewel-
cke met enen grooten hoop volck die sy lie-
den by een vergadert hadden / de Tropanen
ende jonck-vzwouwen sullen bystant deden /
datse de Grieken te rugge dzeven en niet
gewelt deden wijken / soo datter vele doot
bleven / maer also de Sonne vertrok ende
ondergink / zijns van malkanderen ge-
schespende / en de Koninginne Panthasilea
wert seer gepresen ober hare groote kloek-
heyt / ende van Konink Pyramus heerlij-
ken begaest met vele sjuwelen en kostelijck-
heden: maer hy was wederom seer be-
doest ober de doot van Paris zijnen Sone

36
die hy in den Tempel van Jimo dede be-
graven met groote magnifcentie en heer-
lijckheyt. Dit uyt-vallen was dag op dag
te doen / somtijts wonnent de Tropanen /
en somtijts de Grieken. Ten lesten alsoo
de strijt in 't heetste was / hebben Pyrus
en Panthasilea malkander weder ont-
moet / en sy stak Pyrus met haer Lancie
in 't lijf / so datse hem seer quetsie / ende also
haer lancie vzak / bleef 't stuk in zijn borst
steken. De Grieken dit siende hebben 'er
van alle zijden bevogten / so datse haer den
Helm van 't hoest sloegen / niet tegenstaen-
de 't gewelt haerder magen. Ende Pyrus
ook beschaemt siende dat een vzwouwe hem
so quajijck tracteerde / is met enen gram-
men moede na haer toe-gekomen niet den-
kende op zijn wonde / ende heeft haer ten
lesten sulken slag op 't hoest gegeven / soo
ongewapent zijnde datse van den parde
doot ter aerden viel / en hy selve wert soo
slau dooz de groote menigte des bloets dat
hem ontlicp / datse hem vooz doot in zijn
Cent vzochten / daer-en-tuschen deden de
maegden van Amasonien sulcken Moort
onder de Grieken (tot wzake der Konin-
ginne) dat sy 'er wel 3000 ombzachten:
maer also de Tropanen hummen obersten
Paris / en sy lieden hare Koninginne ver-
loren hadden / so werden sy daer dooz kilepn-
hertiger / ende de Grieken te moediger / so
datse de Tropanen en al 't volck op de bligt
dzeven tot in de stad en vele in 't lopen ver-
sloegen / waer ober Koningh Pyramus
heel moede wert / ende niet en begeerden
dat zijn volck meer uyt-trechen soude / maer
soude de stad houden so lange als de victa-
lie duerde / want hy wist wel dat de Grieken
aen de stad niet gewelt niet hadden / ober-
mits de sterke hooge mueren ende menigte
des Volcks / maer ten gluck niet na des
Koninks vooz-nemen / also gy hier na ver-
staen sult.

Hoe Anchises, Eneas, Anthe-
 nor en Polidamus by den Koningh Pyramus qua-
 men, en begeerden dat men peys met de Grieken
 maken soude, ende hoe datse hier van met den
 Grieken spraccken.

Het XXXV. Capittel.

ALs nu de Tropanen hun also bin-
 nen de muieren hielden / en niet meer
 uyt en trocken / soo zijn de Grieken
 nader de stad gekomen / en hebben hun Le-
 ger tot by de stad geslagen / 't welck de Tro-
 janen gewaer wordende / hebben beele In-
 woonders beginnen te murmureeren / als
 ook eenige Ridderz en groote Heeren / ook
 Anchises / Eneas / Antenor en Polidamas
 sien de ondergank der stad booz oogen / heb-
 ben sy 't samen besloten den Konink Pya-
 mus te beraden om met de Grieken peys te
 maken / en volgens dit booznemen / zynse te
 Hobe gegaen by den Coningh Pyramus /
 den welcke sy verfelshapt vonden alleen-
 lijck met Amphimachus zynen Bastaert-
 sone en sommige Edelen. Ende zynde in
 zyn tegenwoordighejdt heeft Antenor
 boozd' ander gesproken. Mijn Heere aen-
 gesien wy u Onderdanen bemerkken / dat
 onse saecken soo goeden boozpoet niet en
 hebben / als het wel te wenschen waer /
 dooz dien wy dooz dese langduyge Oorlo-
 gen niet alleen verlooren en hebben mijn
 Heere u sonen en beele andere groote Hee-
 ren en Coningen / als oock vele duysenden
 byome Namien / maer wy nu selve alhier
 binnen gesloten zijn / als een mupsje in de
 bal / sonder dat wy eenige verlossinge heb-
 ben te verwagten / daer dooz onse Inwoon-
 ders beginnen te murmureeren / en wel ee-
 nige disorde daer uyt mogt volgen / so daer
 niet by tijds in boozsien en werde / so heeft
 het ons gedocht u Maesestijt hier van te
 waerschoutwen / en met een ons te presen-
 teren / om met den byant so 't u goet dinkt
 by tijts peys en vrede te maken / ak eer wy
 met de geheele stad vergaen en verdestu-

ert worden / en 't sal u Maesestijt veel ligter
 wesen Helena wederom te geben / dewijle
 Paris overleden is / ende dese schande in
 hun Lant gedaen te vergoen / als te sijden
 den ondergank van onse Stadt. Ende wy
 twijffelen niet / of sy sullen hun daer toe
 wel verstaen / om datse in 't eerste anders
 niet versogt hebben / als oock om dat het
 hun verdrietigh is soo lange te belde te lig-
 gen; hlerom geeft ons den last / en wy sul-
 len met de hulpe onser Goden de sake wel
 uytregten tot behoudinge der stad en In-
 woonders. Koninck Pyramus en Amphi-
 macus dese redenen verstaen hebbende /
 hebbense tijdt begeert / om hun daer op te
 beraden / dewijl het geen lichte sake is om
 onbedachtelijck en metter haest sake van
 te handelen. Doen seide Antenor weer-
 om: Heer Coninck bedenck dan dat men
 van twee quaden 't beste en 't minste kiesen
 moet / end dat het bezre 't beste is (als ik ge-
 sejt hebbe) Helena hun weder te geben /
 als al vermoort te worden / 't welck wy
 niet anders ontkomen sullen / aengesien
 sy alle onsen doot en verderf gezworen
 hebben / en wy genen grooten middel heb-
 ben / om hun van de stad te verdrijven. Am-
 phimachus hun booznemen verstaende /
 antwoorde hem: Indien mijn Heer en
 Vader mijnen raet volgen wil / so sal hy u
 seggen niet volgen / maer veel rer totten
 lesten man toe wagen / wat komen wy
 meer als sterben? Op wie sal hem mijn
 Vader nu mogen vertrouwen? als gy lie-
 den (die zijne raetslieden en beste vzienden
 pleegt te wesen) hem af valt / en tot eenen
 schandelijken peys raet? die wel eer scheen
 met hem te willen sterben. Eneas willen-
 de hem te vreden stellen / seide hem: Am-
 phimachus 't gene Antenor verklaert heeft
 is niet alleen zyn begeren / maer oock 't on-
 se / en is niet tot des Koninck nadeel: maer
 tot zyn en onser aller boozdeel: want aen-
 gesien wy niet meer uyt-trecken kunnen /
 wat

wat hebben wy anders te verwachten / dan na langduerige belegeringe noch in hun handen te vallen en van honger te vergaen? Conink Pyramus sepdē haer: Het schijnt dat gy-lieden my daer toe dwingen wilt / sulks en had ik noyt van u-lieden gedacht te horen / maer wel ter contrarie / dat gy-lieden my daer in tegen soude gewest hebben so ick sulcks had begeeren te doen: en hadde dit mijn begeeren gewest / soo waer 't niet van noode geweest dat ick my selven en mijn kinderen (die 'er meest al gebleven zijn) geavontuert had / want mijn begeeren van eerst aen anders niet geweest en is / maer die schande moet een ander gebeuren. Ende gy selve sepdē den Koninck tot Anthenoz / hebt my geraden dat ick Paris mijnen soone na Griecken senden soude / en hebt selve daer mede gewest. En gy Eneas / had ik mijn sone bebohlen om ten besten te raden / en sonder u-lieden toe doen / en soude Helena binnen Trojen niet gekomen hebben.

Anthenoz en Eneas dit vertwijt horende / waren heel geschoot / en gingen alsoo ontzeden zijnde / weder na huys.

Doen sepdē de Koninck tegen Amphimacus: mijn sone / ik ben verskerst uyt de redenen deser Heeren / datse hem beste doen sullen om ons en onse Stad in der Wyanden handen te leveren / of immers de Vorsters oproerig sullen maecten / daerom is mijn begeeren / al eer sulken quaet van him uytgeregt wort / dat gy op morgen als sy ten Hove komen de twee ombzengt / namentlyk Anthenoz en Eneas / ende dat gy u tot dien eynde met 10 of 12 kloecke Ridders verhozen houd: 't welcke Amphimacus aemman te doen.

Eneas en Anthenoz hebben dit vernomen / waerom sy booznamen niet te Hove te komen dan met Wapenen onder hun kieren / ende met veel gewapent volcks / also sy deden / om welcker oorzake

den Koninck zijnen Soone beval met de sake niet boozt te varen.

Als sy dan alsoo booz den Koningh waren / hebben sy in presentie van veele Trojanen begeert / dat men met de Griecken accorderen ende peys maken souden / tot 't welcke oock meest alle de omstanders mede geneegen waren / behalven Koninck Pyramus / Amphimacus / ende weynige andere / die 't selve wel hadden willen tegenhouden: maer also Eneas ende andere bemerkte dat de meeste hoop met him was / en Koning Pyramus daer in niet geerne betwilligde / so sepdē Eneas: Heer Koning also ons elk in 't particulier soo vele aen dese Oorlogh gelegen is / als uw Majesteit (hebbende goet / lijf / Vrouwen kinderen so weert als d' utwe) en bemerkē dat gy tot de Dede niet wel gesint zijt / soo sullen wy de sake selve belepden tot uw en onser aller best. De Koningh merckende dat hy vermeestert was / so heeft hy ten lesten de saken finael overgegeven / begerende datse doch getrou booz hem / haer / en de gantsche gemeynte wilden wesen / 't welck sy beloofden / maer niet en hielden. Als Anthenoz dese last opgelept was / soo is hy met een Olijfsak in de hant / uyt de Stad gelaten: en komende aen 't Griecke Leger / heeft hy audientie versoekt / en booz Koningh Agamemion en zijn gantsche Raed staende sprak hy aldus: Gy Grieckse Heeren en Vorsten / also wy Onderfaten des Coninck Pyrami (onse genadige Heer) bemerkende de groote schade die so aen onse als utwe zijde geschiet is / en noch dagelijks geschiet / door 't ombzengen van veele Coningen / Vorsten / en kloecke Ridders / en dat om een geringe sake / soo hebben wy onsen Koning dikmael versogt / dat hy de Dede met u-lieden aengaen soude / tot het welck hy noyt heeft willen versiaen / maer om dat de sake ons mede aengaet / heeft hy 't met reputatie finael aen ons overgegeven.

Daerom mijn Heeren / so gy lieden noch gesint zijt als doen gy hier in 't Landt gekomen bent / so twijffel ik niet of onse Heeren sullen niet u-lieden wel accordeeren / en zwoeren sult (haer wederom hebbende) na u laten te keeren / en geen Oorlogh om dese saeck langer te voeren. De schade by Paris in Grieken gedaen / sal worden gestelt tegens het groot verderf van u volck / hier te Lande wpt-gerecht. Hier op geeft my antwoort / op dat dese langhdurigen Oorlog een eynde mach hebben / en 't ombrengen van soo veel byzonne kinderen wederzijts mach op-houden. Agamemnon met de andere Heeren Anthenozs redenen verstaen hebbende / hebbense hem doen wptgaen / en sprekende voozts met malkanderen / hebbense bestoten dat dese sake soude gestelt worden in handen van den Koninck van Creten / Diomedes en Bliffes (dooz dien diekwils vele verschepte sinen verkweringe in-bzengt) en zwoeren gelijckelijck vooz goet ende bestendigh te houden 't gene dese drie Dozsten hier in doen souden. Als nu dese drie den last aentbeert hadden / hebbense Anthenoz vooz hum allen doen komen (na datse eerst 't saem bestemt hadden watse begeren souden) en Bliffes heeft tot hem gesproken: Heer Anthenoz / also onse Heeren en Obersten dese handelinghe ons over-gegeven hebben / om daer mede te doen na 't goet-duncken van ons dzien / so hebt gy met niemant anders meer te spreken als met ons dzien: dan hebt gy uwen Coninck ende Heer te seggen / dat wy niet van sintz en zyn Helena alleen weder te hebben / maer ook de geheele Stad en Inwoonders 't onsen belieben / omme daer mede te doen na onse lusten welbehagen / maer hadde Coninck Dyanus ons eerste verzoekten-genomen ende volbracht / soo hadde hy zijne kinderen / Vrienden en Heeren onbeschadigt gehouden / en wy d' onse / en souden doen wederom getheert hebben /

maer detwijf wy hier 8 of 9 Jaer tot groote kosten en last gelegen hebben / soo zyn wy met 't weder-geven van Helena niet te bezeden / maer wel met de Stad in ons gewelt hebbende. Dit is dan uwe antwoorde / gy meugt sien / ende u met de andere beraden wat gy lieden te doen hebt. Anthenoz dese reden verstaen hebbende / is daer mede binnen Topen getheert / en heeft deselve in tegenwoordigheyt van hum allen verklaert / daer dooz geen groote blijfsehap in Topen was / maer groot geklag van de gemepinte ende woutwen / dewelke begeerden dat men den Dyanus al geven soude wat hy begeerde / midts datse hum leven mochten behouden / ende in 't besit blijben. Anthenoz dit geroeyp horende / dede hum seggen / datse den moed niet verlor en en gaben / en dat hy verhoopte de saken ten besten te brengen / en wel te middelen / ende hy begeerde voozts aen den Coninck dat Eneas met hem soude keeren / om hem te helpen beraden / 't welk hem geconsenteert wert. Als nu Helena verstant dat men haer in de Grieken handen soude leveren / heeftse aen Anthenoz ende Eneas begeert datse haren peys aen Menelaus souden verwerpen / tot 't welk sy beloofden hummen best te doen. Ende also zyn Anthenoz en Eneas 't saem na de Grieken getheert / en komende in Bliffes Cente / hebben sy 't saem getracteert: maer niet komende accordeeren / heeft Eneas geseyt datmen hem oock soude op-regten de schade die Paris in Grieken gedaen hadde: tot het welke de Grieken geensints verstaen wouden / maer wouden de stad in genade of ongenade hebben / al souden sy 'er nog 10 jaer vooz liggen. Als Anthenoz en Eneas merkten datter geen vorderinge en was / soo hebben sy hum gemaect verandert / ende gesocht ten minsten hum selben / ende hum naeste Vrienden te beschermen en in 't leven te behouden / seggende tot de Grieken: Gy Heeren / aengesien het de Goden alsoo beliest /

bekiest / dat wy in twee handen vallen moeten / so is 't dan dat wy twee u versekeren de stad te leveren / op conditie dat gy barmhertighlyck met de Inwoonders sult handelen / en die niet misdoen / dan alleenlyck schattinge af-nemen na u goet-duncken / dit en hebben de Grieken niet willen aennemen / maer sepden de Stadt in roode kolen te willen stellen. Soo moet gy-lieden dese presentatie niet en accepteert / so denkt niet de stad so lichtelyck te krijgen / maer sullen liever tot den lesten Man toe wagen / ende op morgen weder uyt-vallen / ende laten blijcken dat se noch niet al den moed verlooren hebben die binnen Trojen zijn. Driesses met v' ander hun reden verstaen hebbende / hebben dese conditie aenbeert / ende malkander belooft secreet te houden / tot dat dese conspiratie volbragt soude wesen / 't welck aldus sou te werke gaen / namentlyck dat de Grieken soo haest als 't accoozt besloten waer / hun Leger souden op-breeken en t' scheep gaen / mijnen maken om te baren / maer snachts gewapent voort de Voort komen / en dat sy hun dan in sonden laten / en om te minder suspicie sal Coning Cassilius mee gaen / en ons seggen Affirmieren / en geeft ons 't Licham van Panthasilea / om dat in de Stadt te begraven. Aldus wiert dese Conspiratie be-eedigt / en gingen dese Verraders met Cassilius weder vrolyck na de Stad / en konnende by den Coninck en zijn Haedt / gaven haer accoozt met een bly gelaet te verstaen / dat de Grieken na hun lant souden keeren / sonder meer tegens de Trojanen te Oorlogen / mits restitutie van Helena / 20000 Merck

gont en so veel silbers / en 100000 Madde ter we / voort geleedene scha en schande / die de Trojanen de Grieken gedaen hebben. Alles op approbatie van den Coningh en zijn Haet / en de Grieken met de leberantie van 't belooft de vertrecken souden. Den Coning met al de Heeren / namen 't voort waerhept aen / en waren verblijt / belooften de Schat te vergaderen / en begeerden 's anderendaegs het Verbondt voorts met Erde te bevestigen / 't welck oock geschiedde.

Hoe den Verraderschen Peys

tusschen de Trojanen ende de Grieken beslooten wert / en hoe de Grieken een groot Peert lieten maecten / ende 't selve den Trojanen schoncken / zijnde vol gewapende Mans.

Het XXXVI. Capittel.

S Anderendaegs zijn Eneas en Anthe-noz na Driesses en Diomedes getrocken (latende de Coning Cassilius binnen Trojen) om hem te halen / ende binnen Trojen te geleyden / om het vals accoozt te bezweeren / en also sy met State binnen quamen / werden sy van den Koninck heerslyck onthact en gesofteert / ende na datse t' samen wat gesproecken hadden / sepd Diomedes en Driesses / datse daer gelommen waren om met Eden te bevestigen het gene sy-lieden met Eneas en Anthenoz beslooten hadden / dies begeerden sy eerst dat den Koninck Pyramus belooven soude / hun 't belooft de Gout / Silber ende Carwe te leveren binnen veertien dagen daer na / en Amphinatus uyt Trojen soude bannen al zijn leef dage. In dit leste heeft den Koninck zwaarighept gemaeckt / dewijlle men hem sulcks van te vooren niet geseyt hadde / hoewel het niemant anders als Anthenoz bedrijs was : doch om dat daer doort den Breede niet verachttert soude blijven / soo heeft hy 't hun belooft en gezworen.

Desgelijks hebben Bliffes / Diomedes
en Coning Cassandus oock het accoozt be-
zwozen / so datter groote blyfschap aen bei-
de zijden was / 't welck de Tropanen niet
wel verginck. Als nu dit vals accoozt be-
vestigt was / mogten eenige Grieken vyz
binnen Tropan gaen / hoewel 't om geen
qua suspitie te geben belet wiert. In dese
14. dagen dat de schatten vergaert wier-
den / so spraken en aten Antenor en Eneas
sontijts met Bliffes en Diomedes / en
wysen hem de huysen die men spaeren sou.
Diomedes vzaegde of zy haer stuch al se-
ker hadden? daer op Antenor ja seyde /
en dat hem niets beletten mogt / ten ware
seker materie van hout in Pallas tempel /
't welck upt den Hemel van de Goddinne
Pallas daer geordineert was / also den
Tempel onbolmaect en boben noch open
was / 't welck men sey sulken kracht heeft /
dat geen Stad daer 't in is vzaerden kan
worden / noch in de srijd verlesfen sullen /
en is genoemt Palladium / na de Goddin
Pallas / dat sy hier sorgvuldigh bewaren /
dan ick weet het te kryggen van de Priester
die 't bewaert vooz een seker somme gelt /
en ick sal 't u mede geben seyde sy tegens
Bliffes: Dit geseyt hebbende / is na den
Tempel gegaen met een groote som gelts /
en komende by de Priester / heeft sy 't Pal-
ladium begeert / en presenteerden hem het
gelt daer vooz / met belofte / van sulks sijn
te houden; en ick hebber Bliffes van ge-
sproken (die si het geben sal) welck te vze-
den is / dat men hem na gebe / dar sy 't ge-
nomen heeft. Den Priester (Coant ge-
noemt) siende de groote somma gelts / ende
hoorende Antenors belofte / wiert daer
door bekoozt / en hebet Antenor gelebert /
die hem 't gelt gaf / ende is met 't Palla-
dium na huys gekert / en heeft 't selve
Bliffes in handen gelebert / die 's ander-
daegs daer mede door-gedaen is na 't le-
get / daer door de sprake giuck in heel Tro-

pan dat Bliffes 't Palladium gerooft had /
waer van de Tropanen niet wel te vze-
den waren / doch om geen belet van den
vzede te wesen / lieten sy 't also srechtelijck
henen passeren. Och wat een boosheyt
van eenen Priester / die door de gierigheyt
hem niet ontsagh 't verderf der gantscher
stad / maer liever 't gelt hadde en beminde /
als de welbaert der gantscher gemeente:
doen wasser luttel / maer nu zijnder ('t welck
te beklagen is) vele met dese siekte besmet.
Hier-en-tussen hebben de Tropanen een
sacrificie willen doen hume Afgod Apol-
lo tot teken van danckbaerheyt / in welcken
Tempel twee wonderlijckheden gebeurde:
't eene was (also hun sacrificie op den Qua-
taer lagh) datse 't hout niet konden doen
vzanden / hoedskwils sy 't oock versochten.
Het ander mirakel was dattet ingewant
('t welck sy oock lieten ten slacht-offer be-
reiden) van eenen grooten Arcut die upt
de locht quam vliogen / wierdt krijfende
weg-gehaect en in de Griekse schepen ge-
vzagt: waer ober de Tropanen verwon-
dert waren / niet wetende wattet beduyde /
maer Cassandza seyde dattet was om dat
Appollo op hun vergramt was om Achil-
les bloetvoertingh in sijn Tempel gedaen /
en datse vper souden halen aen Achilles
graf / en dat hun offer hande als dan niet uit
soude gaen / 't welck sy also bevonden. Het
tweede mirakel is / dat u-liden rijckdom /
Diontven en kinderen van de Grieken
sal weg-gevoert worden / gelijk de Arcut
't ingewant in hun Schepen gevoert heeft /
want de vzaedery al besloten is. De
Tropanen hebben op die lesie dattet prin-
cipaelste was weynigh gelet; de Grieken
hebben dese Mirakels aen Caleas en Cri-
sis eene Priester / de betekeningh vzaeght:
welke seiden dat de Stad haest in hume
handen sou vzevallen: maer sy raden de
Grieken datse een geweldigh groot paert
souden laten maken / in 't welck hun dwy-
sent

sent gewapende Mannen konde onthouden / en datse 't selve de Tropanen souden schenken / om t' haerder eeren in Pallas Tempel te stellen / in plaats van 't Palladium: Want seyde Calcas dit is Apollon begeeren / en sult daer door de Stad te sekerder hebben. De Grieken dit verstaende / hebben terstont neerstelijck een groot Peerde van Essen-hout laten maken / daer 1000. gewapende Mannen in konden wesen / dewelcke hun locht hadden door de Oren / Neus-gaten en andere locht-gaten / ende was soo kostelijck en heerlijck van buyten toe-gemaect / dat men genoeg te leeten hadde op het uytterste / om niet te dencken wat 'er in mocht wesen. Als dit Peert dus volmaect was / hebben sy Sinon met 1000. Mannen geordineert daer in te gaen als den tijdt daer soude wesen / en om de Stadt in vele plaatsen in bzant te stercken / als hy 'er met 't volck in soude wesen. En dewijl dese sake also belept werdende / en de bzeemde Coningen ende Peeren bemerkten dat dit Nchoort niet achter en soude blijsen / soo zijnselijck met hun volck dat hun noch verseeerde / elck na hun Lant getrocken / na dat vrendelijcken aen Koninck Pyramus oorlof genomen hadden / ende sy hun elck besonder hooglijcken bedanckte hadde.

Hoe de Troyanen na datse

de Grieken het rantsoen gegeven hadden , her Paert in de Stadt trocken , en wat 'er na volgde.

Het XXXVII. Capituel.

Alfo nu alle de bzeemde Coningen en Peeren met hun v. ck. vertrocken waren / so hebben de Tropanen de Grieken overgelevert de 20000 mark gont ende silber / met de Tacwe die sy hun beloofte en in den Tempel van Minerva vergaderd hadden / die 't selve terstont t' schepe brochten / ende gereetschap maakten om te vertrocken: maer eer de Grieken vertrocken / begeerden sy de Godinne Pallas te

berceeren met een eerlijck Peert / 't welcke sy hadden laten maken tot Recompense van 't Paladium datse upt haven Tempel mede genomen hadden. Koninck Pyramus was 'er niet seer toe gesint / maer Eneas en Antenor hebben de sake door-gedreven met de gemeente / dewelcke meynde datse een heerlijck ende deugdelijck werck deden / daerom beleuyfpenden upt-trocken / om 't peert met eer en reberentie als by Proecessie in te halen: Ende alsoo sy 't voorts getrocken hadden tot by de Poort / so was 't te hoog en te groot / dat 'et daer niet door en konde / daerom de Inwoonders niet pber een stuk van de muer neffens de Poort af-gebroken hebben / ende trocken also 't Peert tot voorden tempel van Pallas. Ende als 't Peert binnen was / so zijn de Grieken al t' scheep gegaen / hun gelaten als oftse na Teneden gezept hadden / maer also den avondt aen quam zijnselijck al gewapent weder gecieert / ende zijnde den meesten deel aen lant / hebbense verwagt het teeken t' welck Sinon hun met vuur doen soude / 't welck sy kortz daer na gewaer wierden: want also 't nagt gelworden was en al 't volck meest te ruste was / so is Sinon met de zijne upt 't Peert gekomen / ende hebben de Wagt oberballen / en de poorte geopent / en de stad tot vele plaatsen in bzant gesteecken / daer door sulcken confusie was dat d' Inwoonders niet en wisten hoe sy 't hadden / of waer sy loopen souden. De Grieken van buyten 't vuur siende / en 't getier hoorende / zijnselijck met 'er haest na de stad gerent / en rydende door de poorte en langs de gebroken muer / hebbense so gelyckelijck met Sinon ende de zijne de gantse stad oberballen / vermoordende ende om-bzengende al dat hun ontmoete / out / jonck / mans / vrouwen en kinderen / soo dat 'er voorden Dageraet wel 4000 omgebracht waren. Koninck Pyramus die niet zijn Hof-gesin in den Tempel van Apollo geblonden was / wert van

Pe-

Pyrus dooz't Outaer dooz-sieken / in de
 presentie van Antigenoz en Eneas / welcke
 van de Coninginne Hecuba gescholden
 werden dooz Derraders / en dat sp-lieden
 en niemant anders dit quaet gerocht had-
 den: daerom seide sp / derwijze gy my ende
 den mijnen soo onuyt sprekeelijcken verdziet
 aen doet / so doet my minners daer en tegen
 so kleynen weldaet / en behoud mijn Dog-
 ter Pollexena / datse ongeschendigt mach
 blijven / t welck sp haer beloofden. Wie
 soude konnen beschrijven het ontfermende
 geroep van de Inwoonders / Vrouwen
 en kinderen / die noch onnosel in de saecke
 waren / ende nochtans moesten liyden om
 de misdaet hunder Oversten en Regenten:
 t geklagh en gekerm was soo groot als
 of de gehele Werelt vergaen hadde / want
 de Griecken hielden niet op van de Tro-
 jaanen om te brengen. En na datse de hup-
 sen ende Daleysen geplondert ende berooft
 hadden / hebben syse al in byant gesteecken /
 lasende alleentijck onbeschadigt de hupsen
 der Derraders / en hunder Vyenden. Als
 nu de furie over was / soo gaven de Gric-
 ken d' over geblebene Trojaensche vrou-
 wen Gozlof te mogen trecken daerse wil-
 den / onder dewelcke noch in't leven was
 Andriamada Hectorz hups-vrou met haer
 twee Soonen / ende noch sonnige Edel-
 vrouwen. Eneas en Antigenoz werden niet
 tegenslaende hun dienst uyt Trojen ge-
 bannen en vegeren na ander landen. Maer
 also de Griecken weder meenden te keeren /

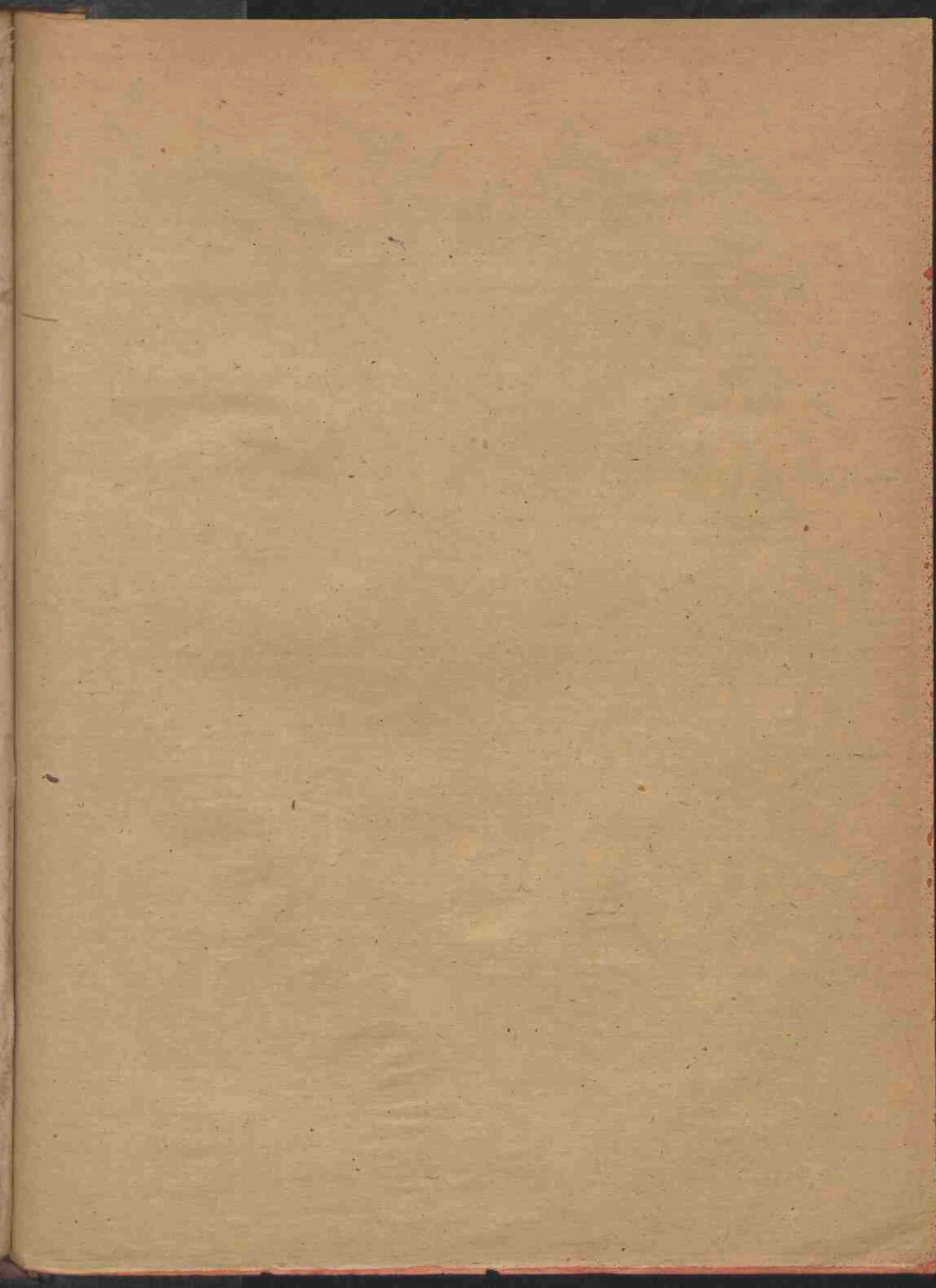
stantier sulken ontwaeder op datse niet t sche-
 pe doozten gaen / ende also sp met Calcas
 hier van spraken / seyde hy dattet was om
 dat de magten der Hellen noch niet genoeg
 versoent en waren / over den dooz van A-
 chilles / die om Pollexena wil in Apolles
 Tempel om-gebragt was / maer niet
 moest met haer Lichaem sacrificie op A-
 chilles Graf doen / ende als dan soude alle
 dingen wel wesen. Pyrus dit verstaen-
 de / heeft hy Pollexena in den Tempel ont-
 halst / ende haer Lichaem met stuecken van
 een getrocken / en die op Achilles Graf
 geworpen.

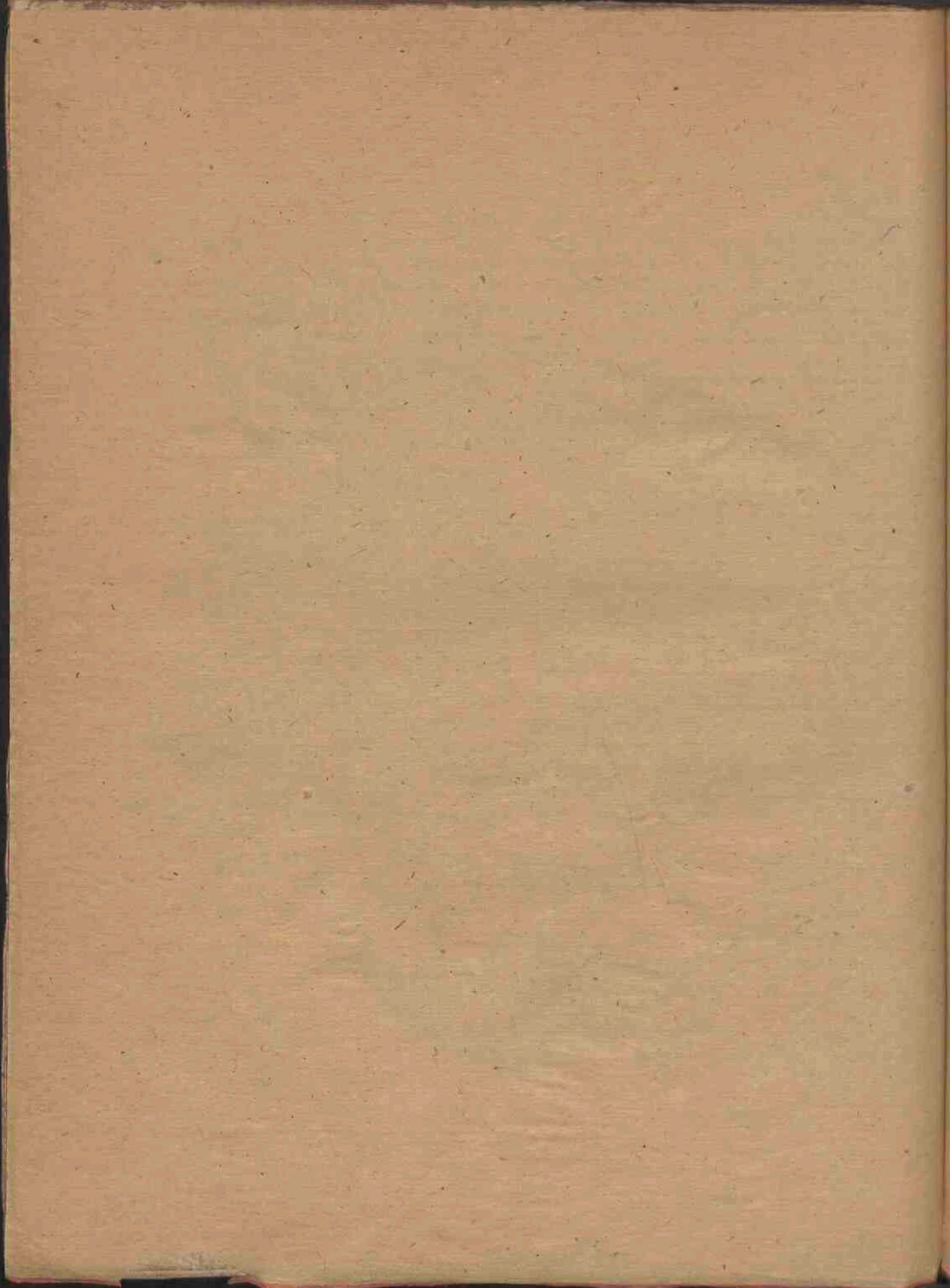
De koninginne Hecuba dit siende / is
 rasende en dul gelwozen van onpatientie /
 ende heeft veel Griecken met de tanden en
 handen om-gebragt en gequetst / sood dat sy
 ten lesten gebangen ende gesteenigt wert /
 en wieret begraven met haren Man kon-
 ning Pyramus in een kostelijck Graf niet
 wijt van Trojen / alwaer deselve Sepel-
 ture noch lange Jaren daer na gesien is
 geweest. Aldus is het met Trojen ge-
 gaen / die tot den Hemel verheven was in
 allerleij kostelijckheyt / en dat al dooz het
 ontschaeken van de schoone koninginne
 Helena / spruytende dooz wellustigheyt
 der Gogen / ende onbehoorlijck aensien /
 daerom elck een wel sal doen / bedwingende
 zijne Gogen / ende begeerlijckheyt zijner
 Herten / waer dat gemeenlyck veel quaets
 uyt volgt / alsoo gy voren in't lange ver-
 staen hebt.

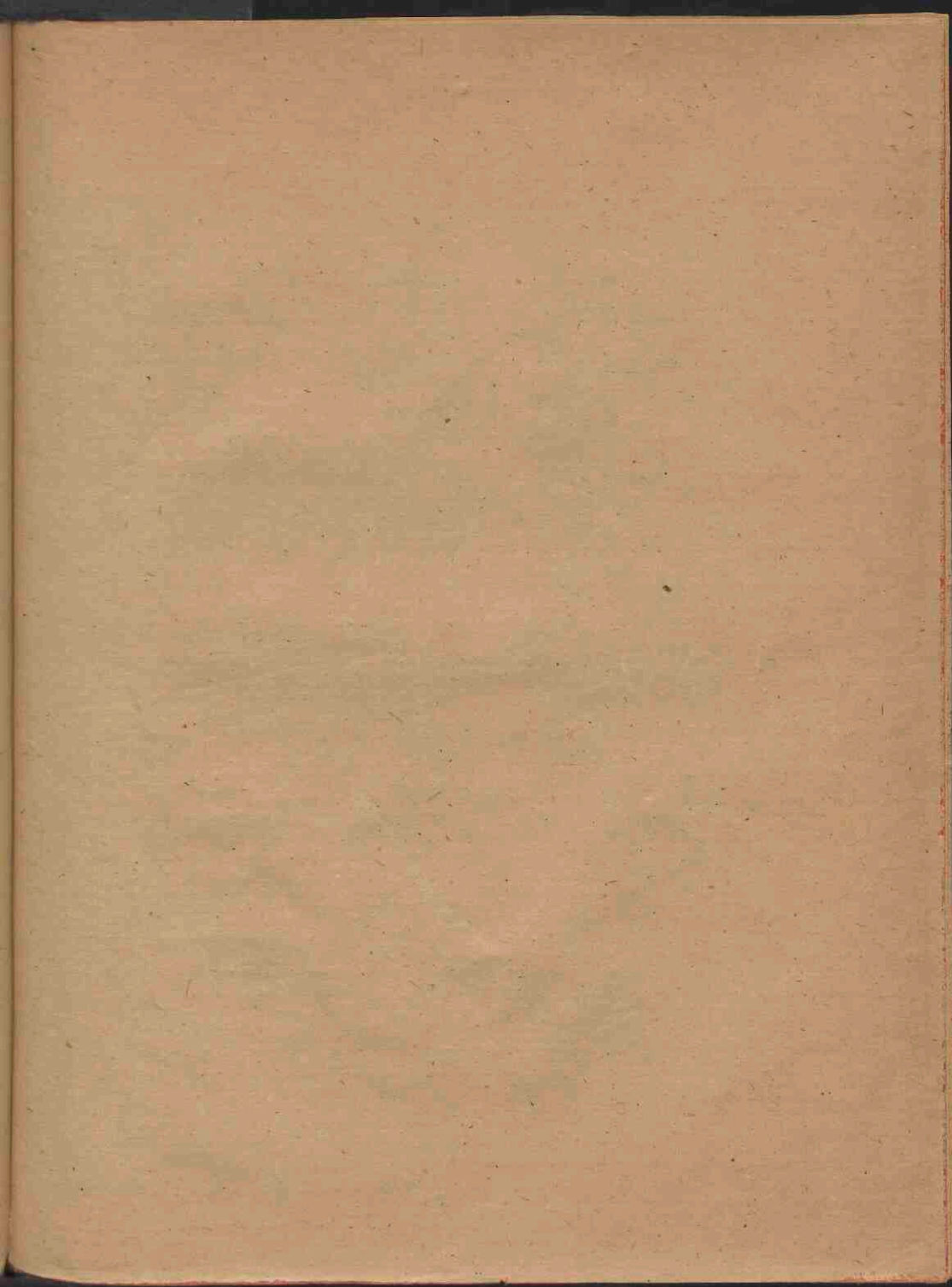
E Y N D E. ^{rv}

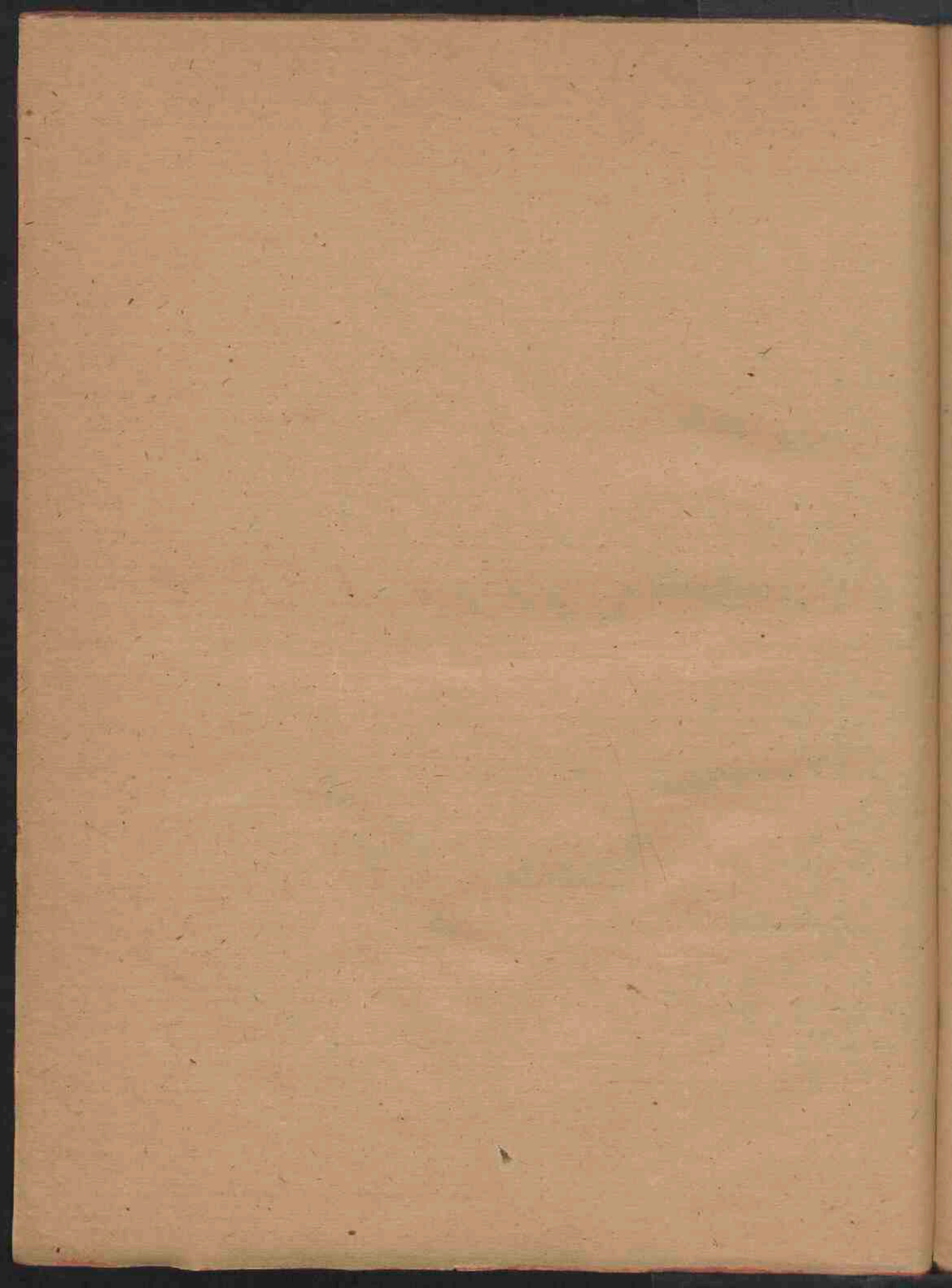

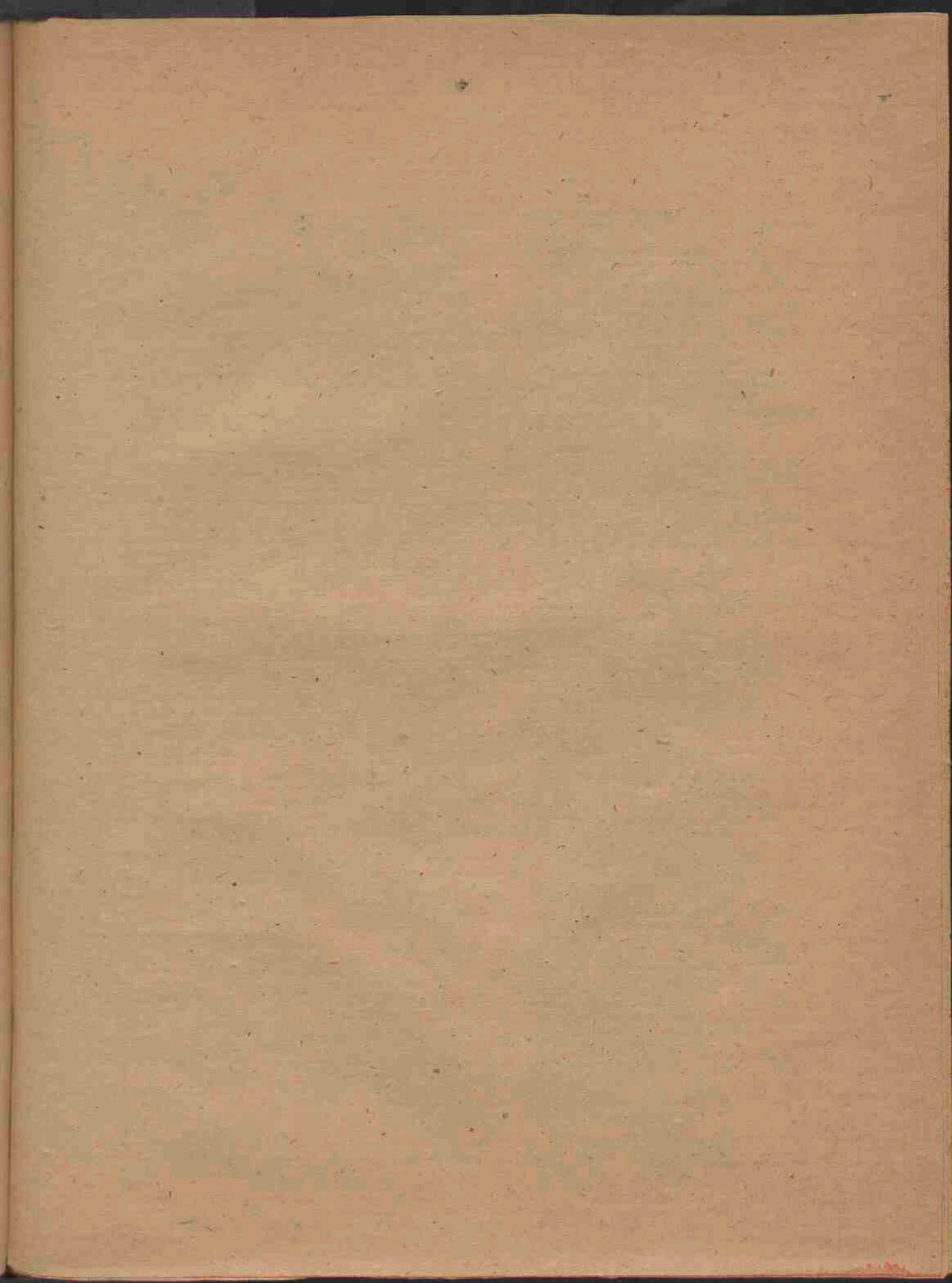
345

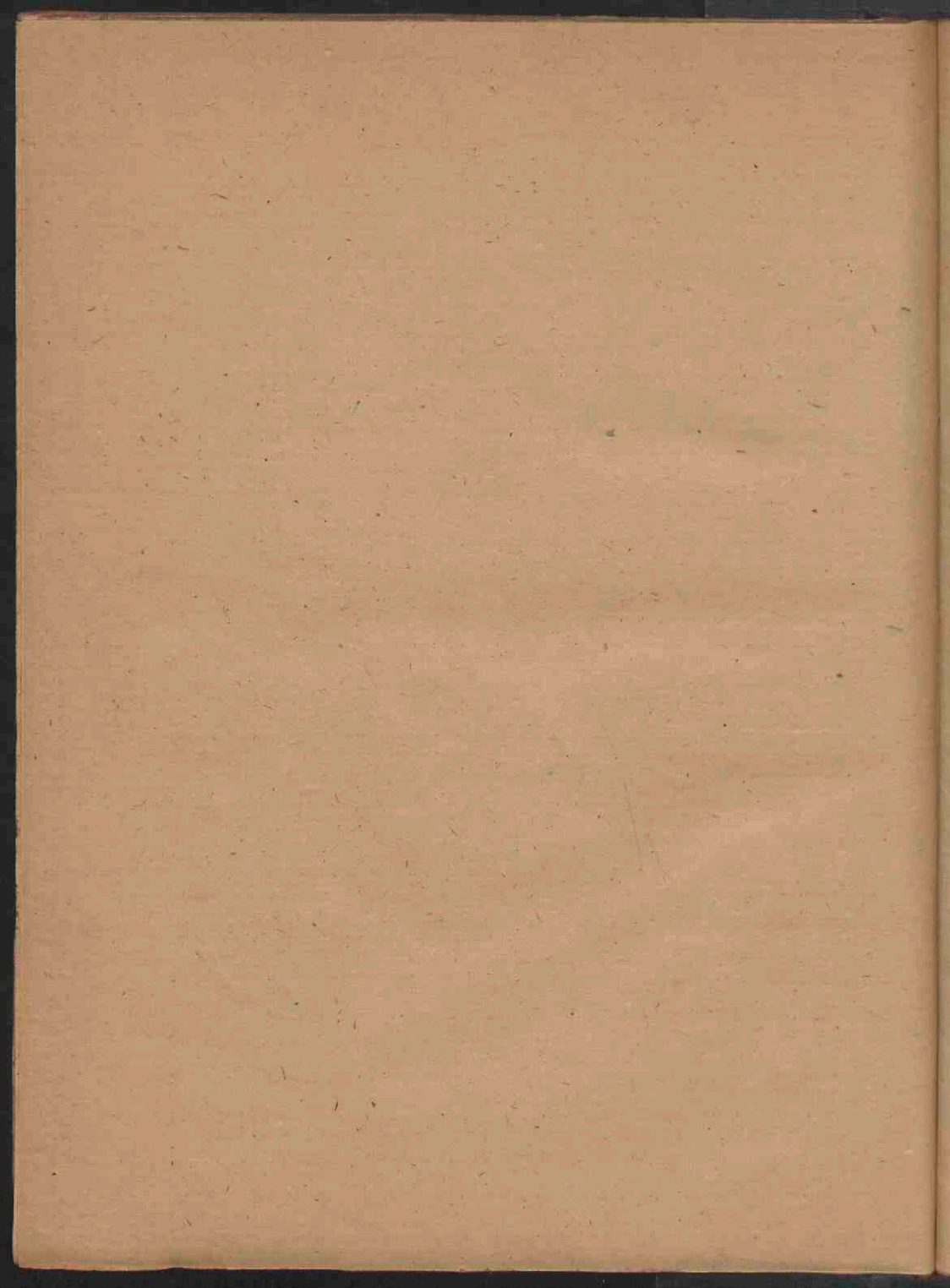

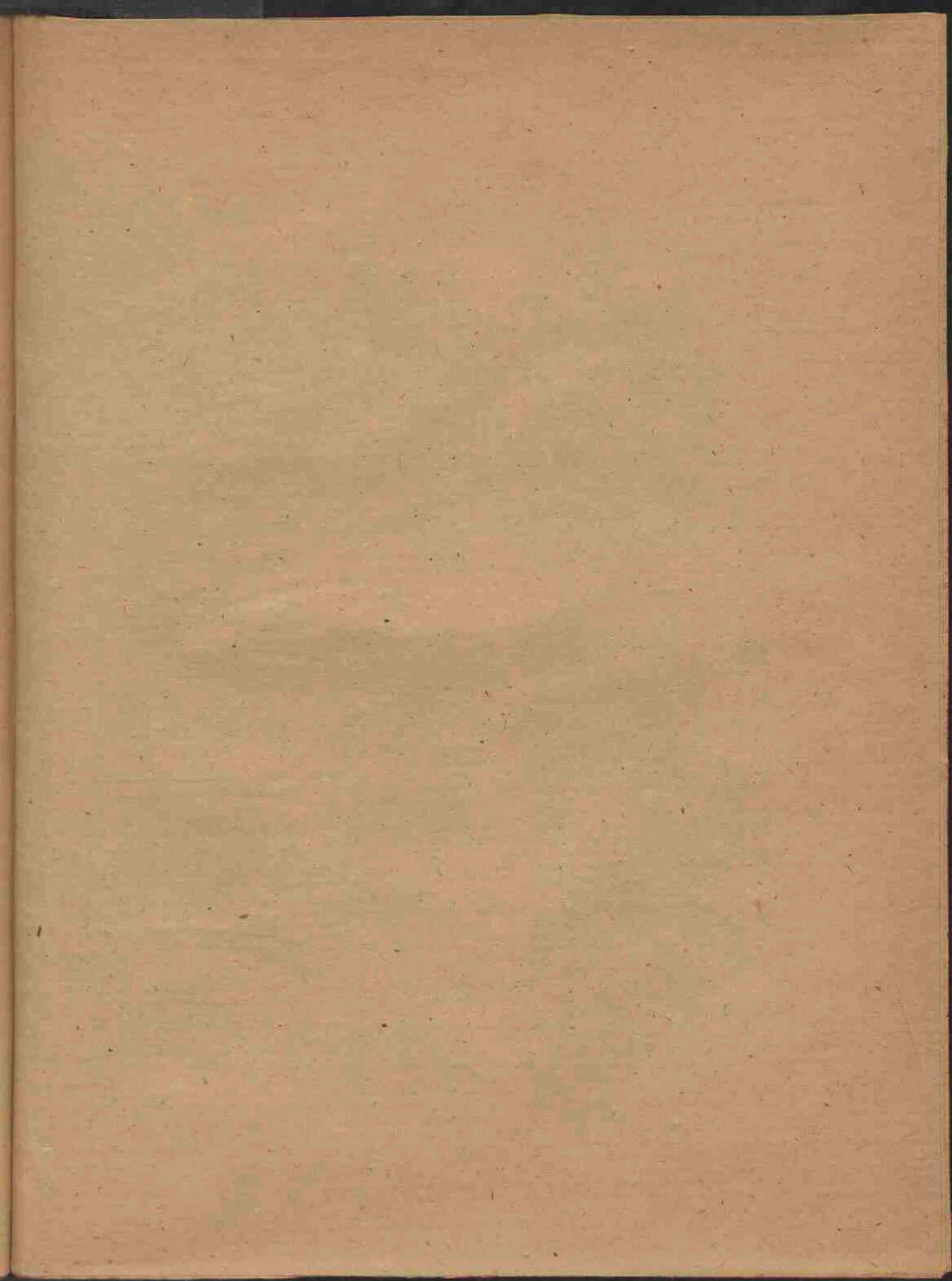

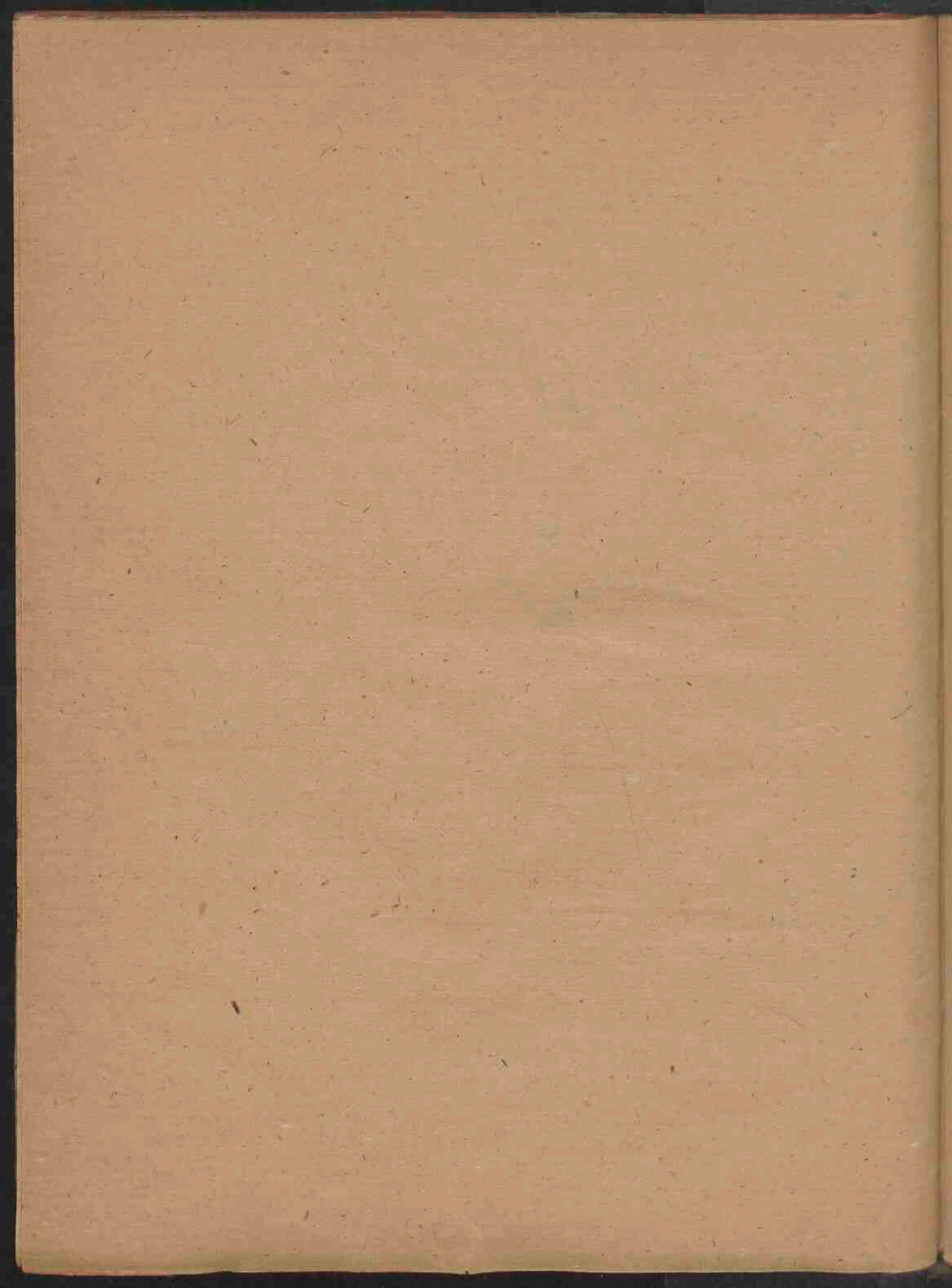

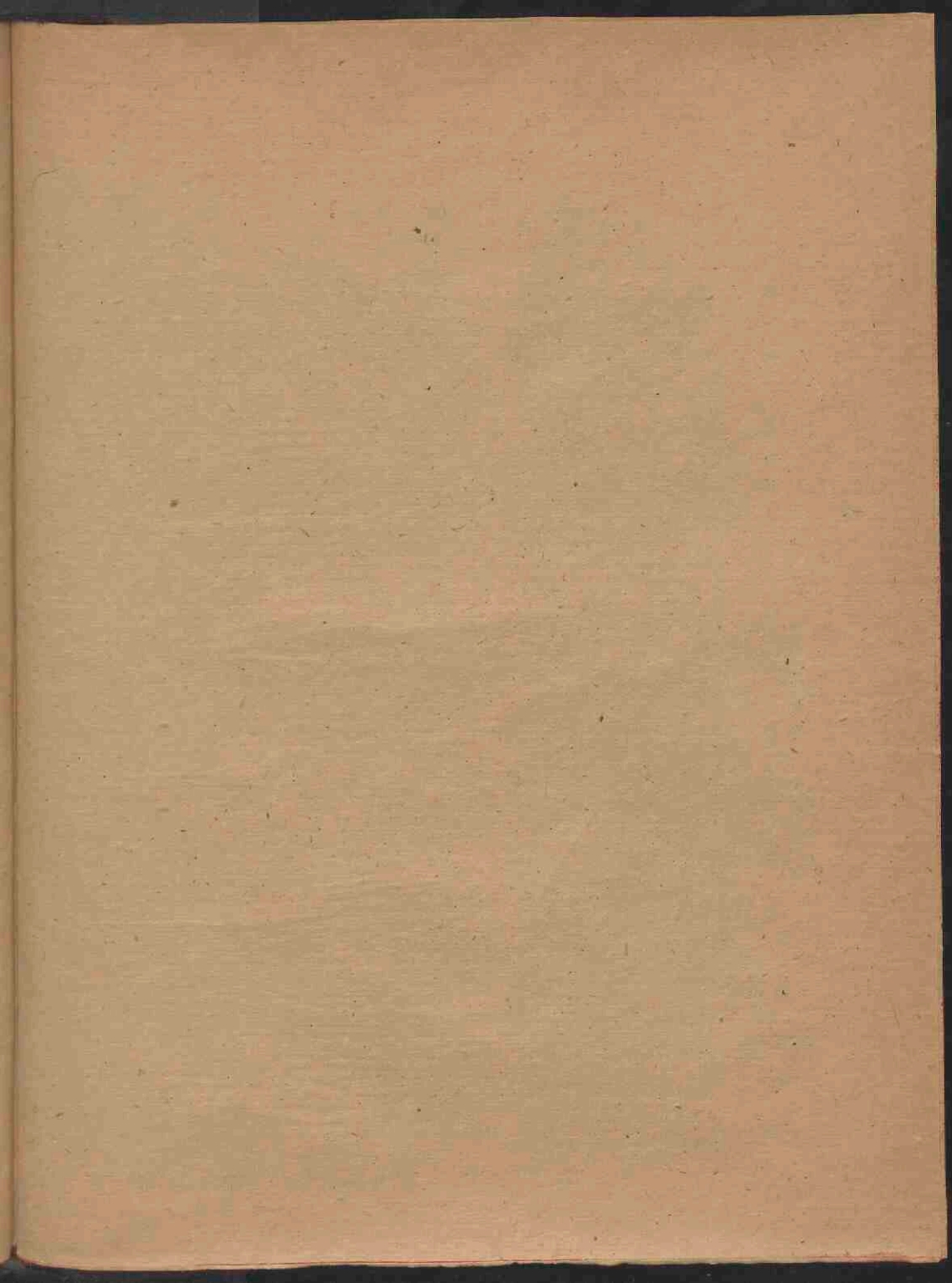

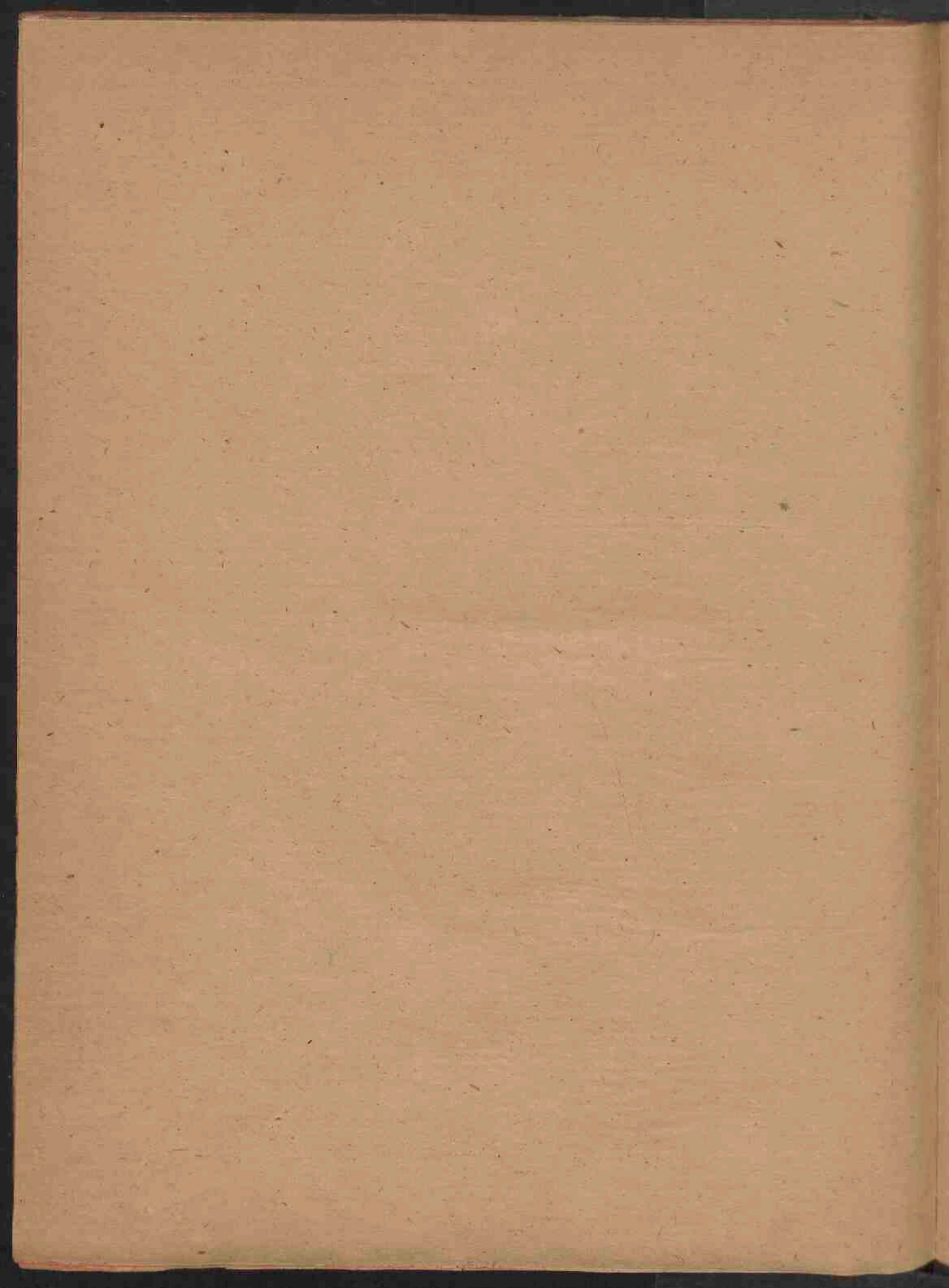

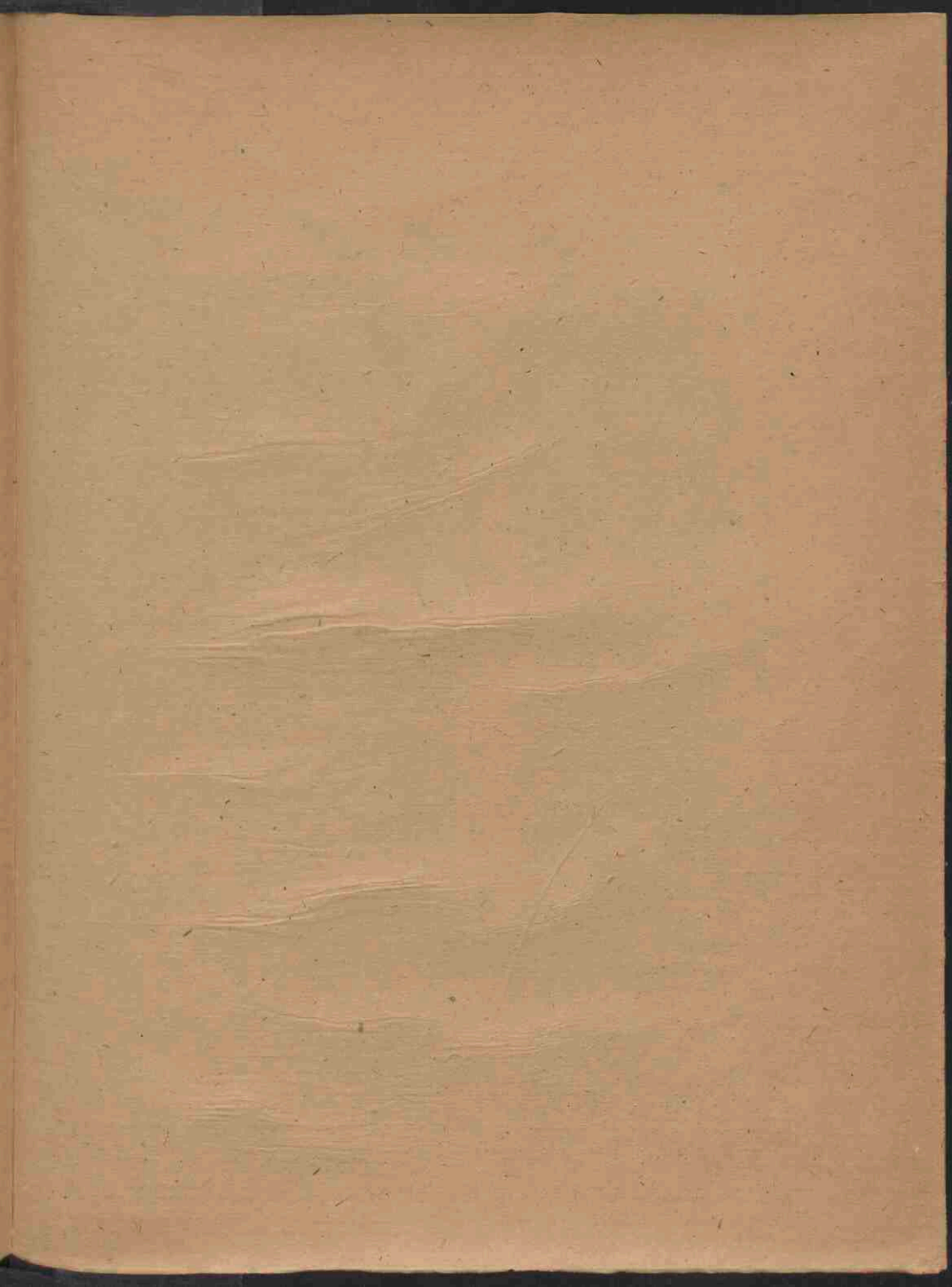

B¹
Kast